Balatonkenesei Hírlap

XXIX. ÉVFOLYAM 5. SZÁM BALATONKENESE HAVILAPJA 2017. MÁJUS

BALATONKENESEI TÓFESZTIVÁL

2017. AUGUSZTUS 17-19.

SZÉCHENYI PARK, SZABADTÉRI SZÍNPAD

ELŐVÉTELBEN **10%** KEDVEZMÉNY!*

08.17. - EXPERIDANCE - OMEGA MUSICAL
08.18. - NEOTON FAMILIA - SZÉP NYÁRI NAP
08.19. - EXPERIDANCE - NOSTRADAMUS

JEGYEK MÁRCIUS 16.-TÓL KAPHATÓAK AZ INTERTICKET ORSZÁGOS HÁLÓZATÁBAN, REGIONÁLIS JEGYIRODÁIBAN, TOVÁBBÁ JÚLIUS 1.-TŐL A BALATONKENESEI TOURINFORM IRODÁBAN!

*AZ ELŐVÉTELI KEDVEZMÉNY 2017. MÁRCIUS 16. REGGEL 8:00 ÓRÁTÓL 2017. JÚNIUS 30. 24:00 ÓRÁIG TART!

www.experidance.hu www.jegy.hu www.kenesejegy.hu

CSATLAKOZZON BARÁTAINKHOZ ÉS KÖVESSE FACEBOOK OLDALUNKAT! WWW.FACEBOOK.COM/EXPERIDANCE

Tartalom

Programajánló – Experidance 2
Májusi köszöntő..... 3
Testületi ülés 4
Félidőben 4. – Varga Zsuzsanna..... 7
Arculati Kézikönyv..... 8
Szakmai nap az óvodában. 9
Reformáció 500 – Németh Péter..... 11
Meghívó kiállításra 11
Soma, az íjász – Z. Mátray Piroska 12
A költészet napja Kenesén 14
Márciusban Újra Kezdjük! – Színház 15
Origami hétvége – Kerti Teréz 17
Beszélgetés Szijártó Emillel 18
Életvezetés – Teréz nővér..... 21
Kapcsolatok – Erzsébet nővér 22
Gellértfiné Kazi Margit: Édesanyám hangja (vers) ... 22
Karácsony Julianna kiállítása 23
Bayer Emil: Együtt az Úton (vers) 23
Egy igaz ember – Mészöly Sándor 24
Akikre ritkán gondolunk – Mészöly Sándor ... 24
„Itt nyugoszik a Jézust várván…" – Németh Péter . 25
Kerti munkák – Május – Bollók Ferenc rovata.. 26
Mészöly Sándor: Kikelet (vers) 28
Ilona bolyongásai 9. – Somogyi Gyula 29
Dsida Jenő 110 – Nagy 30
Meteoritgyűjtők találkozója – Ivanics Ferenc.. 32
Programajánló – Magic Dance 33
Gryllus Vilmos Kenesén! – Gábor Adrienn 33
A kutya lelke – Debrecenyi István 34
Kalendárium – Május 35
Felelősen locsolkodtak – Rendőrségi hírek 38
Néhány szó az ittas vezetésről – Stanka Mária 39
Gyermek utasok a gépkocsiban – Stanka Mária 39
Kivonat a környezetvédelmi rendeletből 40
Hulladékszállítási tudnivalók 41
Hirdetések 42
Apróhirdetések 45
Közérdekű információk 46
Olvasóink képei 47
Programajánló – Gyermeknap 48

Májusi köszöntő

Jól megtréfált bennünket az időjárás április havában. A hónap elején még nyári meleggel érkező jó idő egyik pillanatról a másikra visszaintette a telet. Alighanem sokáig fogjuk még emlegetni azt a néhány napot, amikor a szobából izgultunk kertünkért, gyümölcsfáinkért: kibírják-e az erős szelet, a záporozó havat és a hideget? Hiányzott már a csapadék, de nem ilyen formában. Nekünk, itt Kenesén még nem is a legrosszabb jutott: elnézve, hogy mit okozott az országban a váratlanul lehullott tavaszi hó, elmondhatjuk, hogy szerencsénk volt. Mindegy, elmúlt – reméljük, maradandó károkat nem okozott senkinek, és csak bízni tudunk benne, hogy ilyenben nem lesz részünk az elkövetkező évek során. Tulajdonképpen mindig is tudtuk az áprilisról, hogy szeszélyes, nincs mit felrónunk neki.

Most már úgyis itt a május, és vele a Balatonkenesei Hírlap következő száma. Újra érdekes témákkal és fontos tudnivalókkal tele. – Tudták, hogy április 22-én színházi ősbemutató volt Balatonkenesén? Meskó Zsolt és társulata egy kamaradarabot hozott el a Kultúra Háza színpadára. Aki ott volt, minden bizonnyal tudja, s azt is, a komoly téma ellenére mennyire jó volt az a délután.

Ebben a hónapban sem maradunk programok nélkül: kiállításmegnyitó a Kultúra Házában, majális, gyereknap. Remek rendezvények várják a balatonkeneseieket és az ide látogatókat, a fellépők között pedig még Kossuth-díjas művész is lesz. Erről is olvashatnak lapunkban.

Májusban sok a világ- és az emléknap. Hogy mindjárt a legfontosabbat említsem, az első vasárnap anyák napja. Ne feledkezzenek meg róla!

Amiről még mindenképpen szeretnék említést tenni itt a májusi hónap bevezetőjében, az kicsit messzebbről indul. Úgy hozta a sors, hogy családi hagyatékot kell átnéznünk. Egy élet alatt összegyűlt, számtalan személyes holmit, használati tárgyat, emléket. Bár ebben nőttem fel, mégis meglepő volt a tárgyak harmóniája, rendje. Gazdájuk mindent úgy helyezett el, praktikusan, rendszerezve, hogy bármit könnyen megtaláljon. Eltéve, felcímkézve minden, precízen. Az egyik szekrény mélyéről ütött-kopott, régi könyv került elő. Benne megannyi apró könyvjelzővel. A borítón a cím már alig olvasható, de még ki lehet venni: *Szakácskönyv*. A jelzések pedig receptek, melyeket valaki, valamikor olyan jónak ítélt, hogy egyiket sem akarta sokáig keresgélni. Kinyitva már többet megtudhattunk róla. *Eredeti kunsági szakácskönyv*, hirdeti a belső címlap, *433 kitűnő, válogatott, czélszerű és több hadi recepttel, saját tapasztalatai alapján összeállította Simon Elemérné Dezséri Bolemán Ilona*. A lap hátoldalán kézzel írott bejegyzés: *„Anyuskám kapta édesanyjától 1917 május havában, és ő nekem adta 1947 februárban, és én szeretettel fogom adni tovább első gyermekemnek, Ilikének."* – Ilike az én édesanyám volt, és annyiban megtörtem a családi hagyományt, hogy fiú lettem, így ő a lányának már nem adhatta tovább, tőle viszont hozzám jutott. Valószínűleg nem lehet egészen véletlen, hogy ez a könyv éppen most, első ajándékozása után pontosan száz évvel került a kezembe – egy-két ételt elkészíteni belőle persze a feleségem fog. Nézd, mondta ő, ahogy a recepteket lapozgattuk, ez az egyszerű könyv mi mindent átélhetett már. Négy-öt tulajdonost, a maguk emberöltőnyi életével mindenképpen. Ükanyám adta dédanyámnak, ő adta nagyanyámnak, nagyanyám adta édesanyámnak – és most itt van nálam. A könyv egyébként nem különösebben értékes, de nagyon sokat jelent. Egy család történetét.

És ilyen története minden családnak, azon túl pedig minden emberi közösségnek van. Mindenki gyűjt, felhalmoz élete során olyan emlékeket, amelyeket aztán az utána következőkre hagy. Van, aki megbecsüli, van, aki szabadulni igyekszik tőle. Pedig muszáj, hogy legyen, muszáj, hogy *meglegyen*, hiszen ebből épül fel nemcsak személyes történetünk, de egy nagyobb család történelme is – a nemzetünké. Az ilyen kis megjegyzésekkel ajánlott, száz éveken át őrzött könyvek, adnak képet arról, miként, hogyan éltek, akik előttünk már végigjárták azt az utat, amelyiknek mi most valamely mérföldkövénél tartunk. Az utat fényképek, családi ereklyék jelzik: biztos vagyok benne, hogy tucatnyi van belőle szinte minden családban.

És ez az a pont, ahol az egyes emberek személyes története, majd belőlük kiindulva egy-egy családé a nagyobb hálózatba kapcsolódik. A következő szint közvetlen lakókörnyezetünk. Az utca, ahol felnövünk, a falu vagy város, ahol élünk. Életünk személyes története így több, mint olyan valami, ami csak ránk tartozik.

Mindez egybevág azokkal a törekvésekkel, amelyekről lapunkban is említést teszünk: készül minden település Arculati Kézikönyve, melyhez az előzetes adatgyűjtés már itt, Kenesén is elkezdődött.

Kenesén ettől függetlenül is megkezdődött már a régi történeti dokumentumok korszerű formában történő tovább őrzésének megalapozása, melynek során a fotókat, iratokat digitalizáljuk. Így a magunk részéről mi nemcsak a településképre utaló adatokat fogadjuk szívesen, hanem bármit, ami Balatonkenese történetéhez hozzá tud tenni.

Keressük tehát a családi archívumok azon fotóit, dokumentumait, amelyek ilyen vagy olyan formában összekapcsolódnak Balatonkenese történetével. Van, amiről ez első ránézésre nyilvánvaló: egy-egy fénykép, amelyen a település 10-20-50-100 évvel ezelőtti házai, utcái, nevezetességei – és neves személyei szerepelnek. De közvetve ide kapcsolódhat bármi, ami Kenesével kapcsolatos. Nemcsak a több generáció óta itt élő családok birtokában lehetnek olyan fotók, amelyek megmutatják nekünk a régi Kenesét. A település régi arculatának feltárásában fontos kiindulópontot jelenthet egy 1970-ben, baráti kiránduláson készült, a résztvevőket megörökítő fotó is, ha körülöttük, mellettük például jól felismerhető településünk egy-egy jellegzetes része.

A fényképeken túl pedig fontos minden régi irat: levél, hivatalos írás, családi feljegyzés is. Mert egy-egy család története: a település története is egyben.

Arra biztatunk mindenkit, vegyék elő a régi fényképeket, nézzék át a családi levéltárat. Értékes minden, ami bennük van, de lehet, hogy a település szempontjából is kincsekre bukkannak.

Vasváry-Tóth Tibor

Beszámoló a 2017. március 30-án megtartott képviselő-testületi ülésről és az április 12-i rendkívüli ülésről

A március 30-án megtartott képviselő-testületi ülésen Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete legelőször megtárgyalta és elfogadta a 2017. február hónapban hozott, lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, továbbá az átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló beszámolót.

Az előző testületi ülésen lemondott a Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság elnöke és tagjai. Akkor az a döntés született, hogy a testület nem kívánja megszüntetni a bizottságot, annak a Településfejlesztési és Turisztikai Bizottságba történő beolvadását nem támogatja, ezért következő összejövetelén új bizottságot választ. Ez következett a márciusi ülés első napirendi pontjaként. A bizottságok tárgyalták a kérdést, és javaslatot tettek arra, hogy Puskás Róbert képviselő legyen a Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság elnöke, Gyenge Katalin az elnökhelyettese és Szabó Tamás a költagja. Ezt követően Puskás Róbert képviselőt 4 igen szavazattal és 1 tartózkodással a Bizottság elnökévé, Gyenge Katalin képviselő asszonyt 4 igen szavazattal és 1 tartózkodással elnökhelyettessé, Szabó Tamást pedig 5 igen szavazattal és 1 tartózkodással költaggá választották. A Bizottság tagjai ez után letették esküjüket.

Az elhangzottakhoz dr. Tábori György alpolgármester szólt hozzá elsőként. Mindenekelőtt gratulált és köszönetet mondott az újonnan megválasztott elnöknek és a bizottság tagjainak, hogy a feladatot elvállalták, de egy gondolat erejéig még visszatért az előző bizottság munkájának értékelésére és arra, hogyan és miért alakult így a helyzet. Véleménye szerint az előző bizottság előtt két lehetőség volt: az általa megoldást kereső, konstruktív útnak tekintett további egyeztetés a 2017-es programtervvel kapcsolatban, melyre a hivatal vezetése és a testület is nyitott lett volna; illetve a másik lehetőség, a Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság megszüntetésének ötlete, a Településfejlesztési és Turisztikai Bizottságba való beolvasztása. A maga részéről sajnálatát fejezte ki, hogy a lehetőség felmerült, s az előző Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság teljes tagsága lemondott. Véleménye szerint ennek nem lett volna szabad bekövetkeznie, hiszen együttműködéssel minden megoldható. Balatonkenesén, a téma fontosságánál fogva mindig volt kulturális bizottság, ezért még egyszer köszönetét fejezte ki a frissen megválasztott bizottságnak a feladat vállalásáért.

Az előzőekben lemondott Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság nevében Jurcsó János képviselő reagált az elhangzottakra. Elsőként ő is gratulált és jó munkát kívánt a megválasztottaknak. Biztosította a testületet arról, hogy őt és bizottsági tagtársait a lelkiismeret vezette a döntésre, hogy le kell mondaniuk. A maguk részéről ők is a 2017-es programterv további megtárgyalása mellett foglaltak állást, ám az átdolgozás és a részletezés sajnálatos módon nem történt meg. Elfogadásra került viszont egy összeg, amely az előző bizottság számára ismeretlen adatok alapján lett megállapítva. Úgy vélték, hogy a programról, melynek kidolgozásába a civil szervezeteket is bevonták, úgy született döntés, hogy magát a bizottságot nem tájékoztatták kellőképpen. Végül ez vezetett a lemondásukhoz. Megerősítette, hogy a lemondás mögött semmilyen személyes sértettség nem volt, pusztán szakmai ok, s visszautasította a feltételezést, hogy cselekedetükkel a testületi munka szétzilálása lett volna a céljuk.

Ezt követően Szabó Tamás, a Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottság költagja kért szót. Megköszönte az ismételt megtisztelő bizalmat, mellyel a továbbiakban is megfelelő módon kíván élni.

Horváth József, az Alsóréti Üdülő Egyesület elnöke kért és kapott szót a témában. A 2017-es kulturális program tervezésébe bevont civilek nevében mondta, hogy több szervezetnek csalódást okozott, hogy végül nem teljes egészében az előző Kulturális Bizottság által összeállított programterv került elfogadásra. Örültek, hogy az előkészítésbe őket is bevonták, s nekik is komoly munkájuk volt benne. Úgy érezték, olyan kézbe került a dolog, amely remekül összefogta a különböző törekvéseket. Az elvégzett munkát ő is megköszönte, s jó munkát kívánt az újonnan megválasztott bizottságnak.

Újra dr. Tábori György alpolgármester vette át a szót, aki még egyszer az elmaradt egyeztetést hiányolta, illetve azt, hogy a benyújtott programterv kérdésében nem próbáltak konszenzusra jutni. Érzése szerint a véleménykülönbség megmarad: ő nem érzi úgy, hogy az előző bizottságnak le kellett volna mondania, különösen, hogy ezt sem politikai, sem emberi, sem más szempont nem igazolta.

Jurcsó János képviselő erre reflektálva fenntartotta a véleményt, hogy az általa vezetett bizottság a rá bízott feladatot tudása és lelkiismerete szerint tisztességgel elvégezte.

A témát Tömör István polgármester zárta: gratulált és ő is köszönetet mondott a frissen megválasztott Kulturális Bizottságnak. Külön megköszönte, hogy felismerték: Balatonkenese, amely több tízmillió forintot különít el kultúrára, megérdemli, hogy legyen egy bizottság, amely ezt felügyeli, csak ezzel foglalkozik.

Második napirendi pontként beszámoló hangzott el a közrend és közbiztonság helyzetéről. 2016-ban a Balatonalmádi Rendőrkapitányság illetékességi területén a regisztrált bűncselekmények száma csökkent. A nyomozás eredményességi mutatója, mely 2015-ben 57,5% volt, 2016-ra 69,3%-ra nőtt. Balatonkenesén tavaly 77 regisztrált bűncselekmény történt, mely a 2015. évihez képest kis mértékben nőtt. (2015-ben ez a szám 70 volt.) A település bűnügyi fertőzöttsége azonban még így is csekélyebb, mint más hasonló összetételű és szerkezetű városok esetében.

A Balatonkenesén működő kamerarendszernek köszönhetően a város közbiztonsága nagy mértékben javult, de ahogy arról jelentésében Éliás Gábor, a Balatonkenesei Rendőrőrs parancsnoka ír, emellett továbbra is nagyon fontos az egymásra figyelés.

Noha a környéken az idegenforgalmi szezonban jellemzőek a strandi lopások, gépkocsifeltörések, a balatonkenesei strandra telepített kamera hatékonyan védte a turistákat és a helyi lakosokat. Garázda jellegű cselekményt tavaly három esetben követtek el, mely viszonylag kevésnek mondható. Klasszikus értelemben vett betörés nem vált ismertté,

a lopások eseti jellegűek és kis értékűek voltak.

2016-ban a rendőrség közterületi jelenlétét nagyban befolyásolták a magyar államhatár védelmére történő átrendelések: e téren 2,4%-os csökkenés következett be. Balatonkenese közbiztonsági helyzete stabil, szélsőséges megnyilvánulásoktól mentes volt. Az állampolgári bejelentésekre a közterületi szolgálatot ellátó állomány minden esetben haladéktalanul reagált. Az intézkedések jogszerűek, szakszerűek és törvényesek voltak. A település a normál kategóriába tartozik, veszélyeztetettnek nem tekinthető.

Településünkön és környékén illegális migrációval vagy tiltott tartózkodással kapcsolatos rendőri intézkedésre nem került sor.

Kiemelt szempont volt 2016-ban az ismeretlen elkövető ellen indult lopási ügyek felderítése, melynek szakmai teljesítménykövetelmény-minimuma 40% elvárt szint. A Balatonalmádi Rendőrkapitányság e téren 95%-kal országos első lett, mely Édes Zoltán r. tzls. munkájának köszönhető.

Kis mértékben nőtt a szabálysértési eljárások és a helyszíni bírságok száma. Az illetékességi területen a közlekedési morál – köszönhetően az intézkedési mutatóknak – jelentősen javult.

A rendezvények biztosítását a rendőrség legnagyobb stratégiai szövetségesével, a helyi polgárőr egyesületekkel közösen végezte. A rendezvénybiztosítás az előírásoknak megfelelően, a kitűzött célok elérésével történt.

A Balatonalmádi Rendőrkapitányság Balatonkenese Rendőrőrs személyi állományában jelenleg hat fő körzeti megbízott teljesít szolgálatot, mely szám a lakosságszámhoz viszonyítva szükséges és indokolt.

Bűn- és baleset-megelőzési programok előadások formájában a terület iskoláiban folytak. A foglalkozások sikere mutatja, hogy ilyen tájékoztatásra minden korosztályban van igény, s ezekre szükség van. Balatonkenesén és Csajágon a szülőknek a gyerekek nevelésével, védelmével kapcsolatos előadásokra is felmerült az igénye.

A Balatonalmádi Rendőrkapitányság illetékességi területén 2016-ban 41 közúti közlekedési baleset történt: ebből 2 volt halálos kimenetelű, 11 súlyos és 28 pedig könnyű sérüléssel járó. Ezen belül Balatonkenesén 2 súlyos és 4 könnyű sérüléssel járó eset történt, valamint 14 sérülés nélküli. Mindezzel együtt a közlekedési balesetek száma az előző évhez képest szerencsére csökkent. A balesetek kiváltó oka elsősorban továbbra is a gyorshajtás, melyet a kanyarodás szabályainak megsértése és az elsőbbség meg nem adása követ.

Tulajdon elleni szabálysértés 2016-ban Balatonkenesén 14 alkalommal történt, felderítésük 78,57%-os. Az ilyen jellegű esetek száma csökkent, a felderítési mutató viszont jelentősen javult.

Balatonkenese területén 45 fővel szemben indult szabálysértési eljárás, melyből 43 közlekedési, 2 pedig a közrend és közbiztonság elleni szabálysértés volt.

A társhatóságokkal való együttműködés hatékony volt.

A Balatonalmádi Rendőrkapitányság és a Balatonkenesei Rendőrőrs munkáját az illetékességi területének önkormányzatai a 2016. évi tevékenysége alapján a 4,38 pontra, illetve 4,5 pontra értékelte. A lakosság szubjektív biztonságérzete tovább erősödött. Erről már dr. Linczmajer László Balatonalmádi rendőrkapitánya tájékoztatott.

A beszámolót a testület az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadta, végül határozat született arról, hogy Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete köszönetét fejezi ki a Balatonalmádi Rendőrkapitányság, valamint a Balatonkenesei Rendőrőrs településen végzett munkájáért.

Beszámoló hangzott el a Polgárőrség tevékenységéről is.

A Balatonkenesei Polgárőr Egyesület 2016. évi taglétszáma 23 fő. Az aktív tagság hét állandó csoportban, havi szolgálatvezénylés alapján végzi a feladatát. Együttműködés megállapodás és támogatási szerződés alapján közös szolgálatokat láttak el a helyi rendőrőrs állományával, a közterület-felügyelettel és más polgárőr egyesületekkel. A Magyar Posta Zrt. Balatonkenesei Postafiókja vezetőjének felkérésére 2016-ban több alkalommal segítették a nagy összeget kiszállító postai kézbesítő munkáját.

Polgárőreink 2016-ban járőrszolgálatuk és egyéb feladatellátásaik során önállóan és a rendőrséggel közösen 5033 km-t tettek meg gépkocsival, 311 km-t kerékpárral és 329 km-t gyalogosan. 37 rendezvényt biztosítottak, melyből 24 állami ünnep, országos rendezvény vagy városi megemlékezés, 13 pedig autós-, motoros találkozó, kerékpáros- és futóverseny volt.

Az egyesület gazdálkodására rendelkezésre álló keret összbevétele 2.391.436.- forint volt, mely a 2015. évről áthozott pénzmaradványból, önkormányzati támogatásból, országos és megyei szervezettől kapott támogatásból, civil támogatóktól, megállapodások alapján befolyt összegekből, 1%-os adófelajánlásokból, tagdíjakból és pályázaton nyert pénzösszegből tevődött össze. Az egyesület a 2016-os évben 1.879.044.- forint kiadást számolt el, ezzel a 2017-re áthozott pénzmaradványuk 833.016.- forint.

A Balatonkenesei Polgárőr Egyesület 2016-ban Polgárőr Város címet nyert. Az egyesület tagjai közül Barnóczky Sándor József és Pintér József Arany Polgárőr Érdemkeresztet, Nyemcsok Györgyné Ezüst Polgárőr Érdemkeresztet, Kuttler Anita és Kuttler Thierry Szent László Emlékplakettet vehetett át.

2017-re fő feladatukként a Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM) újbóli felélesztését és egy „kortárs segítő hálózat” felállítását tűzték ki célul.

A Ritter József egyesületi elnök által készített beszámolót a testület az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadta, majd Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete köszönetét fejezi ki a Balatonkenesei Polgárőr Egyesületnek a település érdekében végzett munkájáért.

Módosult a szociális ellátásokról szóló 10/2016. (IX. 30.) önkormányzati rendelet. A Kippkopp Óvoda és Bölcsőde javaslatot tett a köznevelési intézményeknél alkalmazott térítési díjak összegének emelésére, az alábbiak szerint:

Óvodai háromszori étkezés: 420.- Ft
Iskolai háromszori étkezés: 495.- Ft
Iskolai étkezés, csak ebéd igénybevételével: 320.- Ft
Bölcsődei négyszeri étkezés: 420.- Ft
Szorgalmi időszakon kívüli étkezés gyermekek számára, egyszeri étkezéssel: 587.- Ft
Szorgalmi időszakon kívüli étkezés gyermekek számára, háromszori étkezéssel: 902.- Ft
Felnőtt étkezés (vendég): 690.- Ft

A Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény díjemelési javaslatot nem tett, de néhány meghatározás módosítását javasolta.

Tárgyalta és elfogadta a testület a 2017. évi közbeszerzési tervet. Ebben Balatonkenese belterületi közútjainak vis major kárelhárítása szerepel 39.737.337.- Ft nettó összeggel, melyből 3.973.907.- Ft

saját forrás, 35.763.603.- Ft támogatásra kapott összeg. A közbeszerzési tervben szerepel továbbá a Kultúra Házának felújítása, melyre a kapott támogatás 73.000.000.- Ft, valamint a Vak Bottyán strand fejlesztése, 35.039.370.- Ft támogatásból származó összeggel.

Hatodik napirendi pontként a Balatonkenese belterületi közútjainak vis major kárelhárítása tárgyában kiírt közbeszerzési eljárás megindítását tárgyalták a képviselők. A bíráló bizottság tagjai: Jurics Tamás jegyző, a Bíráló Bizottság elnöke; Kovács Péter pénzügyi szakértő; Vadász Lajos műszaki szakértő; dr. Vágner Elza jogi szakértő. Az eljárásban kivitelezési ajánlatot kérnek be a Via Vomito Mélyépítő és Szolgáltató Kft-től, a Dati-Sped Fuvarozó és Szállítmányozó Kft-től, az Útéppark Útépítő és Mélyépítő Kft-től, a Képli és Társa Építőipari és Szolgáltató Bt-től, valamint az Alba-Don Építőipari Kft-től. A közbeszerzés becsült értéke 45.550.000.- Ft. Az ajánlattételi idő április 14. 9:00 óra volt. Az eljárást lezáró döntésre 2017. április 27-én, az eredményhirdetésre április 28-án került sor. A szerződést előreláthatóan 2017. május 4-én kötik.

Tanulmánytervet tárgyalt és fogadott el a képviselő-testület a Bakó árok és a Széchenyi lakótelep vízgyűjtő területének csapadékvíz-elvezetési ügye tárgyában. A tervezési munkálatok elvégzésére Balatonkenese Városa a Beszt Beruházó, Szolgáltató és Tervező Kft-t kérte fel. A tervező a szükségesnek ítélt feladatokon belül kiemelte a Táncsics utca – Kálvin János tér hídja felújításának fontosságát, melynek elvégzése után kerülhet sor a tervezetben jelzett további vízgyűjtő területek felújítási és korszerűsítési munkálatainak elvégzésére. A Széchenyi lakótelep vízgyűjtő területének korszerűsítése ettől függetlenül is elvégezhető. A munkálatok elvégzésére pályázat nyújtható be a TOP.2.1.3-16 projekt keretein belül, 2017. május 31-től augusztus 25-ig.

Megtörtént a tervező kiválasztása a Kossuth Lajos u. 4. szám alatti önkormányzati ingatlan (Iparosház) épületátalakítási, felújítási és korszerűsítési munkálatainak tervezésére. A képviselő-testület a tervek elkészítésére az I-quadrat Hungária Építési Projektmanagement Kft-t kéri fel.

A kiemelt közterületek használatára vonatkozó megállapodások számának és a tevékenységek profiljának megállapítása tárgyában a képviselők azt a döntést hozták, hogy a 2017. évben a Bezerédj strandon a strand jellegéhez igazodó tevékenységekből – ha a pályázó a feltételeket biztosítja – egy-egy szerződés köthető. A Vak Bottyán strandon vízibicikli- és kajakkölcsönzés, mini golf, vízi bár, lufibohóc, hennafestés, portré- és karikatúrakészítés és pattogatott kukorica árusítása szolgáltatások működhetnek. Az Alsóréti strandon saját kiépítésű stégről vízibicikli- és kajakkölcsönzés, hennafestés, portré- és karikatúrakészítés és pattogatott kukorica árusítása történhet. A Széchenyi parkban a tevékenységeket a rendezvény méretéhez, jellegéhez és idejéhez igazodva határozzák meg. A végezhető tevékenységekről az érdeklődők hirdetmény útján értesülnek majd.

Tulajdonosi hozzájárulást kért az Önkormányzattól az Alsóréti Üdülőegyesület a mederhasználati engedélyek meghosszabbításához, mert az Alsóréti strand és a horgásztelep területén levő stégeket a közterület igénybevételével tudják megközelíteni. Balatonkenese Város Képviselő-testülete a tulajdonosi hozzájárulást megadta.

Döntött a testület a Balaton Keleti Kapuja Turisztikai Egyesület támogatásának ügyében. Eszerint az Önkormányzat által a részükre nyújtott működési támogatás 8 millió forint tagdíjjal csökkentett időarányos részének 12 havi egyenlő részletben való kifizetését biztosítják.

Kéréssel fordult az Önkormányzathoz a Balatonkenesei Katolikus Egyházközség. A 25/2017. (I. 26.) hozott határozatban szereplő, részükre megszavazott támogatási összeget nem fűtéskorszerűsítésre, hanem a fűtésszámlák kiegyenlítésére szeretnék fordítani. A képviselők most azt a döntést hozták, hogy az aktuális fűtési számlák kiegyenlítésére célzott támogatást nem kívánnak folyósítani, ezt tartalékként kívánják kezelni. A tartós, megfelelő hőmérsékletet biztosító megoldás mellett a támogatás összegének átutalására a következő fűtési idény tapasztalatai alapján, 2018. első negyedévében kerülhet sor.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az általa fenntartott kulturális egyesületnek, a Pannónia Citerazenekarnak a 2017. évre 1.000.000.- Ft összegű támogatást folyósít. A határozatot a testület 5 igen és 1 nem szavazattal elfogadta.

Az április 12-i rendkívüli ülés összehívását pályázatok beadásának közelgő határideje indokolta. A képviselőtestület döntése értelmében Balatonkenese Városa a Vak Bottyán strandra és a Bezerédj strandra vonatkozóan pályázatot nyújt be a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. Balatoni strandok fejlesztése című pályázatára.

A rendkívüli testületi ülésen a képviselők megerősítették korábbi, 319/2016. (X.27.) számú határozatukat, mely szerint a vendégéjszakák szerinti idegenforgalmi adó befizetése után a városban megszálló vendégeknek az itt töltött éjszakák számával megegyező számú, 50%-os kedvezményt adó strandjegyet biztosít a Vak Bottyán és a Bezerédj strandra.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Dr. Gyürüs Ervin fogászati ellátáshoz szükséges eszközpark felújítására vonatkozó támogatási kérelme ügyében a 2017. március 9. napján meghozott 70/2017. (III.09.) határozatát hatályon kívül helyezte, továbbá úgy döntött, hogy a fogászati ellátáshoz szükséges eszközöket bruttó 4.295.000.- Ft értékben megvásárolja az ER-DENT 3000 Kft-től.

További, részletes adatokat és anyagokat a www.balatonkenese.hu weboldalon találnak.

– vtt –

Félidőben 4.

Beszélgetés Varga Zsuzsanna képviselő asszonnyal, a Szociális Bizottság elnökével

Folytatódik Balatonkenese képviselőit megszólaltató cikksorozatunk, melyben arról kérdezzük a testület tagjait: két önkormányzati választás közötti időszak feléhez érkezve mit gondolnak, hogyan látják településünk helyzetét, mindennapjait és az általuk elképzelt jövőjét? Mik a tervek, a törekvések és hogyan szeretnék látni városunkat néhány esztendő múltán? Májusi lapszámunkban ***Varga Zsuzsanna*** *képviselő asszonnyal beszélgettünk.*

– Ahogyan eddig valamennyi beszélgetőtársamnak, városunk képviselőinek, Önnek is felteszem a kérdést: hogyan látja a választások óta eltelt időszakot itt, Balatonkenesén?

– Sokat dolgoztunk, nagyon sok feladatunk volt és van. Akár bármilyen más szervezetnek, vállalatnak vagy intézménynek, a képviselő-testületnek is megvan a maga felépítése és működése, mely alapján pillanatnyi és éves munkaterve kialakul. Van, amit minden évben véghez kell vinni és van, amikor hirtelen jött feladatokat kell megoldani. Az általános fenntartási kötelezettségét Balatonkenese mindig meg tudta valósítani. A fejlesztéseket általában pályázatok útján tudjuk végrehajtani, illetve mindig kell, hogy a költségvetésben rendelkezésre álljon a pályázatokhoz szükséges önrész összege. A pályázatok között jól kell tudni válogatni, hogy mindig megtaláljuk a település számára megfelelő és szükséges támogatási formát, amellyel építeni, fejleszteni tudjuk városunkat. Tavaly így utcafelújításra is nyertünk pénzt.

– Több bizottságban is tevékenykedik. Mik a feladatai és hogyan tudja összeegyeztetni ezeket?

– A Pénzügyi Bizottság tagjaként a beszámolókat átnézve én mindig elsősorban az összefüggések alapján nézem át a pénzügyeket, hogy a költségvetési törvénynek megfelelő legyen a működés. Külön intézményi ellenőrzést nem tartunk. A költségvetést, annak esetleges módosításait egyeztetem a megvalósuló dolgokkal. A negyedéves pénzügyi beszámolók teljes képet adnak a képviselő-testület részére; a pénzügyi csoport vezetője korrekt költségvetést és elszámolásokat készít.

Ezen kívül a Szociális Bizottságban dolgozom még, annak elnökeként. Ebben már a korábbiakban, az előző ciklus során is tevékenykedtem. A mostaniban öten vagyunk – ez a jelenlegi testület legnagyobb létszámú bizottsága, és ez azért hasznos, mert jobban átlátjuk a város szociális helyzetét. A szociális ügyek a legdiszkrétebb elintézési módot igénylik; aki bajban van, aki akár anyagiakban, akár bármi másban szükséget szenved, nem szívesen beszél róla. Ötünk közül valaki biztosan ismeri azt, akinek segítségre van szüksége, vagy legalább olyat, aki a segítségre szorulóról tud, így a döntéseink nem személytelenül születnek. De ettől függetlenül is csak biztatni tudok mindenkit, hogy forduljanak hozzánk bizalommal, akár írásban, akár szóban; akár az ügyintézőkhöz, akár közvetlenül a bizottság tagjaihoz, hozzám is: ha valakinek sürgős vagy tartósabb segítségre van szüksége – a rendelkezésünkre álló eszközökkel mindenképpen segíteni fogjuk. Az egyik legnagyobb problémánk, hogy a tavalyi húszmillió forintos állami támogatás után az idei évben mindösszesen kilenc és fél millió forintot kaptunk szociális ügyekre, illetve a kérésemre a képviselő-testület a költségvetésből további másfél millió forintot hagyott jóvá. Így tíz és fél millió forinttal gazdálkodunk. Megpróbáljuk a rendelkezésre álló pénzösszeget beosztani. Húsvétra sajnos nem tudtunk adni a gyerekes családoknak támogatást, de szeptemberben, a beiskolázáskor és karácsonyra mindenképpen szeretnénk megfelelő összeget adni.

– Változott-e a jelenlegi ciklusban a bizottsági munka az előzőekhez képest?

– Ez is egy mechanizmus, amit működtetni kell. Minden hónapban egyszer, a testületi ülés előtt van bizottsági ülés, ahol megvitatjuk a kérdéseket, amelyek a testület elé kerülnek. A pénzügyi bizottsági ülés előtt a tagok részleteiben is átnézik, átbeszélik az eléjük kerülő anyagokat, már a bizottsági ülésre is úgy kerülnek a dolgok. Az önkormányzat pénzügyi csoportjával, annak vezetőjével előzetesen egyeztetünk, szakmai munkát folytatunk.

– Ön szerint mik a testület eddig végzett munkájának pozitívumai?

– Elsősorban az egységet említem. Még ha nem mindig és nem is minden kérdésben értünk egyet, az alapvető dolgokat egyformán látjuk. A legfontosabb, hogy Kenese érdekeit tartsuk szem előtt; azt nézzük, az itt élő embereknek mi a jó, mi szolgálja leginkább a település fejlődését. Ezek alapkövek, amelyek jól le vannak rakva.

– Mit lát a következő választásokig feltétlenül megvalósítandó feladatnak?

– Nagyon szeretnénk, ha az eddig beadott pályázataink, amelyeket még nem bíráltak el, sikeresek lennének. Az azokban foglaltakat a választásokig meg is tudnánk valósítani. A balatoni fejlesztésekkel kapcsolatban vannak új pályázatok is – ezeket a település és a turizmus jegyében kívánjuk felhasználni. A magam részéről nem akarok nagy és hatalmas dolgokat megvalósítani, de teszem a dolgomat minden nap, becsülettel.

– Néha ez a legtöbb, amit tehetünk, hiszen nagy lépést csak kis lépések árán, jól megalapozott talajon lehet tenni…

– Én is így gondolom. Öt éves koromtól itt élek, ismerem a települést, sok mindenre emlékszem. Tudom, mik Kenese feltétlen erényei, s tudom, mik az évtizedes problémák, amelyeket bár szeretnénk, de nem mindig tudunk megoldani – és nem a mi hibánkból. Ilyen például az egykori Mélyárok feltöltése. Most készülünk rendbe tenni Kenese csapadékvíz-elvezetésének régóta megoldatlan kérdését; a Mélyárok volt nagy záporok idején a terület vízgyűjtője, megelőzte, hogy a víz elöntse az utcákat. A természet alakította olyanná, s a természet szerint működött. Évtizedekkel ezelőtt betemették, s a csapadékvíz elvezetése azóta okoz gondot. Most volt a testület előtt egy anyag, amely ennek a helyzetnek a végére kíván pontot tenni: a tervek készen vannak, bízunk a gyors megvalósulásukban.

– És az egyéb tervek? Akár rövid, akár hosszú távon?

– Középtávút tudnék említeni, ez pedig a városközpont rekonstrukciója, szebbé tétele. Erre is szeretnénk pályázni, de ha nem, valamilyen megoldást mindenképpen találunk rá. A cél, hogy miután a városközpont elkészült, a fejlesztések a jövőben innen kifelé haladva valósuljanak meg. Minden évben legalább egy utcában csinálja meg a járdát a Városgondnokság, s legalább két utcát a központhoz közel, két utcát az üdülőterületen tudjunk rendbe tenni.

– Hogyan szeretné Balatonkenesét a jövőben látni?

– Rendezett, szép kis üdülőtelepülésnek képzelem el. Továbbra is kisvárosnak szeretném látni, mert ehhez megvannak az adottságai. Vannak értékei és műemlékei. Nem szeretnék egy modern, zajos települést, hanem egy nyugodt, emberléptékű, lakható és élhető városkára gondolok. Hogy családbarátnak nevezzük-e, vagy máshogyan – számomra nem ez a lényeg. Maradjon meg Kenese csendes, de szeretett és szerethető üdülővárosnak.

Vasváry-Tóth Tibor

Felhívás Balatonkenese Város Településképi Arculati Kézikönyv elkészítésben való közreműködésre

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 16. § (2) bekezdése alapján minden települési önkormányzatnak 2017. október 1-ig el kell készítenie a településre vonatkozó Településképi Arculati Kézikönyvét.

Tájékoztatjuk az érintetteket, hogy Balatonkenese Város Településképi Arculati Kézikönyv elkészítésének megkezdésére vonatkozóan előzetes adatgyűjtést kezdeményezünk.

Kérjük, hogy amennyiben a település történetével, természeti- és épített környezetével, jellegzetességeivel kapcsolatos dokumentum, kép stb. áll rendelkezésére, vagy azzal kapcsolatosan javaslatai, észrevételei vannak, továbbá bárminemű, érdemi információval rendelkezik, úgy azt papír alapúan, vagy elektronikus formában a Polgármesteri Hivatal címére – 8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1. –, vagy a hivatal@balatonkenese.hu elektronikus címre, legkésőbb 2017. április 30-ig beérkezően megküldeni szíveskedjék! A papír alapon megküldött mindennemű dokumentumot digitalizálását követően visszajuttatjuk.

Egyidejűleg tájékoztatjuk az érintetteket, hogy a Balatonkenese Város Önkormányzat Képviselő-testületének a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 21/2013. (IX. 30.) önkormányzati rendelete értelmében az érdekképviseleti, a civil és gazdálkodó szervezet az adott véleményezési eljárásba, az Önkormányzat polgármesteréhez a megadott határidőben benyújtott írásbeli kérelemmel jelentkezhet be, melynek határideje ugyancsak 2017. április 30.

Tájékoztatjuk az érintetteket, hogy a beérkezett dokumentumok, vélemények, észrevételek összesítését követően az ügyben lakossági fórumot tartunk, melynek időpontja 2017. május 4. (csütörtök) 16:00 óra, helyszíne a Kultúra Háza épülete – 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4. szám.

Szíves közreműködésére számítunk!

Tömör István
polgármester

Szakmai nap a Kippkopp Óvoda és Bölcsődében

A hagyományhoz híven, amelyet 2016. április 24-én kezdeményeztünk, szakmai napra hívtuk az érdeklődőket az intézményünkbe. Ez az alkalom kiváló lehetőséget kínál egy-egy tehetséges óvodapedagógus szakmai bemutatkozására, növelve ezzel intézményünk szakmai jó hírét.

Az idei nevelési év szakmai összejövetelét 2017. április 13-án tartottuk. A vendégeket *Galambos Lászlóné* intézményvezető üdvözölte. Köszöntőjében kiemelte, hogy a fenntartó maximálisan biztosítja a kedvező feltételeket az igényes szakmai munka végzéséhez, és kiemelte a dolgozók lelkiismeretes, magas színvonalú munkáját, amely az eredményességet biztosítja. Ezután *Tömör István* polgármester úr köszöntötte a jelenlévőket. Ő is dicsérte az óvoda dolgozóinak minőségi, gyermekközpontú hozzáállását, valamint az intézményben folyó munka eredményességét.

A 2017. évi szakmai napot Kerti Teréz óvodapedagógus tartotta, origami témakörben. A résztvevők körében örömmel üdvözölhettük *Jurics Tamás* jegyző urat, *Óbíróné Karácsony Ágnes* védőnőt, *Thury Attiláné* nyugdíjas óvodavezetőnőt, *Schutzmann Réka* sajtó-média referenst, a Balaton TV-t és *Schumann Attilánét*, Füle óvodavezetőjét. Többen messzebbről is érkeztek: Kötcse és Szentantalfa óvodáiból. A résztvevők már a bevezető során előzetes meghívást kaptak a jövő évi szakmai napra.

A nap során megismerkedhettünk az origami történetével, fejlesztő hatásaival, a diagramolvasás alapjaival – és sokat hajtogattunk.

Régóta ismert tény, hogy a papír készítésének módját Kínában fedezték fel, az időszámítás szerinti 105. évben. A papírhajtogatásra utaló első írásos emlék a 8. században élt költő, Tu Fu verssora: *„Öreg feleség papírra rajzol sakkjátékhoz négyzeteket…”* Az öreg itt „elsőt”, „tekintélyest”, „legfontosabbat” jelent. Maga a művelet, a papírlap egyenlő részekre hajtogatása és a hajtások mentén tussal végighúzva négyzetháló kialakítása még évszázadokig élő hagyomány volt. A papírhajtogatás hagyománya elsősorban a halotti szertartásokhoz köthető. Az elhunyt javait, szolgáit, pénzét papírfigurákkal személyesítették meg és eltemették vagy elégették vele együtt. A téglalap alakú, nem ritkán aranyozott nyomású, bankjegyre emlékeztető papírt százasával csomagolva lehetett vásárolni. Gyakran hajtogattak belőle formákat.

Japánt a 6. századra érte el az új művészet, melyet origaminak neveztek el. Az elnevezés az ori – hajtogatni és a gami – papír szavakból tevődik össze. A japánok számos generáción keresztül fejlesztettek és finomítottak egy pár modellt, melyek stilizált és elvont figurák. Részleteikben gyakran vágásokat, valamint festett vagy nyomtatott elemeket tartalmaznak. Mivel a papír még ekkor is ritka és értékes árucikk volt, csak a gazdagok engedhették meg maguknak. A szamuráj harcosok *noshi*val, azaz hajtogatott papírból és csíkokra vágott kagylóból, szárított húsból készült, szerencse-kívánóval ékesített ajándékokat cseréltek.

Az origami demokratizálódására csak a *Tokugawa-korszakban* (1603-1867) került sor, mely a japán művészetek virágkora volt. Ekkor született meg a madáralap, aminek írásos nyomát a legrégebbi origami kiadványban, az 1797-ben megjelent *„Szenbacura orikatacsi”*-ban (Az ezer daru hajtogatása, szerzője *Akiszato Magakidzsima*) találhatjuk.1845-ben jelent meg az első átfogó origami figuragyűjtemény, a *Kan No Mado* (Ablak a télre), melyben a békaalap jelent meg első ízben. A békaalap kialakulásával az origami egy újabb, ceremoniális felhasználásra tett szert. Japánul a „béka” szó és a „visszatérni” ige kiejtése megegyezik. A gésák szokásává vált, hogy miután egy-egy kedvenc patronálójukat megvendégelték, papírból hajtogatott békát tűztek egy oszlopra, vendégük visszatérésének reményében.

A papírhajtogatás művészete ezzel egy időben a mórok és a muszlimok keze alatt, Észak-Afrikában is fejlődött. Az ő közvetítésükkel került át Spanyolországba, a 8. században. Művészetük a középkorig virágzott, akkor a spanyol inkvizíció elűzte őket. A leghíresebb spanyol modell a *parajita* (kismadár).

A 20. század hajtogatóira várt a feladat, hogy a két szálat összekössék.

Friedrich Fröbel 1840. június 28-án alapította az első kisdedóvót, a németországi Bad Blankenburgban. Mivel felismerte a papírhajtogatás kedvező hatását a gyerekek kézügyességének fejlesztésére, óvodai oktatási rendszerébe az origamit is beépítette. Japán sokáig zárva volt a Nyugattól, így az origami stílusok szeparálva fejlődtek. Mikor az ország megnyílt a nyugat előtt, és oktatási rendszerét megújította, próbált sok európai motívumot átvenni. Ekkor vette át a fröbeli origamit is, amit szintén felhasználtak az oktatásban.

Az első origami kör 1980-ban, Amerikában alakult, vezetésével. Ez volt az Origami USA jogelődje, ami 1994-ben vette fel a mai nevét. Később Angliában *Lillian Oppenheimer* alakította meg az Angol Origami Szövetséget (British Origami Society) is. Ma már tizenhat országban működik hasonló szervezet.

2014-ben jelent meg az Európai origami című könyv, amelyben minden nemzeti origami kör öt tagjának alkotását mutatták be, köztük a Magyar Origami Kör tagjaiét is.

Október 24-e Lillian Op-

penheimer születésnapja, aki sokat tett azért, hogy az origamit az egész világon népszerűsítse. November 11-e a béke napja. Ezért minden évben október 24-e és november 11-e között tartják az Origami Világnapokat, melyhez sok ország csatlakozik.

Az első magyar origami leírás 1935-ben jelent meg, a Sicc című könyvben. Az első, kizárólag origamival foglalkozó magyar kiadvány csak harminc év múlva került kiadásra: ez volt Karlócai Marianne: Papírmunkák, hajtogatások (Táncsics Kiadó, 1964) című könyve. A nagy sikerre való tekintettel a következő évben is kiadták, majd 1966-ban megjelent a 2. része is. 2008-ban Hajtogatási egyszeregy címmel a mai igényeknek megfelelő, új kiadásban jelent meg.

Kricskovics Zsuzsanna, Paolo Bascetta és Toshikazu Kawasaki

1988-ban kecskeméti pedagógusok fogtak össze Kricskovics Zsuzsanna vezetésével – így alakult a Szórakaténusz Origami Kör. Idővel országos méretűvé nőtte ki magát, s belőle 1993-ban megalakult a Magyar Origami Kör. Tizennyolc éven át kecskeméti székhellyel működött. 2006-ban vezetőváltás történt: az új vezető Villányi Mariann lett, s a székhely tíz évre Budapestre került. 2016-ban a kör új vezetőséget választott: az elnök Wogerné Sági Judit lett, s vele a székhely Pécsre került át. A Kör találkozókat, kiállításokat szervez, origami magazint ad ki. Tavaszi találkozójukat idén már hatodik alkalommal tartották Balatonkenesén.

Köszönjük Kerti Teréz óvodapedagógusnak a színvonalas szakmai programot!

Az origami fejlesztő hatásai címszavakban

- Pontosság
- Kézügyesség-finommozgás (hajtogatás, nyírás, ragasztás, színezés stb. – kihat a szépírás fejlődésére is)
- Figyelem (tartós, irányított – koncentrált, hallási – vizuális, látási – auditív, mozgási – motoros)
- Rövid- és hosszú távú látási-, hallási-, mozgási emlékezet (memória)
- Gondolkodás (elvont, rész-egész-analízis-szintézis, azonosság-különbség)
- Türelem
- Látási-, hallási-, mozgásérzékelés, észlelés (percepció)
- Tapintási (taktilis) érzékelés, észlelés
- Szem-kéz, fül-kéz koordináció – a látó, halló és mozgási csatornák összehangolása – keresztcsatornák (intermodalitás)
- Szókincsbővítés
- Fantázia
- Kreativitás
- Esztétikum, ízlés
- Érzelem (emóció)
- Egymásra figyelés (tolerancia), segítségnyújtás (szociális készségek)
- Játékosság
- Sorrendiség (szerialitás) – hajtogatás menete
- Síkban és térben való tájékozódás, relációk (bal-jobb, lent-fent, alsó-felső stb.)
- Geometriai alapismeretek, fogalmak (négyzet, téglalap, oldal, átló, csúcs, középpont, felező, felezés, negyedelés, tükrözés, formaállandóság)
- Matematikai alapismeretek – Törtek (fele, negyede stb.)
- Mérési alapismeretek (vonalzó használata, ha az egyén szabja ki a papírt, téglalapból négyzet)
- Dekódolás – egyezményes jelek ismerete (ha ábráról hajtogatunk)
- Olvasás-szövegértés (ha könyvből hajtogatunk, ahol szöveges magyarázat is van)
- A japán kultúrával, hagyományokkal való ismerkedés

Galambos Lászlóné
intézményvezető

Kerti Teréz
óvodapedagógus

Fotó: Kállai Tamás

Magyar Origami Kör

Reformáció 500 - Kálvin János tér

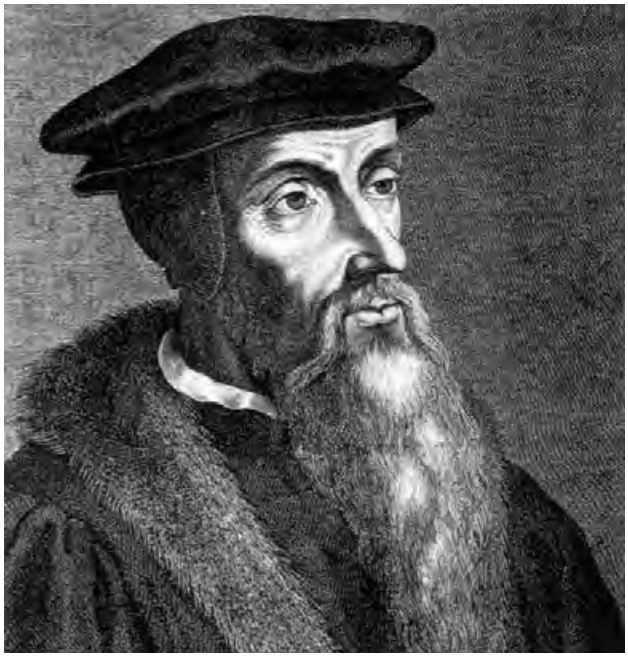

Luther 1517. október 31-én tette nyilvánossá 95 tételét, amivel az akkori egyházi élet megújulását célozta, ettől számítjuk a reformáció elindulását. 2017-ben, az 500. évforduló kapcsán a reformáció egyházai számtalan programmal emlékeznek a nagy eseményre.

Gyülekezetünk Presbitériuma a jeles évfordulóhoz időzítve azzal a kéréssel fordult az Önkormányzathoz, hogy a református templom és parókia előtti közterület viselje Kálvin János nevét. A kérést azzal indokoltuk:

„Balatonkenesén az egyház reformációja 1544-ben kezdődött Dévai Bíró Mátyás szolgálata nyomán. Ettől fogva a reformált hit Kenesének nem csupán a hitéletét, hanem szokásvilágát, kultúráját, mindennapi életét közösségi és egyéni szinten is alapvetően formálta és formálja.

Méltó és hiánypótló tehát, hogy a genfi reformátor, Kálvin János emlékének településként is tiszteletet adjunk."

Az Önkormányzat a kérésnek helyt adott, így a reformáció 500. évfordulóján immáron létezik **Kálvin János tér** Balatonkenesén.

Bár maga a közterület csupán egy kis része az egykori Táncsics Mihály utcának, mégis a Templom és a Könyvtár előtti tágasság egyértelműen tér-hatást kölcsönöz a helynek; Nepomuki Szent János szobra pedig kifejezetten jól illik a tér bevezető szakaszához.

Ezúton is köszönjük az Önkormányzat segítségét! Terveink szerint az új közterület névtábláját nyilvános ünnepség keretében fogjuk felavatni.

Németh Péter
lelkész

MEGHÍVÓ

A balatonkenesei Közművelődési Intézmény és Könyvtár szeretettel meghívja Önt és kedves barátait a

2017. május 19-én, pénteken
17.00 órakor
Osgyán László

festményeiből nyíló kiállítás megnyitójára.

A kiállítás megtekinthető 2017.06.26-ig, hétköznapokon 08.00 - 16.00 óráig, a Kultúra Háza nyitvatartási idejében.

Információ:
Kultúra Háza – 06 88 594 500
Balatonkenese, Kálvin János tér 4.

Soma, az íjász

Mindig nagy öröm számomra, amikor az egykori tanítványokról hallok híreket, látok képeket vagy találkozom velük. Ez történt nem is oly rég, amikor a településünkön élő Schauermann Somával és édesanyjával beszélgettem. Megtudtam, hogy Soma már 2012-től rendszeresen edz és vesz részt íjászversenyeken. De mielőtt róluk írnék, érdemes néhány fontos dolgot megismerni erről a sportágról.

Kenesén is vannak fiatalok, akik ennek a sportágnak hódolnak. Soma már sikeres versenyző. Eldöntötte, hogy szeretne íjászattal foglalkozni, így amikor Lillafüreden nyaraltak, megkapta az első íjat. Hamarosan értesültek róla, hogy Balatonfőkajáron, *Kalmár Tamás* edző irányításával, hetente két alkalommal tud gyakorolni és versenyekre is felkészülhet. Ma már törzstagjai a Balatonfőkajári Íjász-, Sport- és Hagyományőrző Egyesületnek. Az egyesülettől fa vadászreflex íjat kapott, az első két évben ezzel versenyzett. Azt mondja, jó érzés ebben a családias egyesületben edzeni. A nagyszerű eredmények után megkapta az első fém íját.

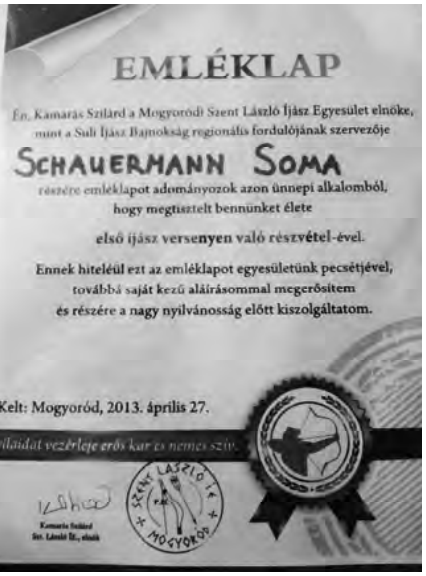
EMLÉKLAP

Ifj. Kamarás Szilárd a Mogyoródi Szent László Íjász Egyesület elnöke, mint a Suli Íjász Bajnokság regionális fordulójának szervezője

SCHAUERMANN SOMA

részére emléklapot adományozok azon ünnepi alkalomból, hogy megtisztelt bennünket élete

első íjász versenyen való részvétel-ével.

Ennek hiteléül ezt az emléklapot egyesületünk pecsétjével, továbbá saját kezű aláírásommal megerősítem és részére a nagy nyilvánosság előtt kiszolgáltatom.

Kelt: Mogyoród, 2013. április 27.

Az edzésekre édesanyjával járt. Így jött az ötlet, hogy ő is kipróbálja, milyen érzés lőni. Hamarosan mindkettejüknek egyre jobbak lettek az eredményeik, így már ketten vesznek részt a versenyeken. Soma édesanyjának is több mint húsz dobogós helyezése van. /fotó/ Idén a FEHOVA kiállításon rendezett Országos Bajnokságon 2., a Nemzetközi GP-n 3. helyezést ért el.

Soma kezdetben pálya- és teremíjászatra járt. A 10 m-es pályaíjászversenyen új országos csúcsot ért el, melyet azóta is ő tart. Jelenleg a 3D-s versenyeket kedveli. Ezeken speciális anyagból készült, élethű állatokra történik a lövés, méretlen távról; a versenyek 1, 2 illetve 3 vesszősek, szabályrendszertől és rendezéstől függően.

A teremversenyeken általában 18 m-es és kisebb, 40-es lőlapra, a csigás irányzékos íjászok szemaforra (F.I.T.A), illetve 5-ös osztatú lőlapra (I.F.A.A) lőnek.

Az 5 vesszős 3D versenynél 125 lövést kell leadni, közben 3-5 kilométert gyalogolva. A döbröntei várnál szervezett versenyen a pálya 7 km volt. Az erőnlét azonban nemcsak a gyalogláshoz szükséges: egy-egy kihúzás 20 fontos, ami körülbelül 10 kg-ot jelent, míg a 36 fontosnál ez körülbelül 16 kg kihúzásonként.

A versenyfeltétel szerint országos megmérettetésre csak úgy lehet jelentkezni, ha a jelentkező előtte kvalifikációs versenyen is részt vett.

A versenykiírásból választható a helyszín. A Suliíjászat bajnokságon a sok indulóból csak a kvalifikáltak vehettek részt az országos bajnokságon. Ezen Soma a 2. díjat nyerte el.

Az íjászat története dióhéjban

A legelső, íjászatra utaló jelek mintegy 50 000 évvel ezelőttről maradtak fent. Az íjat eleinte feltételezhetően vadászatra használták, s később került át a fegyveres összecsapásokba.

Mint a legfőbb lőfegyver, fokozatosan kiváltotta a hajítólándzsát. Az ókorban Ausztrália kivételével valamennyi kontinensen íjásztak, ami jól jelzi fontosságát. Ebben az időben a lovasíjászat tovább tágította a fegyver alkalmazási körét, a gyors mozgás lehetősége miatt.

A kora középkor idején Nyugat-Európában az íjászatnak nem volt akkora szerepe a hadviselésben, mint az a népszerű legendákból kitűnik.

A honfoglaláskori magyarok a sztyeppei népekhez hasonlóan, életmódjukból fakadóan kiváló lovasíjászok voltak. Ismerősen cseng: *„A magyarok nyilaitól ments meg, Uram, minket!”*

A rengeteg íjlazító nép mellett ezek voltak az igazi íjfeszítő népek:

Az ókorban: a bolgárok, örmények, pártusok, szarmaták, szkíták.

A kora középkorban: az avarok, hunok, kunok, magyarok.

A késő középkorban: a mongolok, törökök, walesiek, angolok.

Íjászat, mint sportág – a sportíjászat

Olimpián első ízben 1900-ban, Párizsban rendeztek íjászversenyt, de az 1920-as antwerpeni olimpia után hosszú időre kikerült a versenyek közül. Csak az 1972-es müncheni játékok óta szerepel újra rendszeresen teljes jogú versenyszámként. Az olimpiai reflexíjak a viszonylag egyszerű összbenyomás ellenére – köszönhetően az állandóan fejlődő technikának – igen korszerű sporteszközök.

A művészetben Antoine Bourdelle francia szobrász 1908-1909-ben alkotta meg *Heraklesz az íjász* című szobrát, mely hatással volt a magyar Kisfaludi Strobl Zsigmond *Íjász* című alkotására, melynek eredetije a Városligetben található.

(Forrás: Wikipédia)

Van olyan eset is, amikor a korosztályokat összevonják. Sománnak ez sem gond: felnőtt kategóriában második helyezést ért el.

2015-ben kategóriát váltott, a serdülőből kadett korcsoportba került. Ez új feltételeket jelentett: 10 m-ről 20 m-re változott a lőtávolság. Ennek ellenére továbbra is oklevelek és érmek sokasága jelzi a sikeres versenyzést.

Lássuk Soma eredményeit összesítve!

Összesen negyvenhárom versenyen vett részt, ebből harmincon arany minősítést szerzett. Hat országos bajnoki címe két és országos bajnoki aranyérme van. És a többi is dobogós helyezés. Első helyezett nemzetközi GP versenyen.

Az idén februárban a budapesti a FEHOVA kiállítás országos és nemzetközi versenyén mindkét esetben első helyezést ért el. A következő nagy cél a 3D-s országos verseny, mely szeptemberben lesz.

Mi szükséges az eredményes versenyzéshez? Egy-egy verseny rendkívül összetett. Teljes koncentrációt követel, de ez egyben a szépsége is. Össze kell hangolni az agy és a kéz technikáját. Ki kell tudni zárni a környezetet. Eredményei alapján elmondhatjuk, hogy Soma, aki még csak tizenöt éves, nagyon összeszedetten versenyez.

Településünk egy újabb sikeres sportolóját ismerhettük meg. Érdemes felfedezni az általa űzött szép és izgalmas sportágat. Sománnak és édesanyjának pedig gratulálok az eddig elért eredményekhez és további sok sikert kívánok!

Zné M. Piroska

Soma és édesanyja egyaránt sikeres az íjászatban

Dal macskával, tehetséggel és elhivatottsággal

Méltó programmal adózott a Kultúra Háza a magyar költők emlékének a Magyar Költészet Napján, április 11-én. Balatonkenesére érkezett az a két magasan képzett, rendkívül tehetséges előadóművész: *Bonyár Judit* és *Hűvösvölgyi Péter*, akik a kenesei fellépésüket megelőző hétvégén megnyerték a „HangHordozók – Énekmondók" Kárpát-medencei versmegzenésítő versenyt, *Nagy Gábor: Dal macskával* című költeményének zenei feldolgozásával. Ahogy láthattuk és hallhattuk: méltán!

Az est folyamán József Attila, Weöres Sándor, Radnóti Miklós és mások szívbemarkoló, elgondolkodtató vagy épp megnevettető költeményei hangzottak el, méghozzá olyan izgalmas hangszerelésben és zenei műfajokban, amelyek igazi csemegét jelentettek az elmének, és balzsamként szolgáltak a léleknek.

Mi, akik ezen az estén részesei lehettünk ennek a felemelő élménynek, együtt könnyeztünk vagy épp együtt mosolyogtunk, de mindenképp együtt lélegeztünk magával az ÉRTÉK-kel.

Bárcsak még több balatonkenesei polgár tartaná fontosnak a jövőben, hogy jelenlétével megtisztelje értékes és színvonalas programjainkat, hogy velünk ünnepelje a szívet-lelket tápláló magas művészetet és értékőrző kultúrát!

Gábor Adrienn
intézményvezető-helyettes
Közművelődési Intézmény és Könyvtár

Szerencsés napom volt, hogy megnéztem a Kultúra Házában meghirdetett műsort. Már a hangszerek felsorolásánál éreztem a különlegességet, amely az előadást érdekessé, az estet varázslatossá tette. *Bonyár Judit* éneklése a legjobb népdalénekesi hagyományokat követte. *Hűvösvölgyi Péter* mindehhez a keleti zenék hangzásvilágát tette hozzá. A zenei kettős megzenésített versei nagy élményt jelentettek – sajnálhatja, aki nem jött el, mert nagy élményről maradt le!

Debrecenyi István

Fotó: Schutzmann Réka

Versfa-akció a Könyvtárban

Kedvenc verseikkel együtt vártuk a költészet napján a balatonkenesei könyvtárba betérőket. Nagy örömünkre szolgált, hogy a nap végére díszes lett a reggel még kopár fácska!

Színház Balatonkenesén
Márciusban Újra Kezdjük!

Az 1956-ot követő időszakról, a levert forradalom következményeiről és eseményeinek utóhatásairól szólt az a színházi darab, melynek ősbemutatóját 2017. április 22-én Balatonkenesén, a Kultúra Házában tartották. Ez minden szempontból rendkívüli esemény volt, mert Kenesén még soha nem volt színházi ősbemutató, és mert az előadás csodálatosan jól sikerült! Teltház volt, mindenki sajnálhatja, aki nem tudott eljönni.

A társulat Meskó Zsolt forgatókönyvíró és rendező vezetésével elgondolkodtató tartalmú előadást és felejthetetlen estét szerzett. A színészek Geltz Péter, Kroó Balázs, Medve József, Meskó Tímea, Robin László, és a Roma Hungaricum zenekar voltak, és egytől egyig színvonalasan szerepeltek.

Köszönjük Tömör István polgármester úrnak és dr. Tábori György alpolgármester úrnak, valamint Meskó Bánk előadóművész úrnak, településünk neves polgárának, hogy lehetővé tették azt, hogy a 2017-es nyári kulturális szezon előestéjén, Kenesén színházi előadás legyen.

Már a helyszíni próba is benyomáskeltően és profin zajlott. Elismerés illeti a technikus kollégák munkáját is. A Roma Hungaricum zenekar egész estés élőzenéje, mint aláfestő, tökéletesen illeszkedett a produkcióhoz. A *kamaraelőadásban* a korszak slágerzenéi hangzottak el.

A darab előtt dr. Tábori György alpolgármesternek és Gábor Adrienn, a Kultúra Háza intézményvezető-helyettesének szavai hangzottak el. Alpolgármester úr rámutatott az 56-os magyar forradalom történelmi vonatkozásaira, többek között a magyar menekültáradat nyugat-európai és amerikai fogadtatására, megbecsülésére; hiszen a menekültkérdés sok évszázados történetében sohasem volt olyan értékes emberállomány, mint amilyen akkor jelent meg a világban, akik javarészt fiatal magyarokból álltak. Gábor Adrienn pedig örömmel harangozta be Wittner Mária 56-os szabadságharcos és országgyűlési képviselő Kenesére történő látogatását, aki majd az idei őszi 56-os ünnepségek alkalmával érkezik hozzánk. Ezzel pedig a tavaly ősszel, az októberi forradalom 60. évfordulóján kezdődött méltó megemlékezés folytatódik – melyben a Balatonkenesei Hírlap is kivette a részét a 2016-os októberi lapszám forrásértékű tartalmával.

Az 1956-os forradalom nem ért véget a november 4-én kezdődött orosz támadás után sem. Nem ért véget akkor sem, amikor már nem volt elegendő magyar fegyveres ellenálló csapat, amely a nyilvánvaló túlerővel szemben így is folytatta a harcot. De nem ért véget a megtorlások és az állandósult szocialista terror során sem. Mint búvópatak, elmúlt hatvan évünk történetében végig ott volt: a fejekben, a szívekben és ki nem mondott történelmünkben is. Az utóhatások bizony még ma is meg-megrengetik életünket – elég, ha az akkor külföldre menekült százezrek szétszakadt családjaira gondolunk.

Márciusban Újra Kezdjük – szólt a jelszó 1957 elején, amikor a háború után tizenkét évvel újra szétvert és szétlőtt ország ismét megpróbált talpra állni, megbirkózni a történtekkel, a mindennapok folytatásának kényszerével. Noha többé semmi nem volt már ugyanolyan, mint azelőtt, az életet folytatni kellett. Az emberekben – ha sajnos nem is mindenkiben – azonban megmaradt a kínzó érzés: ez nem maradhat így, nem élhetünk egy elnyomó hatalom fenyegető kezének árnyékában újabb évtizedeken át. 1957 márciusa előtt, mely az 1848-as márciusi forradalommal a magyarság fontos, erőt adó jelképe, híreket lehetett hallani arról, hogy tavasszal újra kezdődik minden. A forradalom folytatódik. Falra festve, röpcédulákon, az emberek közt egymásnak elsuttogva terjedt a reményt keltő néhány szó: **MUK** – Márciusban Újra Kezdjük!

Az elnyomó hatalom, élén a saját népét egy idegen hatalom katonai erejének támogatásával legyűrni kész hazaárulóival, természetesen minden eszközzel és erővel fellépett ez ellen, ámbár bizonyos mértékig örültek is az ellenállásnak: ennek révén akarták bizonyítani, hogy a

megtorlásra, a terror fokozására szükség van, hiszen az „ellenforradalmi provokáció” újra feldúlni készül országunk békére vágyó népének életét (valójában persze elnyomott és tönkretett népének életét). És a gépezet beindult: a besúgók és az ügynöki hálózat a szerveződő ellenállási mozgalmakat már csírájukban megpróbálták leleplezni, és kegyetlenül eltaposták. **MUK** – Minden Uszítónak Kötelet! – reagált a hatalom. És akkoriban elhangzott a Már Úgyis elKéstetek! értelmezés is, mely a kommunista baloldali párthatalom betegességégét mutatja. Márciusban ezreket tartóztattak le – köztük diákokat, írókat, újságírókat, az értelmiség képviselőit –, s jó néhány, később végrehajtott halálos ítélet született a márciusi szervezkedésben való részvételt büntetve. A mozgalom eleve bukásra volt ítélve, egyrészt a hazánkban levő, túlerővel bíró szovjet hadsereg miatt, másrészt azért, mert a már novemberben is várva várt nyugati segítség semmiképp nem jött volna; az Egyesült Államok nem vállalta a konfrontációt a Szovjetunióval. Ez volt Magyarországon a Kádár-rendszernek nevezett történelmi időszak (mely 32 évig tartott). Ezért is kell tisztelettel és megbecsüléssel emlékeznünk azokra a fiatalokra, akik a nyilvánvaló veszélyek ellenére részt vettek a mozgalomban, a kínzattatásokig, a halálig vállalva azt. Mert a magyar szabadság mindennél fontosabb!

A megvilágításnak köszönhetően gyakorta vörös fényben úszó színpad, a vért és szenvedést, valamint a szocializmus és kommunizmus vörös zászlaját jelképezte. Az előadás csúcspontja pedig többek véleménye alapján is az a jelenet volt, amikor a darabon belül elhangzott a mindannyiunk által jól ismert Nemzeti dal

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.

(Petőfi Sándor, részlet)

Azzal együtt, hogy itt ér véget a tanulság, a helyes konklúzió, amit lapunk is levonni szándékozik, mégis maradnak egyéb tudnivalók is. A magyar társadalomnak eddig még nem volt módja szembesülni azzal, hogy az ügynökök is emberek voltak, és hogy a tartótisztek is emberek voltak. Hétköznapi szinten és természetesen más-más értelemben. Az egyik oldalon a nép fiai, a másik oldalon a hatalom kiszolgálói álltak.

Ez a színházi darab végre olyan szemszögből is bemutatta a hazai politikában a rendszerváltás (1989-1990) óta többször előkerült ügynökkérdést, ami máig szokatlannak számít. Az utóbbi évtizedekben a hazai politika, a hatalmi ágak és a sajtó, sajnos olyan véleményeket vonultatott fel, melyek alapján elsősorban, sőt kizárólag az ügynököket bélyegezték meg, a beszervezett szerencsétlen áldozatokat marasztalták el, avagy tüntették fel rossz színben. Mondván, hogy micsoda alávaló dolog volt az, hogyha valaki ügynökként, más szóval besúgóként jelentéseket adott a barátairól, szomszédairól, különböző egyénekről a magyar lakosság köréből. Olyanokról, akikre a párthatalom, a rendőrállam kíváncsi volt. Ez az értékelés, még ha igaz is, a józan ész alapján mégis hamis, mivel a beszervezőkről, az ügynökhálózat kitalálóiról és működtetőiről, akik a háttérből irányították a beszervezett ügynököket, a besúgókat: állami szinten és a sajtóban sohasem esett szó. Ez a színházi darab ezen a falon is megpróbált egy rést ütni. És ez már önmagában figyelemreméltó. Vezető személyeket, bírákat, tisztségviselőket kellett volna elővenni és megbüntetni. Mert sajnos az egész rendszerváltoztatásunkat megkérdőjelezi – többek között – ez a jelen állapot, miszerint a népnyúzó hatalom ügynökhálózatának vezetőiről, az igazi bűnösökről semmit sem tudunk! – Ez a darab a maga módján végre az ügynöklét hátteréről is fellebbentette a fátylat.

Még több ilyen színházi előadásra lenne szükség. Reméljük, hogy a mostani balatonkenesei ősbemutatót követően az ország több pontján sikerrel fogják játszani a most látott MUK című darabot.

Bár már többször bebizonyosodott, hogy kisvárosunk színházterme kicsi, a helyszín mégis megállta a helyét, jól vizsgázott egy ilyen rangos eseményen is, mint egy ősbemutató. Bizonyította ezt a művészek remek játéka és a végre teltházas nézőtér.

Reméljük, ez az előadás a kezdete volt egy üdvözlendő folyamatnak, melynek továbbvitelében egyéb színházi műsorban is része lehet városunk lakóinak.

Vasváry-Tóth Tibor
Fotó: Debrecenyi István

Origami hétvége Balatonkenesén

Március 31-e és április 2-a között már hatodik alkalommal rendeztünk *Tavaszi Origami Hétvégét* Balatonkenesén, melyre az ország tizenhat településéről negyvenkét fő érkezett hozzánk.

A Magyar Origami Kör tagjai szinte már hazajöttek hozzánk, hogy ezeket a napokat hobbijuknak szenteljék. Legjobb modelljeiket hozták el bemutatni, tanítani. A rögtönzött minikonferencián pedig több hasznos előadást is hallhattunk az origami különböző területeiről – mert kedvenc tevékenységünk művészet, írás- és olvasástanítás egyben; fejlesztő hatásai korlátlanok.

Programunkat színesítette a Szivárvány népdalkör bemutatója és a közös hajtogatás. Köszönjük, hogy velünk voltak!

A hétvége során a szép időben sétáltunk a Balaton partján, túráztunk a Soós-hegyen, ahol vendégeink megirigyelték a gyönyörű panorámát. Búcsúzáskor most is elhangzott az összejöveteleink alkalmával leggyakrabban használt mondat: „Jövőre ugyanitt!”

Köszönjük az óvodai konyha dolgozóinak a finom ételeket, az Eleven cukrászatnak a finom tortát! És köszönjük a Pörc Magyar Delikátnak is – a termékeikből összeállított hidegtálnak nagy sikere volt.

A találkozóról *Kállay Tamás* fotós készített fényképsorozatot – köszönjük!

Kerti Teréz

Komoly munka, de ez a hobbim

Szíjártó Emil bora nyerte el a Borlovagrend 2017-es borversenyén A város bora kitüntető címet Balatonkenesén, melyről lapunk áprilisi számában beszámoltunk. Ez a legrangosabb a díjak között. Vele beszélgettünk szőlőről, borról, borászatról – és sok minden másról.

– A Balatonkenesei Hírlap olvasói nevében is gratulálok az elért eredményhez!

– Nagyon köszönöm!

– És ebből természetesen következik az első kérdés: hogyan lett borász?

– Nem vagyok borász. Amatőr szőlőtermelő vagyok, semmiféle profizmus nincs bennem.

– Akkor engedje meg, hogy külön is kifejezzem a tiszteletemet!

– Igazán köszönöm! Mondhatom, én lepődtem meg a legjobban, amikor a boraim az elismeréseket kapták. Ennek előzménye volt, hogy a feleségem és a fiam is arra ösztökélt, induljak, nevezzek be a versenyre; adjak be pár üveg bort, hogy minősítsék. Nem voltak bennem elvárások, de hiúság se. Kellemes meglepetés volt, hogy a borok ilyen sikert értek el. Azt észrevettem már korábban, hogy amikor vittem valahová a saját boromból – már persze így családon belül; apámnak vittem mindig, amíg élt, meg a sógoromnak –, mindig nagyon pozitívan fogadták és jó véleménnyel voltak róla. Én a villányi borokat szeretem. Időnként, ha kaptam ajándékba vagy vettem és megkóstoltam, minőségben hasonlóságot találtam a saját borommal.

„Megkülönböztetek szőke hajú (világos) és sötéthajú (vörös) borokat; aztán hím (száraz) és női (édeskés) borokat; sőt megkülönböztetek szoprán, alt, tenor, basszus hangú, egyszólamú és többszólamú, szimfonikus borokat.”

A versenyre két-két mintát kellett beadni. Ebben az évben négyféle borom volt: egy 2015-ös merlot, egy 2016-os kékfrankos és kékfrankos rozé. Utóbbit a feleségem nevezte be, mert ő igazán azt szereti. Volt egy fehér borom is, de azt nem adtam be minősítésre, így végül három borom került megmérettetésre.

– És mind a három nyert. 2016-os kékfrankosa lett A város bora, a 2015-ös merlot Nagy Arany díjat, a 2016-os kékfrankos rosé pedig bronzérmet nyert. Egy olimpián is rendkívüli teljesítmény három érmet megszerezni.

Szóval azt már tudhatjuk, hogy az ön személyében egy amatőr profi szőlőtermelőt tisztelhetünk. Mégis: hogyan indult el a borászkodás útján?

– Tolna megyéből származom. Apámnak rövid ideig egy kis szőlője volt a szekszárdi borvidéken és a szomszédos faluban. Igyekezett jó bort készíteni, de kifejezetten csak saját fogyasztásra. A szőlőt nagyapámtól elvették; a 60-as években apám valahogy visszakapta. Emlékezett rá, hogy még az ő gyerekkorában vették el. Ment a termelőszövetkezetbe és visszakérte. Túl kicsi terület volt ahhoz, hogy a téesznek fontos legyen, hát visszaadták. Ott és akkor ismertem meg a borászkodás alapjait. Nekem a szőlő mindig különleges dolog volt. Nagyon egyedi növénynek tartom. Megkívánja a munkát, ez vele jár, ugyanakkor szórakoztató is. Komoly elfoglaltság. Gyerekkoromban sokat jártunk Badacsonyba. Általában Fonyódon nyaraltunk, később ott vettünk házat, még a hatvanas években. Rendszeresen jártunk át Badacsonyba, hajóval. A hegy és az ott található szőlőkultúra mindig lenyűgözött engem. Ez volt a másik, ami arra indított, hogy szőlővel foglalkozzam.

– És mikor kezdte?

– 1986-ban vettünk Balatonkenesén ingatlant. Akkor itt még a kertben nem volt szőlő. Betelepítettem ezt az egész udvart szőlővel, lugasos műveléssel. Viszonylag nagy mennyiség termett. Abból készítettem 86-tól kezdődően bort. Mikor a házunkat építettük, a szőlő sajnos áldozatul esett, mert túl kevés volt a hely. Megmaradt egy sor a kerítés mellett. Utána ide már nem hoztam új tőkéket, hanem vettem az Öreghegyen egy 3000 m^2-es területet, ahol részben volt szőlő, részben betelepítésre alkalmas volt. Szép a fekvése, onnan is látni lehet a Balatont. Volt rajta egy kis pince és présház; egy része már akkor be volt kerítve, de én az egészet bekeríttettem, hogy egységes legyen az egész. 2011-től művelem meg. Egyelőre kis mennyiség terem, mert a telepítés 2012-13-14-ben történt, így a terület nagyobb része még nem fordult termőre. Hogy mégis készíthessek bort, szőlőt szoktam vásárolni a környéken. Egy nagyszerű szőlőmestertől veszek rendszeresen, Horváth Csabának hívják. 2015-ben vettem a merlotot, ami tavaly a kedvezőtlen időjárás miatt nem termett. Ezért tavaly kékfrankost készítettem.

„A borra egyébként mindennemű megkülönböztetés egészen könnyen alkalmazható.”

– Ezt a két fajtát kedveli a legjobban?

– Amellett, hogy van kékfrankosom, amit a vásárolttal kiegészítettem, pinot noirt telepítettem. Ez az a fajta, amit megszerettem. Részben azért, mert a sógorom testvére Badacsonyban ilyen szőlőfajtát telepített. Annak ellenére, hogy Badacsonyban nem szokás a kékszőlő termesztés, neki nagyon jó bort ad. Ha Isten

segít, ebben az évben talán lesz a saját szőlőmből is akkora mennyiség, amiből már külön erjeszthető és külön elkészíthető a bor. Az egyik legfontosabb dolog számomra, hogy a szőlő termőképességét meg tudjam tartani. A pinot noir egy nagyon kényes fajta, mindenféle gombabetegségre igen érzékeny. Nehéz lesz belőle jó bort csinálni, de ha sikerül, az nagy személyes sikerem lesz.

Mivel a szőlőműveléshez segítségem nincsen, próbálok gépesíteni, amennyire tudok. Persze nem lehet mindent, de amit lehet, azt mindenképpen.

– A 3000 m²-en csak szőlő terem?

– Nem. Körülbelül 1500 m² a szőlő, a másik fele gyümölcsös. Alma, körte, cseresznye, meggy, barack, szilva. Sok mandulát és mogyoróbokrokat telepítettem. Van dió is. Ez az a választék, amit az ember a családjával el tud fogyasztani. A gyümölcsöt csak saját fogyasztásra termesztjük. A csonthéjasok felhasználása ráadásul nem időhöz kötött, hosszabb ideig lehet tárolni.

– Ön azt mondja, hogy amatőrként vágott bele a borkészítésbe, pedig a bora jó, és mint látjuk, komoly megmérettetésen is megállta a helyét. Ha az olvasó ezzel szembesül és rájön, hogy az ő kertjében is van néhány tőkére való szőlő a kerítés mellett, kedvet kap a borászkodáshoz, s úgy dönt, ezzel ő is megpróbálkozik – Ön szerint van esélye?

– Hogyne, nálam is így indult az egész, egy kertnyi szőlővel. Amikor adódott a lehetőség, hogy az öreghegyi területet megtudtam venni, elsősorban a közelsége motivált; az, hogy akár gyalog is ki tudok menni. Igen, aki komolyan gondolja, annak mindenképpen megéri szőlővel foglalkozni. Csodálatos hobbi.

– Beszéljen kérem, erről, mit jelent önnek szőlővel, borral foglalkozni?

– Nagyon kellemes elfoglaltság, elsősorban szórakozás. Természetesen munka is, de mivel szeretem, inkább szórakozás. Olyan sorokat alakítottam ki, olyan kordonokat, hogy géppel be lehet menni. A permetezés nagyon nagy munka, de azt motoros permetezővel végzem, ez jelentősen megkönnyíti. Annak idején kézi darálóval dolgoztam; ott kint már elektromos daráló, bogyózó van, így egy szinttel már fejlettebb. Ez a minőséghez szintén hozzásegít, mert nem mindegy, hogy az ember a kocsánytól meg tudja-e szabadítani a szőlőt, ami a présbe kerül. A kocsánynak csersavtartalma van, a bor fanyarabb lesz tőle. Megéri az embernek lépést tartani a technikával. A legtöbb eszköz egyébként olasz. Olaszországban is vannak nemcsak nagygazdaságok, hanem kisebb kertek, szőlők, családi gazdaságok; a tulajdonosok ezzel nagyon meg tudják könnyíteni a saját munkájukat.

> *„…meg szoktam különböztetni szoláris (napszerű), lunáris (holdszerű) és asztrális (csillagszerű) borokat is.”*

Amikor az enyém lett az öreghegyi telek, persze gondolkoztam rajta, hogy nem lesz-e sok ez nekem? De aztán úgy véltem, hogy nem, el fogom tudni látni ezt a kis szőlőt, gyümölcsöst. Már nem vagyok fiatal, hetvenötödik évemben járok, s amikor a szőlőt telepítettem, akkor is elmúltam hetven. Optimista voltam, talán még megérem, hogy lesz belőle valami!

– Adja Isten, hogy öröme teljék benne!

– Köszönöm! Maximalista vagyok mindenben, természetesen ebben is. A szőlő kiválasztása, a jó kezelése, a technológiai fegyelem betartása – már ahogy az ember a szakirodalomból is megismeri –, ez mind nagyon kényes dolog.

– Bonyolult és összetett feladat. Akik nem értenek hozzá, nem is gondolnák, mennyi aprólékos munkával jár.

– Pontosan. Ráadásul a körülményeknek össze kell játszaniuk. Először is ott van maga a terület. Nem mindegy a talaj minősége és a fekvése sem. Ha két ugyanolyan szőlőt két különböző helyen ültetnek el, nem fog azonos termést produkálni. És ezzel még nincs vége. Ha a szőlő már megtermett, az sem mindegy, mennyi ideig tartja az ember például a kékszőlőt a tőkéken. Ezt ugye héján erjesztik, utána préselik. Arra sem árt figyelni, mikor zárja le az ember a hordót, hogy ami belekerült, ne vesse szét. Ha már itt tartunk, nagyon jó hordók is kellenek. Annak idején, amikor még itt, a házunk körül borászkodtam, azt a hibát vétettem, hogy használt hordókat vásároltam. Később kiderült, hogy egyik-másik nem volt jó, és hordóíze lett a bornak. Sajnáltam kidobni, főleg, hogy nem volt sok borom, de ez rányomta a bélyegét a minőségre. Ezért a későbbiekben nem engedtem meg magamnak, hogy rossz hordóval, vagy ne új hordóval dolgozzam. – A hordó is külön gondoskodást igényel. Ha üres, rendszeresen kell kénezni, hogy ne legyen baja. Ha borral van tele, figyelni kell rá, hetente utána kell töltögetni, mert ahogy mondják, a hordó issza a bort. Fontos még, hogy a bor ne kapjon levegőt, mert ha úgy hagyná az ember, megecetesedne, vagy nagymértékben veszítene a minőségéből. Vannak különböző üvegedényeim, ballonjaim, de a bort ezekbe csak megfelelő állapotban lehet beleönteni, amikor már elérte azt az érettségi, öregségi fokot, ami lehetővé teszi. Ahogyan Petőfi is írja: *„Vén legyen, mint a nagyapám, / És tüzes, mint ifju babám!”*. És hogy az ember hogyan tudja elérni, hogy az óbor, a három-négy éves bor még megfelelő minőségű legyen, ez további odafigyelést igényel. Mindezt nem lehet anélkül, hogy az ember ne szeretné csinálni. Maximalistának kell lenni. Ha valamibe belekezdek, szeretem végigcsinálni. És jól csinálni.

– Elismerés a rokonok, barátok körében, most A város bora – lehet még tovább fokozni? Ha minden jól alakul, lehet még jobb a bor?

– Azt hiszem, hogy amit az ember itt most már tud, legfeljebb a fajtán belül tudja. A pinot noir-ról azt írja a szakirodalom, hogy az a borok királya. Régen úgy hívták, kékburgundi. A kékfrankos volt a nagyburgundi. A filoxéra előtt nagyon sokféle vörösbor volt Magyarországon. Utána alapjaiban változott meg a vörös- és a fehérbor aránya: onnantól sokkal több fehérbort termeltek.

– Az érzékenység, a művészi hajlam nem bukkan elő valahol a hobbijában?

– Szeretem a természetet, szívesen tartózkodom kint a szőlőben, a gyümölcsfák és a tőkék között. Erre gondolt?

– Részben. Akkor úgy fogalmazok: a művészi igényesség színvonalán való munkálkodás helyes észrevétel a részemről? Lehet, hogy valaki létrehoz valamit szimpla munkával, de azért lesz az a legjobb, mert eleve úgy csinálta, mintha például egy tökéletes képet akart volna megfesteni?

– Már értem. Nem tudom, mennyire ismeri a konyhaművészetet, de ott is hasonlóan működik. Ha valaki szeret valamit csinálni – mint például a feleségem, aki nagyon jól főz – akkor jobb az étel. Így van ez a bornál is. Az ember mindenképpen hozzáteszi az egyéniségét. Ez pedig félig-meddig már ezotéria.

„Van például logikus és misztikus bor, vizuális és akusztikus, jobbról balra és balról jobbra folyó bor, és így tovább a végtelenségig.”

– Korábban mivel foglalkozott? Közel volt ez a szőlőműveléshez, avagy távol?

– Abszolút távol. Közgazdász vagyok, közgazdasági egyetemen végeztem, ott doktoráltam; egyetemi doktori címem van. Egy munkahelyen dolgoztam végig a negyven-valahány évemet. 1968-ban kezdtem dolgozni a Nehézipari Minisztérium tudományos intézetében, utána pedig a minisztériumban. Amikor a minisztériumokat átszervezték, lett az Országos Anyag- és Árhivatal – ezután itt folytattam. Amikor ez is megszűnt, létrehozták a Gazdasági Versenyhivatalt. Oda is szervezett munkaátcsoportosítással kerültem. Szóval egy munkahelyem volt, csak időről időre másképp hívták.

– A közgazdaságtan valóban nem túlzottan közel eső terület a borkészítéshez.

– Mindig igyekeztem értelmes elfoglaltságot találni a munkám mellett, ami azon túl, hogy érdekel, még hasznos is. Egy időben méhészkedtem. A kaptáraim egy külön elkerített gyümölcsösben voltak. Vándoroltam a méhekkel; éjjel szállítottam őket különböző helyekre. Ez szintén komoly fizikai munka volt. A gyerekeink akkoriban még kicsik voltak, nem tudtak segíteni, így ehhez mindig embereket kellett fogadnunk. Aztán a méhészkedést végül befejeztem. Utána jött a szőlő.

„Minden bor az embert újabb és újabb megkülönböztetési feladatok elé állítja.”

– Ön igazán sokoldalú. A sok munkának ezzel az elismerésel most kézzel fogható eredménye lett. Mit jelent az Ön számára A város bora cím?

– Nagy megtiszteltetés, igazi elismerés a számomra, de a szőlőmmel, a borommal ugyanúgy fogok foglalkozni, mint annak előtte. Nem tudok belőle tőkét kovácsolni, meg nem is akarok. Megfordult a fejemben, hogy ha ezen a területen ilyen minőséget lehet termelni – mert ez a löszös talaj, ez a fekvés a szőlőnek nagyon jó –, érdemes volna nagyban is foglalkozni vele. A kelet-balatoni régió a csopaki borvidékhez tartozik. Kenese nagyon jó termőadottságokkal rendelkező környék, és messze nincsenek kihasználva a lehetőségei. A jelenleginél több igazi borászatot is föl lehetne virágoztatni itt, akár a pénzkereseti lehetőségig. De én egyrészt már életkorom miatt sem vágnék bele ilyenbe, másrészt az érdeklődésem is másfelé visz. A fiatalok előtt viszont vannak lehetőségek. Nekem ez igazán csak hobbi.

– Hobbi, kedvelt és kellemes elfoglaltság, ugyanakkor kemény munka. Nincs ebben ellentmondás?

– Számomra nincs. Ha szorgalmas az ember, semmi sem lehetetlen. Ha valaki akar, és kitartó, sok mindent el lehet érni. Akár a borászkodásban, akár bármi másban.

– Az Ön – Szíjártó Emil – borművészetének a summája az lehet, hogy igazából semmi nem lehetetlen. A franciák elnevezték a borokat a saját nyelvükön, az olaszok alkalmas gépeket gyártanak a műveléshez és így tovább. Pedig nem is ők kezdték, hiszen már a görögök és az őelőttük valók is foglalkoztak borkészítéssel. Így más is kitalálhat, megvalósíthat valamit, mi magyarok is, akár itt Balatonkenesén, ami különb lehet a többinél, és mércévé, követésre méltóvá válhat. Szorgalmas munkával az ember sokra viheti.

„Végül is ketten maradnak. Isten és a bor.”

– Igen, így gondolom, és ennek szellemében cselekszem.

– Örülünk, hogy megismerhettük a 2017-es év Város borának készítőjét, és ennyi érdekességet hallhattunk Öntől. Sikereket és sok örömet kívánunk a további tevékenységéhez, s reméljük, a jövő évben újra a borverseny győztesei között üdvözölhetjük!

Vasváry-Tóth Tibor

A felhasznált idézetek Hamvas Béla: A bor filozófiája című művéből valók.

„Most a balatoni borokról szeretnék beszélni, éspedig arról a részről, amely Almáditól Révfülöpig terjed. (…) Rangkülönbségekről ezen a körön belül beszélni alig lehet. Minden az évjáraton, a szőlőskert fekvésén, a gazda kezelésének lelkiismeretességén és komolyságán múlik. Szívem Csopak felé húz, de a dörgicseit nem nélkülözném, az arácsit semmi pénzért nem adnám oda, de még a tihanyit sem. Főként a tihanyi gyökérkeserűt. (…) Aki egyszer megkóstolja, milyen a süllő vajban, paradicsomsalátával és gyökérkeserűveI, az előbb felejti el a Louvre valamelyik képét, mint ezt az élményt. A révfülöpit azonban még kevésbé hagynám ki. Ez az igazi barátság- és házasságbor, hűséges, csendes, nyugodt, keveset beszél, annál többet gondol, mosolyog, zajtalan és harmonikus. Volt idő, hogy egész télen csopakit ittam, egy kicsit sárgásrózsaszín pezsgő italt, amely bámulatra méltó arányérzékével állt az édeskés és a savanykás között. (…)

Az almádi kedveli a könnyű ebédeket és a délutáni alvást. A füredi a romantikus. Az arácsi bájos és egyszerű. A dörgicsei valamennyi között a leghuncutabb. A révfülöpi a legigazabb lugasborok közül való. (…) Levélíráshoz is ezt a bort ajánlom. (…).

„Végül a badacsonyi és a szentgyörgyhegyi. Mind a kettő hímbor, éspedig minden fajtájában az. A férfilény minden árnyalata megvan benne, az önmagában gyönyörködő Nárcisszusztól az aszkétáig, és a királyi előkelőségtől a bohémségig. Nagy szó. Mert mindegyik hegy egész kozmosz. (…) A badacsonyi és a szentgyörgyhegyi között levő különbségről, majd ha az egyetemen a bortudományi tanszékre kineveznek, egy fél évig fogok előadni. Ez az iskolapéldája annak, hogy két nagy bor miben tud egymáshoz hasonlítani és miben tud különbözni. A badacsonyi olyan, mint a világhírű művész, a szentgyörgyhegyi olyan, mint az a művész, aki világéletében szobájából is alig mozdult ki, és mégis nagyobb művet teremtett, mint akit ünnepeltek. Mind a kettőben megvan a nagyság, de az egyiket olimpiai, a másikat kínai, tao nagyságnak nevezném. (…) Már-már döntöttem a szentgyörgyhegyi mellett, de mikor megittam egy pohár badacsonyi rizlinget, melléje álltam; aztán esküdtem a badacsonyira, de csak addig, amíg szentgyörgyhegyihez nem jutottam. Végül is mi akadályozhat meg abban, hogy görög is legyek, meg kínai is?”

Életvezetés – kövessek vagy kövessenek?

Mottó: „Nincs más ésszerű nevelés, mint mintaképnek lenni” (Einstein)

A fiatalok – és az idősebbek is – érdeklődve nézik a környezetüket, és amikor valami különleges ember kerül a látómezejükbe, akkor szinte minden szavát, mozdulatát ellesik, megfigyelik, sőt erejükhöz mérten utánozzák is. Azokat a személyeket, akiket így megfigyelünk és mintának tartunk, példaképeknek nevezzük. Példát adnak a viselkedésre, a kommunikációra, a problémamegoldásra, és akár a családi kapcsolatokra is. A példaképek inspirálnak, motiválnak, fejlődésre serkentenek. Ezt jól jelzi, amikor egy olimpikon meglátogat egy iskolát vagy egy nagyobb közösséget, akkor egyrészt megnő a helyi szurkolók száma, másrészt hirtelen egyre több gyerek szeretné ugyanazt a sportágat művelni.

Bár a felnőttek is választanak példaképeket, gondoljunk csak minden évben a legsikeresebb ilyen-olyan emberek listájára, de mindig érdekes téma, hogy a gyerekek – kamaszok – fiatalok milyen példaképeket követnek. Gyerekkorban először a szülőkből, később a tanárokból vagy a kortársakból válnak példaképek. Kamaszkorban ez gyökeresen megváltozik. Míg a 19-20. század fordulóján élt kamaszok többnyire a történelem és az irodalom nagyjai közül választották ki eszményeiket, addig napjainkban a kamaszok számára a követni kívánt hősök elsősorban a sport, a popzene és a mozi világából kerülnek ki.

Ha Magyarországon példaképet választanak – serdülő gimnazistákat mértek föl e szempontból –, a gimisek több mint 50 százaléka a médiából (gyakran a bulvár és közösségi médiából) ismert embert választ példaképül. Egy 2000 utáni adat szerint a tv előtt töltött átlagos idő naponta több mint négy óra. Tehát bőven van lehetőség a válogatásra. Ennek egyik jele, hogy a népszerű sorozatokban látott ruhákat és frizurákat az egész világon utánozzák. A popzene is nemzetközi, és a gyerekek szinte mindenütt ugyanazokkal a tévéből megismert játékokkal játszanak. Ugyanakkor rengeteg tanulmány jelenik meg arról, hogy mennyire torz a média által kialakított kép, mennyire nem valósak az élethelyzetek, kitaláltak az egyéniségek, és sajnos elmosódott a jó és a rossz közötti határ is.

A hősök inflációjának korát éljük.

Egy 2000-es tanulmány szerint a kamaszoknak közel 60 százaléka igyekszik azonosulni példaképével. Sokan még utánozzák az általuk sztárolt személy öltözködési szokásait, frizuráját, sőt a szavajárását is. Egy frissebb tanulmány szerint azonban ma már nem igazán egy személy testesíti meg a fiatalok számára a követendő mintát, hanem – ahogy a mobiljuk szolgáltatásait személyre szabják – úgy az általuk ismert személyek vágyott tulajdonságait gyűjtik össze és próbálják követni egyfajta „kívánságlistaként”. Észre lehet venni, hogy mind több fiatal kezdi azt hangsúlyozni: ő tulajdonképpen senkihez sem akar hasonlítani, ő elsősorban „saját maga” akar lenni.

Ugyanakkor egy örömteli, meglepő, szintén friss tanulmány került a kezembe, amelynek adatai szerint a fiatalok számára sokkal több inspirációt jelentenek a sikeres, hétköznapi emberek, családtagok, ismerősök, mint gondolnánk. Mivel számukra a vágyott boldogság elengedhetetlen része a munka és a magánélet egyensúlya, sokszor azok a hétköznapi emberek jelentenek számukra követendő példát, akik mind hivatásukban, mind családi kapcsolataikban kiegyensúlyozottságot mutatnak.

A fentiek alapján minden felnőtt ember – főleg azok, akik kapcsolatban vannak a fiatalabb nemzedékekkel – felteheti magának a következő kérdéseket:

- én milyen példakép vagyok a fiatalabbak számára?
- külsőmben milyen példát adok az öltözködésre, ápoltságra?
- belső emberi értékeimből mit láthat meg a környezetem?
- mennyire mutatok örömet, kiegyensúlyozottságot?
- mennyire látják rajtam, hogy meg tudok küzdeni a nehézségekkel?
- mennyire mutatom meg az élethelyzetemből adódó lehetőségeket?

Sokszor hallom, hogy *„jaj, a mai fiatalok…”*, mire gyakran odatenném mellé a következő felkiáltást: *„jaj, a mai felnőttek…”*, *„jaj, a mai példaképek…”*! Mindannyian példaképek lehetünk: vagy elrettentő példaképek vagy követendő példaképek. Ez már személyes döntés.

Keresztény emberként nem tudok nem megemlíteni egy számomra fontos példaképet, akire a katolikusok egész május hónapban különleges módon emlékeznek: Máriát, Jézus édesanyját. Mária nem volt sztár, nem voltak különleges képességei, egész egyszerűen hitvalló módon, tisztán, emberi értékeket felmutatva élte életét, teljesítette hétköznapi feladatait, örömteli helyzetekben tudott örülni és nehézség idején tudott küzdeni. Ember volt. Példakép.

M. Teréz nővér

Kapcsolatok, újra gondolva...

Életünk első kilenc hónapjában kialakul az első kapcsolatunk. Egyértelműen közvetlen összeköttetésben vagyunk ilyenkor anyánk szervezetével, osztozunk vérkeringésében, oxigénellátásában. A kilenc hónap elteltével kezdjük meg önálló létezésünket e földön. Ahogy kilépünk a hidegbe, a fénybe, máris újra kapcsolatot keresünk az anyával. Egyedül ő tud melegséget, táplálékot, szeretetteljes érintést adni. S ha megkapjuk, szép lassan elkezdünk ismerkedni a világgal, mi minden van még körülöttünk.

A kapcsolatot könnyű felismerni, de nehéz meghatározni, hiszen életünk során rengetegféle formában van jelen. Egy csecsemő a gondozójával szinte teljesen képes eggyé olvadni. Életünk későbbi szakaszaiban: kamaszkorban, később felnőttként újabb és újabb kapcsolatok kötődnek, elszakadnak, majd újra visszakötődnek kicsit más formában és tartalommal. Ha azonban minden jól megy, a csecsemőkori áradó szeretet helyét egy remélhetőleg szilárd összetartozás-érzés veszi át. Ez az, ami miatt egy szülő képes gyermekével beszélgetni, játszani. Ez az az élmény, ami miatt képesek vagyunk mások társaságában jól érezni magunkat.

Hogyan is érthetjük mindezt meg? Nézzünk meg egy vizespoharat, amely szép, csiszolt üvegből készült. A formája is nagyon kézre áll. Jó vastag üvegfala van, nem törik el egykönnyen. Viszont, ha nem öntünk bele vizet, szomjasak maradunk, bármilyen szép is ez a pohár. Ha megittuk belőle a vizet, újra és újra tele kell töltenünk, hogy szomjunkat oltani tudjuk. – Az életünk pont olyan, mint egy szép pohár. Egyedi, különleges. Azonban a feladataink beteljesítéséhez szükségünk van a Másik Emberre. A másokkal való kapcsolataink segítségével tudjuk újra és újra megtölteni életünk poharát elfogadással, szeretettel, örömmel, vidámsággal. Legyünk sokan olyan szerencsés emberek, akiknek az életük pohara csordultig teli van jó, építő emberi kapcsolatokkal. De ha teli van a poharunk, akkor nem okoz komoly problémát egy apró bosszúság, egy kisebb összezördülés, hiszen csak cseppek löttyenek ki életünk poharából. Bátran higgyük el, még akkor sincsen baj, ha jön egy hosszú, nehéz nap, amely teljesen leapasztja vízkészleteinket, hiszen ha vannak egészséges kapcsolataink, mindig vannak újratöltési lehetőségeink. Engedjük, hogy életünk során újra és újra megláthassuk a láthatatlanban a láthatót. Vegyük észre a kapcsolatokban rejlő lehetőségeket, titkokat.

S hogy mi ez a titok? Nem más, mint amiről Exupéry kis hercege a rókával beszélget. *„Tessék, itt a titkom. Nagyon egyszerű: jól csak a szívével lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”*

M. Erzsébet nővér

Gellértfiné Kazi Margit: Édesanyám hangja

Most is hallom Őt – és megkülönböztetem
a hangját – az idő! – játékot űz velem.
Gyermekkorom hosszú idején hallottam
sok szép meséjét, és szívembe fogadtam.

Hangja itt él bennem, itt cseng a fülemben;
mesék, közmondások, tréfás versek, bőven.
Harsány nevetéssel, vidám énekszóval
vidított bennünket – félre a borúval.

Drága Édesanyám – minden élők útján,
elment szentestén, fáj huszonegy év után.
Déli harangszóban kedves hangja színét
véltem felfedezni, s úgy örültem ismét.

Amint telt az idő és megöregedtem,
Kiáltva hívtam ebédelni férjem.
S mit hallok? – Hiszen ez Édesanyám hangja,
Ámulva ismétlem, s fülem újra hallja!

Az idő száll és a kor hozza magával,
Hogy emlék-hang csendül fel édes hangjával.
Édesanyám hangja örömmel töltött el,
Gyermeki lelkemben, boldog együttléttel.

Legyen áldott minden Édesanya, s éljen
örökké emléke, gyermekek szívében.
Köszönöm, hogy megszült, felnevelt sok gonddal,
Mindhárman tartozunk nagyon sok hálával.

Bölcsen neveltek fel, józan tanácsokkal,
Apa-anya együtt, példásan, egymással.
Ezt kell továbbadni – drága Hang, kísérj el,
a jövő nemzedéket is tanítani kell.

Anyai szeretet – Hűvös László szobra, 1937
Budapest, II. kerület, Vérhalom tér

„Képeim a Balaton iránt érzett tiszteletem és szeretetem tükörképei…”

Karácsony Julianna kiállítása

Szelek szárnyán

Karácsony Julianna amatőr alkotó festményeiből nyílt kiállítás 2017. március 31-én a Kultúra Házában. Festményei igazi, szívből jövő szeretetről tanúskodnak a Balaton iránt: *„ami engem igazából megfog, az a Balaton színvilága, mert mindig más arcát mutatja felénk, ezer színbe és fénybe borulva”* – vall a művész vonzódásáról.
A tárlatot *Kovács-Árvai Ágnes* nyitotta meg.

A hullám

A partról

Almádi móló

Bayer Emil: Együtt az Úton

Ora et labora…

Együtt megyünk
Isten rendelte utunkon:
keresztények, zsidók,
mohamedánok,
bárki más.
Aki más módon érez,
aki mást gondol
és aki mást mond,
az csupán
fájdalmas öncsalás.

Mert mindnyájan
Isten gyermekei
vagyunk,
bárhogy programozták
szívünk, lelkünk,
agyunk.

Utunkon kísér

igazság
és gazság
s mint őskövület:
igen sok gyűlölet
és megannyi szeretet,
adván nemes veretet.

Megítél minket
sok történész,
tudós, író,
feledve, hogy
Atyánk az
egyetlen,
igaz Bíró…

Egy igaz ember

Odakünn igazi tavaszi napsütés van, s a természet ismét bontogatja a megújulás aprócska, csodás szirmait; leírhatatlan, s szavakkal szinte megfogalmazhatatlan ezen éledése a természetnek. Mindezek ellenére nem e szépséges kikeletről, hanem teljesen másról, azaz *valaki* másról szándékozom pár sort írni. Ehhez bizonyára köze van az arcunkra boldog mosolyt csaló tavasz eljövetelének is, hisz az Ő kedves arcán is jelen van az állandó jóindulat s kísérője, az őszinte mosoly.

Oly sok esztendeje ismerem Őt, évtizedek óta; nyugodtan kijelenthetem, hogy gyermekkorom kezdetétől. Ennek ellenére csak a minap döbbentem rá: megértő mosoly kíséri folyamatosan élete útján – máig is! Nem kívánom életének rossz emlékű eseményeit felidézni, de annyit mondhatok: neki sem volt egyszerű. Bizony sokszor kövekkel kirakott úton, rögökkel telített szakaszokon kellett végig haladnia. Soha egy panasz nem hagyta el ajkait, ám gondjai ellenére segítő jóindulatára mindig lehetett számítani – s lehet a mai nehéz időkben is. A közért, az embertársaiért végzett önzetlen munkáját jól ismerhetik városunk polgárai; akik igazán ismerik őt, mint Embert tisztelik és szeretik. Nos, ezen embertársaim közé tartozónak vallom magam is, és titokban reménykedem, hogy az érzés kölcsönös egymás iránt.

Kedves Zsuzska! Sokunk nevében engedd megköszönnöm mindazt a munkát, amelyet e településért és polgáraiért végeztél, végzel máig! Engedje az Úr, hogy még végtelenül sok esztendőn keresztül élvezhessük, szerethessük arcod kedves mosolyát! Én csak egy porszem vagyok a gépezetben, ám ha Te reám tekintve, mosolyogva bólintasz, feltöltődöm önbizalommal, megszűnik kishitűségem. Hisz szemeidből végtelen erő, őszinte tisztaság árad felém, ami a mai világban igencsak ritka kincs.

U.i.: Kedves *Vargáné Varga Zsuzsa* Képviselőasszony! Kérlek, nézd el nekem, hogy e rövidke írásomhoz nem kértem beleegyezésed! Ám én személyesen is úgy érzem, e köszönettel régóta tartoztunk – Néked!

Szeretettel: **Id. M.S.**

Akikre oly ritkán gondolunk

A természetben, a tavasz eljöttével csodálatos megújulásnak lehetünk tanúi, s ennek hatására maga az ember is hihetetlenül feltöltődik. Valami erős, titokzatos energiával újra és újra áttervezi teendőit, növeli az önmagával szembeni elvárásait. Hirtelen ismét aktívabbakká válunk, „tetterősebbeknek” érezzük magunkat a reánk váró feladatok elvégzésére.

Mindazok, akik szeretik a természetet, sokat járják a határt, erdőket, mezőket, saját szemükkel győződhetnek meg arról, miként változik meg körülöttünk táj. Az erdők altalaját borító száraz leveleket benövi a frissen sarjadó növényzet és a nyíló vadvirágok sokasága. Az előző esztendei levelek elkomposztálódnak, megalapozzák az új növényzet táptalajának hatékonyságát, táperőt biztosítva a fák és egyéb erdei növények fejlődéséhez.

A szántóföldeken, kertekben is megkezdődik a munka. És bizony meg kell említenünk azokat a nagyszerű, fáradságot nem ismerő nap mint nap a mezőgazdaságban dolgozó embereket, akiknek oly sokat köszönhetünk! Nekik nincs ünnepnap, mert a jó termés érdekében a földet folyamatosan művelni kell, az állatokat pedig etetni, itatni, gondozni kötelező. A föld és az állat egyformán meghálálja a mindennapi figyelmet. Ám sokszor hiába a sok és lelkiismeretes munka, az időjárás közbeszólhat. Van úgy, hogy az egész esztendei munka kárba vész, még a befektetés sem térül meg, a rengeteg munkáról nem is beszélve. Nos, mégis sokan vannak, akik irigykednek az esetleges sikeres esztendők bevételeire, netán az állam által számukra juttatott támogatásokra.

Bár településünk városként működik, mégsem vagyunk mezőváros, mint például Enying, hisz fő bevételeink a Balatonnak köszönhetően a turizmusból adódnak. Mégis sok embertársunk foglalkozik mezőgazdasággal: szorgalmas családok tucatjai élnek meg belőle. Én most, a tavasz kezdetén őket szeretném őszinte tisztelettel köszönteni, s kívánni nekik, valamint egész nemzetünknek erre az esztendőre is bort, búzát, békességet s legfőképp mindezekhez – jó egészséget!

Szívélyes üdvözlettel:

Id. M.S.

„Itt nyugoszik a Jézust várván…”

avagy: a kőkerítés megújulása

Miután a református templomkert vöröskő kerítése megszabadult az azt belülről szorosan benövő bokroktól, két tanulságos felfedezést tettünk.

Egyrészt kiderült, hogy helyenként mennyire rossz állapotban van. Lábazati részén több helyen mélyedések tátonganak, kövei kihullottak, bár külső oldaláról nézve ez nem látható.

Azért, hogy a nagyobb bajnak elejét vegyük, elhatároztuk a helyreállítását. A munkát nagy gondossággal *Gáspár Sándor* végzi jelenleg is.

A másik különös (újra)felfedezés egy sírkő volt, mely szerényen megbújt az egyik oszlop árnyékában. Felirata a következő:

„Itt nyugoszik a Jézust várván KÓCZÁN ÁGNES. Kimúlt 8 1/2 esztendőt élvén szept. 17-én az 1831-ik gyászos esztendőben.”

Néhai Kóczán Lajos kenesei prédikátor a kislányának állított ezzel emléket. A követ Kuti József tiszteletes úr a 60-70-es években hozatta ide a temetőből – egy másikkal együtt, mely a templomkert közepén látható –, hogy megmentse az enyészettől.

Fellapoztam a régi anyakönyvet, és az 1831. évnél meg is találtam a sok név között a szeptember 17-i bejegyzést. De nemcsak ezt, hanem ugyanezen hónapban további kettőt, melyeket a néhai prédikátornak ugyancsak a saját kezével kellett beírnia:

Szeptember 4-én ***„Kóczán Lajos Prédikátor és Szabó Sára Kis Fija Kóczán Péter”*** halt meg 3 és fél évesen „cholerába”.

Három nappal később, szeptember 7-én ***„Kóczán Lajos prédikátornak Házastársa”***, Szabó Sára hunyt el 34 évesen, ugyancsak „cholerába”. Ezt követte 10 nappal a kis Ágnes halála.

Micsoda szeptember! Saját személyes tragédiái mellett a prédikátor naponta 4-5 koporsót kísért ki ezidőtájt a temetőbe…

Azóta ő maga is megtért az őt szolgálatba küldő Urához, így Jézust váró hite is bizonnyal beteljesedett.

„Itt nyugoszik a Jézust várván…”

A néhai prédikátor kőbe vésett reménysége hassa át feltámadás-hitünket!

Németh Péter
lelkész

Kerti munkák hónapról hónapra

Bollók Ferenc rovata

Most vígan a zöld fűben járkálok,
A hűvös erdőben vadászok,
Fürdöm, a májnak vért eresztek,
Meleg ruhákat én reám veszek.
(A königsbergi porosz csillagász,
Királyhegyi Müller János, Müller Regiomontanus Csíziójának
április havához fűzött verses jótanácsa)

Május – a kapálás hónapja

Gyümölcsöskert

Május egy igazán intenzív hónap kertjeinkben. Az emelkedő hőmérséklet, a magas páratartalom, az elegendő víz optimális körülményeket teremt a növényeknek, de a kórokozóknak, kártevőknek és a gyomnövényeknek is. A kertész feladata a kényes egyensúly feltételeinek megteremtése és a pozitív folyamatok elősegítése. Gyümölcsfáinkon már mutatkoznak a megkötött gyümölcskezdemények, ez azonban nem mutatja a végleges gyümölcs berakódását, mert még kétszer vagy háromszor természetes hullás várható. Az első természetes hullás a tisztító hullás, amely minden gyümölcsfajtánál a virágzás után két-három héttel bekövetkezik. Ekkor hullanak le azok a gyümölcskezdemények, melyeknek megtermékenyülése nem volt tökéletes. A második természetes gyümölcshullás később, júniusban következik be, mérete a fák erőnlététől és az időjárástól függ. Az első tisztító hullás azért fontos, mert ennek mértékétől függ, hogy szükséges-e mesterséges gyümölcsritkítást végezni. A második természetes gyümölcshullást viszont legtöbbször már csökkenteni célszerű, mégpedig kellő tápanyag- és vízellátással. Májusban az elvirágzás után indul meg az erőteljes hajtásnövekedés, mely június közepéig tart. Kis pihenő után egy második növekedési szakasz, az úgynevezett János napi növekedés kezdődik. De ez már mértékében meg sem közelíti az elsőt. Egyes esetekben bekövetkezik egy őszi hajtásnövekedési szakasz, ami már nem kívánatos, mert a vesszők nem érnek be rendesen. A hajtásnövekedés ismerete azért fontos a termesztőnek (kertésznek), hogy befolyásolhassa. A hajtásnövekedés mértéke, annak szakaszossága elsősorban a tápanyag- és vízellátás függvénye. Ennek ismerete azért fontos a termesztőnek, kertésznek, hogy befolyásolhassa. A hajtásnövekedés erőssége, mértéke, a terméshez való viszonya ugyanis a termőegyensúly kifejezője.

A vízigényesebb gyümölcsöket öntözni kell. Bogyósok esetében a szamóca sekélyen gyökerező. A fekete ribizli igen vízigényes; az alma, körte, főleg törpe alanyon meghálálja az öntözést. A májusi öntözésnél is az a kívánatos, hogy a gyökérzóna mélységéig átnedvesedjen a talaj. Érés előtt a szamócasorok között a talajt takarni kell, szalma, törek, szagmentes anyaggal, például faforgáccsal. Így megőrizzük a talaj nedvességét és meggátoljuk a gyümölcs szennyeződését, rothadását. Málnában a hajtások, sarjak felkötözése válik szükségessé. Törekedjünk arra, hogy ne sűrűsödjön be túlságosan az ültetvényünk.

Májust követően új kártevők lépnek fel. Erőteljesen rajzik az amerikai szövőlepke, az almamoly. Ha csapadékos az idő, akkor a levéltetvek, ha pedig száraz, akkor a takácsatkák szaporodnak el. A hónap vége felé megjelennek a hernyók: irtásuk alapvető fontosságú, mégpedig a fészkek leszedésével, elégetésével.

Májusban általában háromszor kívánatos permetezni, lehetőség szerint preventív jelleggel. A rovar- és gombakártevőkre figyeljünk. Figyeljük a fehér akácot, melynek 50%-os virágzásban kell közepes érésű és kései cseresznyefáinkat kezelni. Érdemes különböző csapdákat bevetni erre a célra. Ezek azok a bizonyos sárga lapocskák – gazdaboltokban kaphatók.

A szőlőskertben, a lugason nélkülözhetetlen munka a hajtásválogatás, kötözés. Ezeket a munkálatokat a virágzás kezdetéig be kell fejezni. A hajtásválogatásról mindig gondoskodni kell. A tőkeművelési mód fenntartására és a következő évi metszésre sem árt gondolni. Ez idő tájt eredményes a szőlő zöld oltása, mely sikerélményben részesítheti a kertészt. Felhívnám a figyelmet, hogy az utóbbi esztendőkben több mint negyvenfajta új, csodálatos, rezisztens csemegeszőlőfajtát kísérleteztek ki. Negyedéven túl lelhetjük örömünket csemegeszőlő betakarításával.

Május táján a peronoszpórára kell figyelni. Néha már a levegőbe szimatolva érezhetjük. Ha nem védekezünk ellene rézgáliccal, elviszi a szőlőt.

Zöldségeskert

A fejes káposzta őszi, téli felhasználásra május közepéig ültetjük. A kelkáposzta is palántázható. A karfiolt nyári termesztésre május közepén vetjük el, és június második felében ültetjük. A bimbós kelt nem szabad sűrűn ültetni, mert alsó levelei besárgulhatnak. Ezen kívül ügyeljünk a mikroelemek meglétére a talajban; lehetőség szerint pótoljuk a hiányokat.

A zellerpalánták 4-5 lombleveles állapotban, május második felében ültethetők. Állandó helyükre 40x40 cm sor- és tőtávolságra.

A görögdinnye gyors, zavartalan fejlődésében igyekezni kell meleg, porhanyós, gyommentes talajt biztosítani. A késő tavaszi fagyveszély elmúltával a dinnyét ritkítsuk: fészkenként két növénynél nem célszerűbb többet hagyni. Az indák erőteljes fejlődésének idején nem szabad megfelejtkezni az eligazításukról, leföldelésükről. A rögzítésre a nedves föl alkalmas, erre egy-egy helyre közepes kapavágásnyi földet helyezzünk. A görögdinnyét metszeni nem szabad. A sárgadinnye a locsolást jobban meghálálja, mint a görögdinnye. A helyben vetett sárgadinnyéket 3-4 leveles kor után célszerű visszacsípni, mert ezzel koraibb lesz az érés.

A spárgatököt a késői fagyok ellen apró szalmával, esetleg szalmás trágyával takarjuk. Ha a tök kikelt, fészkenként 1-2 palántát célszerű meghagyni.

A zöldbab száraz időben az öntözést nagyon meghálálja. A vízre virágzáskor és az után van a legnagyobb szüksége, de az öntözés ennél a zöldségnél mindenképpen termésfokozó hatású.

A babot kevés vízzel, gyakrabban öntözzük.

A sárgarépát, gyökérpetrezselymet, folyamatosan egyeljük, mert különben az állomány hamarosan legyengül. Célszerű, ha növényenként legalább 5 cm térállást biztosítunk. Ha időben vetettünk, az ez idő tájt kiegyelt gyökérzöldségeket már bele tudjuk főzni a levesünkbe.

Bár már sokszor esett róla szól, még egyszer említem, hogy ne siessünk a paprikanövény kiültetésével. Ráérünk a hónap vége felé, amikor már az éjszakák is jó melegek lesznek, és meleg eső esik. A paprikanövényt egyébként nevezhetnénk „vízinövénynek” is, mert a meleg, kiegyenlített hőmérséklet mellett jelentős a vízigénye. Drága nagymamámtól úgy tanultam: a paprika olyan növény, amely fejének állandóan a napon kell állnia, a lábának meg vízben. Ha helybe vetjük el, akkor is tudunk róla termést betakarítani.

Palántázáskor, főleg paprika esetében javasolnék ikernövényeket elültetni. Egyesek a duplán vetett, pikírozott palántából a gyengébbiket kitépik, az erősebbet hagyják fejlődni. Tapasztalataim szerint, ha meghagyjuk mind a kettőt, a két növény szinte egymást segíti, közös bokorrá fejlődnek és jól teremnek. Nem kell félni a paprikanövény felnevelésétől, mert ha a szabályokat betartjuk, igen eredményes lehet a termesztés. Próbáljanak ki olyan fajtákat, amelyek kereskedelmi forgalomban nem kaphatók, mert káprázatos ízeket találhatnak.

Felhívnám a figyelmet a chilipaprikákra. Igaz, hogy tenyészidejük nagyon hosszú; több fajtájuk évelő, ezért praktikus olyan cserépben nevelni, amit télen be lehet vinni a lakásba. Sokszor egy-egy chilipaprikatő karácsonykor a legszebb, amikor egyidejűleg virágokkal és termésekkel van berakódva. Így akár több éven keresztül teremhet otthonunkban igazi, hétszentséges chilipaprika.

És jöhet a locsolás. A legrosszabb, amit ilyenkor tehetünk, ha kicsit megspricceljük a veteményt, mikor van öt perc szabadidőnk. A növényeknek ezzel rosszat teszünk, mert növeljük a gyomot és a gombabetegségeket. Helyette két-három naponta alaposan kell öntözni, eláztatva a földet. Egyértelműen bizonyítható, hogy 1 m^2 tetőfelületről egy szezonban 5-600 liter esővíz gyűjthető. Csak a víz tárolásáról kell gondoskodnunk. Sokszor néhány hordó is megteszi. Ha el akarjuk kerülni, hogy a víz megposhadjon – például ha egy nagyobb betonmedence áll a rendelkezésünkre –, akkor köbméterenként egy mogyorónyi nagyságú rézgáliccal mindezt megakadályozhatjuk.

Májusban nemcsak a kultúrnövényeink fejlődnek intenzíven, hanem a gyomnövények is, hiszen ők is Földanya gyermekei. Ilyenkor már másodszor kell kapálni. Főleg a gyomok eltávolítása a cél, ezért sekélyen is elegendő.

Pázsitunk, gyepünk

A szépen gondozott pázsit a tulajdonosának nagy megnyugvást tud teremteni. Jó a selymes fűben járni egy szép nyári hajnalon.

De hogy is álljunk ehhez hozzá?

Alapvető fontosságú itt is az előre gondolkodás.

Fogadjuk el a tényt, hogy egy-egy pázsitot 5, maximum 8 esztendeig lehet fenntartani. Ez idő után az uralkodó szerepet átveszik olyan gyomok, amelyek már nem lesznek alkalmasak a pázsit fogalmának megteremtéséhez. Ezért időnként pázsitunkat teljes egészében újra kell alakítanunk. Ehhez általában a május hónap a legmegfelelőbb. Ekkor történik meg a leggyorsabban a varázslat – egy hónap leforgása alatt a szemünk előtt játszódik le a folyamat: akár játékra, akár sportra alkalmas gyepet lehet kialakítani.

Hogyan is csináljuk mindezt?

A legfontosabb megfelelő magágyat kialakítani. A talajnak morzsalékos szerkezetűnek kell lenni. Asztallap simaságúra kell gereblyéznünk a területet úgy, hogy az utolsó fázisban a gereblye fogával 1-2 mm árkot alakítunk ki a fűmag számára. Fontos aranyszabály, hogy 1 kg fűmag 30-40 m^2 gyep kialakítására elegendő. Ennél többet nem célszerű elvetni, kevesebbel pedig nem lehet jó minőségű pázsitot kialakítani. A vetés lényege, hogy az apró fűmagvakat körülbelül 1 cm mélységben a föld alá helyezzük, oly módon, hogy gereblyénk hátával a talajt lelapogatjuk, így a fűmag a föld alá kerül. Ha ezt nem tesszük meg, a környék madarai járnak jól, mert a felszínről a fűmagot felcsipegetik. Nem elegendő az első elgereblyézés, hanem a földet ezután meg kell hengerelnünk. Ez minden aprómag vetésénél aranyszabály. Ha nem rendelkezünk hengerrel, a műveletet egy padló- vagy deszkalap letaposásával, vagy akár a lapát hátával is elvégezhetjük, ügyelve, hogy megfelelő, kemény felület alakuljon ki.

Közvetlenül ültetés után alapos, áztató locsolás szükséges. Majd kelésig – ami általában 8-12 nap –naponta akár két alkalommal, esőztető jelleggel öntözzük a füvet, állandó nedvességet biztosítva, hogy a csírázás folyamata meg ne szakadjon. Mikor növényünk kikelt, az első hónapban, amíg megfelelő mennyiségű gyökér nem képződik, fokozott gondoskodást igényel. A területet nedvesen kell tartanunk. Igen fontos művelet a zsenge pázsit első visszanyírása: fontos, hogy éles, frissen élezett szerszámmal végezzünk. Azért fontos, hogy éles legyen, hogy ne szaggassa ki a füvet a talajból. Az a jó, ha az eszköz – fűnyíró – körülbelül 1/3 magasságánál vágja el a füvet. Megfigyelhetjük, hogy a visszavágás helyén a magból elbokrosodik a fűcsomó, s ezáltal lesz a pázsitunk tökéletesen zárt.

Fontos a megfelelő fűmag kiválasztása. A fajtajelleg más-más felhasználást tesz lehetővé. Lehet szárazságtűrő pázsitot is telepíteni, amelynek az esztétikai értéke ugyanolyan jó lesz. Újabban megjelent a piacon olyan fűmagkeverék, amit elegendő évente egy-két alkalommal vágni. Vagy pedig akár kertünk árnyékos részeit is betelepíthetjük árnyéktűrő fajtákkal. Habár árnyékba sok egyéb, gyönyörű növényt is ültethetünk. Ilyen például a kis vinka (metény – vinca minor), ami egész esztendőben álomszép kék, rózsaszín, újabban fehér virágjával díszíthet. De ilyenek még az árnyékliliomok is, és a sor szinte végtelen.

Májusban a szépre való törekvésünket kedvünkre kiélhetjük a virágokban. Rendkívüli választékot találunk. Fontos azonban, hogy megtervezzük, mit hová ültetünk. Leginkább balkonjaink fekvésének, a fényviszonyoknak megfelelően. Ezért napos helyre klasszikus álló muskátlit ültethetünk, amely még a tűző napon tartva is, de megfelelő locsolással, heti tápozással megajándékoz minket páratlan virággazdagságával. Közébe ültethetünk bársonyvirágot, hagyományos nevén büdöskét, amely kitűnő rovarriasztó tulajdonsággal rendelkezik. Ajánlom a büdöske számtalan színváltozatát akár zöldségeskertünk szélére is. Kegyeleti kertjeinknek szintén kitűnő virága lehet strapabíróságával, mélyen gyökerező voltával, csekély vízigényével.

A ház nyugati oldalára vagy keleti felére, ahová kevesebb fény érkezik, bátran ültessünk futómuskátlit, melynek szintén több változata létezik. Párásabb környezetbe, mint az alpesi balkonok esetében, nyugodtan ültessünk hagyományos futómuskátlit, amelyen színesen ültetve káprázatos növekedést, virágzásmennyiséget érhetünk el. Felhívom a figyelmet a félfutó muskátlira, amelynek nagyobb virágai valóban különleges színragyogással tölthetnek el; könnyebb megtalálni köztük kedvenc színeinket. Tápanyagigénye azonban nagyon nagy. A futó,- félfutó muskátlik jól megválasztva teleltethetők, megfelelő kondícióban tartva akár több éven keresztül is megoldhatják balkonnövény-igényeinket.

Felhívom a figyelmet a verbena (verbéna, vasfű) nevű kis növénykénkre, amellyel néhány aranyszabályt megtartva igen nagy sikert tudunk elérni. A növényke pasztell színei önmagukért beszélnek. De virágok vegyesítésével nagy hibát nem lehet elkövetni, mert általában ennek színei egymással vegyes beültetésben is szépen harmonizálnak.

Fontos szabály, hogy földünket ültetés előtt mindig frissítsük meg. A régi földek, újjal bekeverve jól felhasználhatók. Gondoljunk mindig arra, hogy a tőzeget érdemes kerti földdel, komposzttal dúsítani, hogy megfelelő talajszerkezet alakuljon ki, a talaj ne legyen sülevényes, tudja magában a vizet megtartani.

Bentről kifelé

Szobanövényeinket ilyenkorra hozzászoktathatjuk a külső léthez. Ne felejtsük el, hogy egy-egy jó eső után mennyire megszépülhetnek növényeink, viszont ügyeljünk arra, hogy direkt napfény ne érje őket. Próbáljuk megkeresni mindegyiknek a helyét. Jó trükk ilyenkor a cserepet a földbe süllyeszteni, amely megvédi a növényt a felborulástól és a víz megtartását is elősegítheti.

Leandereinket ilyenkor már hagyjuk fejlődni. A virágok a hajtások végén képződnek, ezért visszavágásukkal elegendő lesz az ősszel bajlódni. Ha ezt tavaly megtettük, akkor láthatjuk az eredményét, hogy milyen szépen elbokrosodtak és mennyivel többet virágoznak.

Olvasói kérdések

Tóth János: *A múltkor említette a kökényt, hogy a régi korokban a mainál lényegesen nagyobb fajtája volt. Létezik ilyen kökény még most is?*

Igen. Több kutató őrzi a fajtákat, Magyarországon nemesítik, és kaphatóak ilyen ősgyümölcsök. Keressük egyre inkább a régi fajtákat, amelyek ezen a tájon őshonosak. Több hazai termelő van, aki gyönyörű kökénygyümölcsöt nevel. Nagy termetű, kicsit édesebb és nem olyan fanyar, mint a mindenki által ismert.

Olvasónk kérdezte*, mit kezdjen fokföldi ibolyájával, mert nem virágzik.*

Ibolyánk Észak-Afrika hegyvidékéről származik. Imádja a napfényt, de egyben imádja a páradús levegőt is Ezen kívül rendkívüli módon meghálálja a tápozást: ez akár hetente is végezhető. Ha beleszerettek egy fokföldi ibolya virágának a színébe, próbálják meg így májusban egy levelét kis tányér vízbe állítva elhelyezni az ablakban. Gondosan vágják le a levelet levélnyéllel együtt, és lehetőleg esővizet vagy állott vizet használjanak. Néhány hét leforgása alatt a levél gyökeret fog ereszteni, melyet aztán virágföldbe ültetve karácsonyra gyönyörű, erőteljes kis bokros növényt nevelhetnek.

Ha kerttel, kertészkedéssel kapcsolatos kérdése van a Kertészhez, Bollók Ferenchez, kérdezzen bátran! – balatonkenesehirlap@gmail.com

Kikelet

Köszöntelek téged, gyönyörű s napsütéses Kikelet,
Kérlek, vidítsd fel a fásult emberi lelkeket!
Virágba borultak a fák, bokrok s ismét zöldellnek a rétek,
Megújult a természet, s általa oly szép e földi élet.
S ti mind, játékosan pajkos és víg sugarai az éltető Napnak,
Varázsoljatok mosolyt a sok elfásult, emberi arcra!
Kertjeink bokrain ismét dalra fakadtak a szerelemtől fűtött
Kis énekesmadarak, fennen hirdetvén boldogságukat.
Újra eljött a szerelemtől átitatott s várva várt, boldogító tavasz,
A nádasokban is felcsendült a párkeresők csábító dallama.
A vízimadarak szemérmes és szerelmes nászát senki más nem zavarja,
Csak néhány leselkedő s halakra vadászó fekete kárókatona.
A tavalyi nádast a tél haragja jegével szinte letarolta, ám a megújulást,
S annak biztató jeleit az élni akaró, fiatal nádas fennen mutogatja.
Boldog a természet, s az emberek apraja-nagyja, mosolygós sápadt orcáikat
Virágillatokkal telített lágy, balatoni szellő szeretőn simogatja.

Id. M.S.

ILONA BOLYONGÁSAI

9. RÉSZ

A SOKSZÍNŰ KARIB-TENGER

A kenesei Somogyi Gyula itt olvasható utazásának sorozata lassan a végéhez közeledik. Rövidesen újabb útjait is bemutatjuk.

2002. február 17 – március 7.

Az öböl mozdulatlan vízén egy vitorlás horgonyoz. A háttérben a lemenő nap vöröslik. A fedélzeten egy alak ücsörög, egyik kezében könyvet szorongat, a másikban jófajta kubai szivar füstölög. Ez a már-már giccses kép egyáltalán nem szokatlan a Karib-tengeren. A könyv lapjain izgalmas kalózlegendák elevenednek meg. A történet Francis Drake-kel kezdődött, aki az angol királynő tudtával és támogatásával spanyol hajókat támadott meg és spanyol városokat fosztott ki, például 1585-ben Santo Domingót (a mai Dominikai Köztársaság fővárosát). Drake tevékenysége nyomán az udvari kincstár is gyarapodott, és maga is mesés vagyonra tett szert. A spanyolok azonban megelégelték az angol kalóz sikereit, megerősítették erődítményeiket s gondoskodtak a kereskedelmi hajók védelméről. Drake a jól felszerelt várakkal szemben már gyengének bizonyult, 1595-ben vesztette életét San Jüan (a mai Puerto Rico fővárosa) ostrománál (más források szerint vérhasban hunyt el).

Ezután egyre többen csaptak föl kalóznak a gyors meggazdagodás és a könnyű élet reményében. A magyar nyelvben a kalóz szó foglalja össze mindazokat a haramiákat, akik a tengereket rabolták. A valóságban azonban a helyzet árnyaltabb volt, amit az angol nyelv pontosabban ki is fejez. A korzár valamely uralkodó megbízásából tevékenykedett, kizárólag háború idején, és csak ellenséges hajókat támadhatott meg. A zsákmány nagy része az államkasszába került, általában tíz százalék jutott a korzároknak. Ok kalózlevéllel rendelkeztek, tehát ha elfogták őket, haditörvényszék ítélkezett felettük. Nem így bántak a pirate-okkal, akiket azonnal felkoncoltak. A pirate-ok bárkire, bármikor rátámadtak válogatás nélkül, saját szakállukra dolgoztak, nem tartoztak egyetlen tengeri hatalom befolyása alá sem. A Karib térség kalózait bukanirnak nevezték. A karibi martalócok többsége európai volt, dezertált matróz, de akadtak köztük fehér bőrűek is, akik valamelyik ültetvényről szöktek meg. Meglehetősen elvadult körülmények között éltek, a női társaságot is nélkülözniük kellett. Gyakori volt az azonos neműek házassága, ami általában nem érzelmi alapokon nyugodott, hanem gazdasági megfontolás volt az alapja. Az elhalálozott házastárs vagyona ugyanis az életben maradt felet illette meg, márpedig a halál gyakori vendég volt az összetűzések és a malária következtében. A bukanirok félelmetes harcosok voltak, sokszor már a halálfejes zászló látványa megbénította az ellenfelet. A legyőzött hajó legénységéből a gazdagabbakat a váltságdíj reményében életbe hagyták, továbbá azokat is, akiknek szakmai tudását hasznosíthatták (vitorlavarró, ács, orvos). A többieket vízbe dobták. A bukanirok a Virgin-szigeteken, Hispaniola északi partvidékén és Tortugán tanyáztak. 1666-ban a legendás Henry Morgant választották vezérüknek, aki a jamaicai Port Royalba helyezte át főhadiszállását. Morgan valóságos kalózbirodalmat épített ki, 36 hajó és kétezer ember tartozott uralma alá. 1674-ben Morgant elfogták, Angliába vitték, de a király nemhogy kivégeztette volna, hanem lovaggá ütötte, és kinevezte Jamaica kormányzójává. A kalózvezér életének utolsó 14 éve részeg tivor-nyákkal telt. Port Royalt, a középkori Sodomát 1692-ben nagy erejű földrengés küldte a tenger fenekére. Rengeteg ember vesztette életét, és velük együtt kerültek hullámsírba a felbecsülhetetlen értékű kincsek is.

Az ezt követő időszak legérdekesebb figurája, Edward Teach, azaz Feketeszakáll hatalmas erejű és étvágyú ember volt, mérhetetlen mennyiségű rumot tudott meginni. Állítólag 14 felesége volt. Feketeszakáll a csaták előtt füstölgő gyertyákat tűzött szakállába, hogy azzal is elrettentse ellenfeleit. Nem volt éppen önzetlen figura, osztozkodáskor gyakran átverte társait.

Virgin szigetek

Az Amerikai Virgin-szigetek közül St Thomason állunk meg néhány napra. E sziget történelmét is áthatják a kalóztörténetek. Itt található az a hegycsúcs, ahonnan Drake kapitány szemlélte a tengert, könnyen kifosztható hajók után kutatva. Feketesza-kállnak pedig kisebb vára volt a szigeten, ahová a rabolt kincseket gyűjtötték össze. Ma már csupán egy bástya árulkodik az egykori kalóztámaszpontról.

Kirándulásunk következő állomása a Spanyol Virgin-szigetek legnagyobbika, Puerto Rico. Hajnalban hagyjuk el St Thomast. Gyenge szélben, verőfényes napsütésben vitorlázunk. Délutánra a messzi távolban már világosan kirajzolódnak Puerto Rico hegycsúcsai. Este kikötünk a sziget nyugati partján. A kikötőtől nem messze magasodik az El Yunque nevű hegy, a sziget egyetlen esőerdejével. Kora reggel felkapom a bakancsomat, a hátizsákomat megtömöm vízzel és némi elemózsiával. Irány a hegy! Egy szűk, helyenként meredek ösvényen lépdelek. Mellettem óriásira nőtt fák sorakoznak. Mintegy 240 fajtájuk található ebben az erdőben. Trópusi lepkék, gyíkok és színes madársereglet él itt. A turistautat bő vizű patakok szegélyezik. Vízeséshez érkezek, megpihenek egy sziklán, lábamat a hűs vízbe lógatva. Még háromórányi gyaloglás, és fölérek a hegycsúcsra. Gyönyörű kilátás tárul elém.

A kikötőt elhagyva Puerto Rico déli partja mellett hajózunk. Esténként megpihenünk egy-egy öbölben, majd reggel folytatjuk utunkat. Utolsó Puerto Ricó-i állomáshelyünk a sziget délnyugati csücskében lévő Boqueron-öböl.

Az öböl déli felén lagúna található, amelyet sűrűn benőtt a mangrove. Beülök a kajakba, és sűrű evezőcsapásokkal megközelítem a lagúnát. A víz színe vörösesbarnás, s ez nem azt jelenti, hogy szennyezett, hanem a mangrove festette meg. Gyakran megcsobban mellettem a víz, ami azt jelzi, hogy a lagúna bővelkedik halban. A mangrove sűrűjében vízimadarak fészkelnek. Megcsodálom, ahogyan a pelikán halászik: magasan a víz fölött száll, majd hirtelen zuhanórepülésben a vízbe toccsan, s egy pillanat múlva újra a felszínre emelkedik, hallal a csőrében. A legnagyobb élmény, amikor megpillantok egy vízitehenet vagy

ahogy a helyiek nevezik, menetit. Először a háta emelkedik ki a vízből, majd nem túl udvariasan a hátsó felét mutatja, utána ismét lemerül. Egész napomat a lagúnában töltöm, rendkívüli mód élvezem.

Puerto Ricótól néhány napi vitorlázással Kubába érhetünk. Félúton Hispaniola fekszik, amelynek keleti fele a Dominikai Köztársaság, nyugati vége Haiti.

Északnyugati irányban haladunk, a tenger nyugodt, négyes szél fúj. Elérjük a Puerto Rico-árkot, amely az Atlantióceán legmélyebb pontja (8962 m). Eljátszom a gondolattal: ha egy ötforintost itt a vízbe dobnék, órákon át tartana az útja a tengerfenékig. Ennek a hatalmas víztömegnek csak a felső harminc méterét világítják át a napsugarak. Az ezt követő 100-200 méteres vízrétegbe csupán a kék fénytartomány hatol be, ez az algaképződés alsó határa. Mintegy ezer méter mélységig található élet, eddig ér le a mélytengeri halászok hálója is. Ez alatt majdnem nyolc kilométeren át élettelen „sivatag" húzódik. Ránk esteledik, gyönyörű csillagos az ég, könnyű szellő fújdogál.

Somogyi Gyula

„…Hirdesd testvéreidnek messzehangzó igével, hogy csak az marad alul, ki önmagát elejti és lehull…”

110 éve született Dsida Jenő

Sokáig egészen keveset lehetett tudni Dsida Jenőről. Pedig személye megkerülhetetlen az erdélyi magyar irodalom alkotóinak sorában. Életrajzát, a szűkre szabott három évtizednyi földi évet, ami neki jutott, nem nehéz áttekinteni. Annál nagyobb és szerteágazóbb verseinek világa, melyben aki egyszer elmerül, újra és újra visszatér hozzá.

Dsida Jenő **1907. május 17**-én született Szatmárnémetiben – mint *Binder Jenő Emil*. Édesanyja a költő születésekor a törvény szerint még előző férje, Binder Félix Milán hitvese volt, így Dsida Aladárral közös gyermeküket erre a névre anyakönyvezték. Az anya 1908-ban vált el férjétől, Dsida Aladárral 1910. szeptember 18-án kötött házasságot.

A költő gyerekkorát meghatározta és jelentősen befolyásolta az első világháború. Apja orosz hadifogságba esett, bár onnan végül szerencsésen hazaérkezett. A család hosszú hányattatásokon ment keresztül: Jenő az iskoláit Szatmárnémetiben, Beregszászban és Budapesten végezte.

Mint afféle csendes, magába forduló gyerek, korán elkezdte érdekelni az irodalom, s hamar ki is próbálta magát. Verseket írt, melyeket *Benedek Elek* közölt lapjában, a Cimborában. Tizennyolc évesen, szülei szándékának megfelelően mégis a jogi pályát választotta: a kolozsvári egyetem jogi karán folytatta tanulmányait, ám végül mégsem lett jogász. Az újságírás felé fordult, hamarosan abból igyekezett eltartani magát.

Első kötete, a *Leselkedő magány* 1928-ban jelent meg. Már itt megmutatkozik mindaz, ami Dsida költészetét jellemzi: a gazdag impressziók, a fel-felbukkanó búskomorsággal keveredő vidámság, a szépség szeretete – és az elmúlás, mint mindennek a legmélyén megbúvó, mindent átható életérzés.

Kis csemetefa satnyul az uccán,
a ház előtt.
Hátgerince fáradt, görbe, kiszáradt.
Este, amikor senkise látja,
kilopódzom hozzá börtönömből
s melléje lépek.
Nyirkos szelek hátán lovagolva
zörgő levelek menetelnek...
A szomszédéknál veszekedés van;
nyárikonyhájukból keserű füstöt
csap ki a szél.
Messziről harangoznak.

S mi csak állunk az értelmetlen estben,
mint két furcsa-finom, fekete sóhaj.
Vállat vonunk, kicsit szomorúan,
kicsit közömbösen:

Meghalunk.
(Vállat vonunk)

Trianon után, Erdély elcsatolásakor a kisebbségben maradt magyarság kultúráját fenntartani, továbbélését megszervezni hivatott mozgalomnak, az Erdélyi Helikon körének lett tagja. *Kuncz Aladár* író hívta a fiatal költőt maguk közé, nem sokkal első kötete megjelenése után. Habár Dsida sosem lett a kimondott, harcos transzszilvanizmus híve, megtette a magáét. Idejekorán felismerte, hogy az elcsatolt területeken élőknek az anyanyelve kerül először veszélybe, ha a többségi nemzet elindítja asszimilációs törekvéseit. Anyanyelvünkért címmel rendszeresen jelentkező rovatot indított a Keleti Újságban, mellyel „legszebb szavainkat” próbálta megmenteni a „gondtalan tékozlás”-tól.

A minta, az etalon, számára *Kosztolányi Dezső*. Költészete az ő széles látókörét, az európai hagyományokban gyökerező, mégis tiszta és magyar szellemiségét követve indult kiteljesedésnek. Több nyelven beszélt folyékonyan: németül, franciául és románul is. Oroszból fordította Puskint; szerteágazó műveltségének egyik legkomolyabb bizonyítéka a latin nyelv tökéletes ismerete.

1933-as *Nagycsütörtök* című kötete, melynek címadó költeményében egy egészen hétköznapi élethelyzet és Jézus sorsa között von párhuzamot – és itt is a lappangva leselkedő elmúlás árnyékában.

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést
jeleztek és a fullatag sötétben
hat órát üldögéltem a kocsárdi
váróteremben, nagycsütörtökön.
Testem törött volt és nehéz a lelkem,
mint ki sötétben titkos útnak indult,
végzetes földön csillagok szavára,
sors elől szökve, mégis szembe sorssal
s finom ideggel érzi messziről
nyomán lopódzó ellenségeit.
Az ablakon túl mozdonyok zörögtek,
a sűrű füst, mint roppant denevérszárny,
legyintett arcul. Tompa borzalom
fogott el, mély állati félelem.
Körülnéztem: szerettem volna néhány
szót váltani jó, meghitt emberekkel,
de nyirkos éj volt és hideg sötét volt,
Péter aludt, János aludt, Jakab
aludt, Máté aludt és mind aludtak...
Kövér csöppek indultak homlokomról
s végigcsurogtak gyűrött arcomon.
(Nagycsütörtök)

A legtöbb embernek Dsidáról azonnal nagyszabású és mindenkiben nyomot hagyó verse, az 1936-ban született *Psalmus Hungaricus* jut az eszébe. A versnek, amely a marosvécsi írótalálkozón még a sokat megélt Kós Károly szeméből is könnyeket fakasztott, Magyarországon különös sors jutott. *Jékely Zoltán* volt az első, aki az általa szerkesztett A magyar irodalom gyöngyszemei sorozatban megjelenő Dsida válogatáskötetbe felvette – 1980-ban. Az elhallgatás évtizedei után, jóval költője halálát követően hallatlanul népszerű lett. Holott ennek a csodálatos versnek jóformán nincs előzménye az életműben – s nincs is folytatása.

Epévé változzék a víz, mit lenyelek,
ha téged elfelejtelek!
Nyelvemen izzó vasszeget
üssenek át,
mikor nem téged emleget!
Húnyjon ki két szemem világa,
mikor nem rád tekint,
népem, te szent, te kárhozott, te drága!
(Psalmus Hungaricus, részlet – a vers visszatérő sorai)

Verseiben könnyed, vidám hangját legalább ennyiszer hallatta. Az Angyalok citeráján című kötetben megjelent Kóborló délután kedves kutyámmal (alcíme szerint Lírai riport öt fejezetben) egy gondtalan, nyugalmas délután emléke, kellemes benyomások összessége.

Szép a világ, gyönyörű a világ és nincs hiba benne.
Már legalább minekünk iszonyúan tetszik ilyenkor.
Hívogatón fut az út, ragyogón felporzik a léptünk,
körbe kivánatosan kiterülve feküsznek a falvak,
testvérünk a rög és neve van valamennyi bokornak.
Kéklik az Árpád-csúcs, ott jártunk tegnapelőtt és
túl amaz erdőn, lent van a völgyben a csörgedező kis
sziklai forrás, Szent János kristályvizü kútja.
(Kóborló délután kedves kutyámmal –
Őszintén megdicsérjük az egész világot, részlet)

1931-ben ismerte meg szerelmét, *Imbéry Melindát*, egy dési karmester és zenetanár lányát, akit hosszas jegyesség után vett feleségül. Szüleik, törékeny egészségük miatt óvták őket a házasságtól, de 1937-re boldogságuk elől elhárult minden akadály. Márton Áron kanonok adta össze őket, aki akkorra már emblematikus figurája volt az erdélyi magyar közéletnek.

Szintén az Angyalok citeráján kötetben találjuk Arany és kék szavakkal című versét. Szerelmes sorok Dsida Jenő-módra: két versszak, egyetlen mondat, csak egy sóhaj; ebből is látszik, mekkora formaművész.

Miképen boltíves,
pókhálós vén terem
zugában álmodó
középkori barát,
ki lemosdotta rég
a földi vágy sarát
s már félig fent lebeg
a tiszta étheren, -
ül roppant asztalánál,
mely könyvekkel teli
s a nagybetük közébe
kis képecskéket ékel,
Madonnát fest örökké
arannyal s égi kékkel,
mígnem szelid mosollyal
lelkét kileheli:

úgy szeretnélek én is
lámpásom esteli,
halavány fénye mellett
megörökítni, drága
arany és kék szavakkal
csak Téged festeni,
míg ujjam el nem szárad,
mint romló fának ága
s le nem lankad fejem
a béke isteni
ölébe, én Szerelmem,
világ legszebb Virága.
(Arany és kék szavakkal)

Boldog házassága sajnos nagyon rövid lett. Hogy sorsát el nem kerülheti, egyre nyilvánvalóbbá vált. A számvetés verse a halála évében íródott Tükör előtt.

Bocsánat, mondom én is. Indulok.
Kabátomat vigyázva leakasztom,
gyűrött halotti leplemért nyulok.
Szunnyad már minden, nem szólít marasztón
az ifjúság sem, egyre halkulók
a lépteim, csak árny vagyok, riasztón
lopodzó árny, kit áztat verdeső
vízeivel a szűntelen eső.
(…)
Mondják, apáink bűne, ami történt.
Mindegy. Miénk a végzet és a sors.
Ők még a múltba révednek tükörként,
mi már a sodró víz tükrén a gyors
jelenben látjuk arcunkat s a törvényt:
Tűrni – a bölcsek ételén a bors,
okulni – szükség, megbocsátni – jóság,
dolgozni – ez a legnagyobb valóság.
(Tükör előtt, részletek)

Szívbaja, mely valószínűleg veleszületett volt, egy gyermekkori fertőző betegség után nagyon hamar jelentkezett. Egy meghűlés, melyből a gondos kórházi és szanatóriumi kezelések ellenére sem tudott felépülni, végül szívelégtelenséget okozott, s ez vezetett halálához, **1938. június 7-**én. Temetési szertartását ugyanaz a Márton Áron végezte, aki alig egy évvel azelőtt feleségével összeeskette.

Sírverse az egyik legemlékezetesebb, amit ebben a műfajban írtak.

Megtettem mindent, amit megtehettem,
kinek tartoztam, mindent megfizettem.
Elengedem mindenki tartozását,
felejtsd el arcom romló földi mását.

Kolozsváron, a Házsongárdi temetőben nyugszik. Harmincegy évet élt.

Nagy Krisztina

Az ÚCsK a Magyar meteoritgyűjtők és meteorészlelők II. országos találkozóján

Újra komoly szakmai sikert könyvelhetett el a Balatonkenesén már több csillagászati bemutatót tartott Ivanics Ferenc és csapata.

Csillagászati klubunk hat képviselője, *Ivanics Ferenc*, *Ivanics-Rieger Klaudia*, *Békési Zoltán*, *Veisz András*, *Surányi Zoltán* és *Csánitz László* 2017. április 1-jén látogatást tett Budapesten, a Magyar Csillagászati Egyesület Polaris csillagvizsgálójában, ahol másodszor rendezték meg a Magyar meteoritgyűjtők és meteorészlelők országos találkozóját.

A találkozó szervezője, *Kereszty Zsolt* meteorit-szakértő korábban felkért, hogy egy előadásban számoljak be klubunk Veszprém megyében végzett meteoritikai ismeretterjesztő munkájáról, mivel ez egyedi kezdeményezés hazánkban. A klub által rendezett meteoritbemutatók igencsak felkeltették a területen tevékenykedő amatőrök és kutatók figyelmét.

Előadásomban kitértem a meteoritbemutatók egyre pozitívabb fogadtatására, s hogy ez az újdonság olyan csillagászati programot nyújt az érdeklődő közönségnek, mely nem függ sem napszaktól, sem az időjárási körülményektől. A bemutatókon a klub tagjaival egyéb interaktív szemléltetőeszközöket is használunk, hogy még kézzelfoghatóbbá tegyük a világűr éteri messzeségeit. Szóba került az újonnan elkészült krátermodell mellett a méretarányos naprendszer-, és a forgatható bolygórendszer-modell is. Végül a program további fejlesztési lehetőségeit is megemlítettem, digitális mikroszkópok és nagyobb teljesítményű sztereó-mikroszkópok bevonásával.

A találkozón lelkes amatőrök és komoly csillagászok előadásait is meghallgathattuk. Megtiszteltetés volt ennyi jó előadó és híres szakember mellett szerepelni, előadni.

Kereszty Zsolt meteorit-szakértő, az MTA külső munkatársa 36 meteorit szilánkot adományozott az ÚCsK-nak, hogy programjainkon az érdeklődők között kioszthassuk. Hálásak voltunk a csodás ajándékért!

A kötetlen beszélgetések során *dr. Papp Gábor*ral, a Magyar Természettudományi Múzeum főmuzeológusával, a találkozó egyik előadójával máris elkezdtünk szervezni egy őszi kirándulást a múzeumba.

Kellemes meglepetés volt számunkra, amikor *dr. Bérczi Szaniszló*, az ELTE egyetemi docense, a hazai meteoritika egyik legnagyobb szaktekintélye egy saját maga által szerkesztett bolygófelszíni atlaszt ajándékozott klubunknak, névre szólóan dedikálva azt hamarosan létrejövő egyesületünk számára. Dr. Bérczi Szaniszló további eredményes ismeretterjesztői tevékenységet kívánt társulatunknak. Ez az elismerés is hatalmas megtiszteltetés volt.

Az összejövetel alatt számos amatőrrel és kutatóval sikerült beszélgetnünk, összebarátkoznunk. A további kollegiális és baráti viszony szorosabbra fűzésének érdekében a találkozó házigazdája, Kereszty Zsolt elindította a Magyar Meteoritikai Társaság megalapítását, melyben az ÚCsK vezetősége, mint alapító tagok, vállalnak aktív szerepet, az ismeretterjesztő szekcióban működve. Klubunk így több szakmai segítséget kap majd, s tudja a védjegyének számító meteoritikai ismeretterjesztést még magasabb szintre emelni.

A találkozónak kora este lett vége. Búcsúzóul Veisz András tagunk összeállította klubunk egyik új és izgalmas szemléltetőeszközét, a vízrakéta kilövő platformot. Izgatottan indítottuk el az 50-60 méter magasra szökkenő, vízzel és magasnyomással működő szerkezetet, mely mindnyájunkból előcsalta az űrkutatás iránti gyermeki lelkesedést. Élményekkel telve és új barátságokkal gazdagon hagytuk el a fővárost, izgatottan várva a folytatást.

A találkozóról több új, érdekes meteoritpéldánnyal tértünk haza. Az égi kövek mellett a Magyar Csillagászati Egyesület vezetője, *Mizser Attila* is ellátott minket az ismeretterjesztő munkánkhoz kapcsolódó felajánlásokkal. Az MCSE ajándékát *Molnár Péter* és munkatársai adták át nekünk, mely csillagászati posztereket, könyveket, folyóirat-, és évkönyvkiadványokat egyaránt tartalmaz.

A találkozón kapott meteoritokból és nyomtatott dokumentumokból áprilisi ajkai programjainkon valószínűleg több is új gazdára talál közönségünk legrátermettebb tagjai között!

Ivanics Ferenc

Gyermeknapi programunkban bemutatkozik a Magic Dance!

Első alkalommal lép fel Balatonkenesén a Magic Dance. A tánccsoport négy éve alakult Öskün, vezetőjük Karbi Vanda országos magyar showtáncbajnok, edző és koreográfus.

A tánccsoport küldetése, hogy tagjai részére a modern- és divattánc lehetőségeinek széles körét biztosítsa, elősegítve ezzel egészségük megóvását, társadalmi öntevékenységüket és a közösségi élet kibontakozását.

A csoport elsősorban moderntánc alapokra fektetett show- és látványtánccal foglalkozik. A gyerekek az órákon többfajta táncstílussal és különböző tánctechnikákkal ismerkednek meg, hogy minél színvonalasabb koreográfiákat mutathassanak be közönségüknek.

2016-tól táncversenyeken is részt vesznek, ahol a csapat tagjai sikerrel szerepelnek.

A környéken már számos rendezvényen felléptek. A gyermeknapon Balatonkenesén is megtekinthetjük produkciójukat.

Kossuth-díjas zeneszerző Kenesén!

Nem akárki jön hozzánk koncertezni a Gyermeknapon, május 28-án! Ha azt mondom: *Somvirág, somvirág*, a kisiskolás rávágja: *aranysárga a világ!* Ha azt mondom, *Nótás Mikulás*, az ügyes ovis folytatja: *flótás, pikulás!* Ha azt mondom, *sárga, fekete, sárga, fekete*, már a bölcsis is tudja, hogy *jön a dzsungel fenegyereke!* Kenesére pedig a gyerekzene „fenegyereke" jön: ***Gryllus Vilmos***, aki – munkássága alapján – igazán méltó utóda Kodály Zoltánnak!

A 2000-ben Kossuth-díjat kapott magyar zenész, aki nem mellesleg Prima Primissima-, eMeRTon- és Magyar Kultúráért-díjas előadóművész és zeneszerző is, 1951-ben született. 8 éven át a Kodály Zoltán alapította Lóránttffy Zsuzsanna úti zenei általános iskolába járt Budapesten, és ez a jókor kezdett, intenzív zenetanulás meghatározta egész életét. 1969-ben – még gimnazistaként – részt vett a Kaláka együttes létrehozásában, amelyben 10 éven át csellózott, verseket zenésített meg és énekelt, majd a Műegyetemen építészdiplomát szerzett. 1980-ban csatlakozott *Levente Péter*hez és *Döbrentey Ildikó*hoz, és a gyerekszínházi társulatukban ő lett a zenész-zeneszerző.

1992-től kezdte kiadni kiváló daloskönyveit, amelyeket a gyerekeknek, szülőknek és pedagógusoknak szánt. Ezek a kompozíciók azóta is az óvodás-kisiskolás korosztály és a velük foglalkozó szakemberek kedvencei! A kodályi elvek alapján megalkotott „énekes mikrokozmoszok" java része szerencsére beépült az óvodai és általános iskolai tananyagba is, hiszen a dalok hangkészlete, dallamvonala, formája és szövege a legkisebbek számára is könnyen énekelhető és gyorsan elsajátítható, és a nagyobbacskák számára is érdekes, izgalmas. A dalok kedvesek, bájosak, frappánsak, tele vannak zenei poénnal. Zenészként is kijelenthetem: ezek az alkotások egyszerűen tökéletesek!

Gryllus Vilmos 1996-tól ismét együtt énekel és muzsikál – immáron elsősorban gitárosként – a Kalákával, részt vesz a felnőtteknek szóló koncerteken, a lemezfelvételeken és a turnékon, szerte a világban, de gyerekelőadásait, amelyeknek elsődleges célja a közönséggel való együtt éneklés, továbbra is egyedül tartja. Hozzánk Gyermeknapon, azaz május 28-án, vasárnap érkezik. Délelőtt 11 órakor, a Városháza előtti téren felállított színpadon tisztel meg bennünket jelenlétével és varázslatos gyermekdalaival (esőhelyszín: Kultúra Háza). Reméljük, Balatonkenese és környékének családjai (picik, kicsik és nagyok), valamint a gyermekekkel foglalkozó kisgyermeknevelők, óvodapedagógusok, tanítók és tanárok is szép számban képviseltetik magukat az örömükre szervezett koncerten!

Gábor Adrienn
intézményvezető-helyettes
Közművelődési Intézmény és Könyvtár

A kutya lelke

A kutyák érdekes élőlények. Vannak köztük kicsik, nagyok, szőrösek, kopaszok, szelídek, vadak, gyávák, őrzők, védők, támadók, nyomozók – és még rengeteg egyéb féle. A kutyákat általában a legtöbben szeretik, persze kivételek mindig akadnak. A kutyáknak van egyéniségük. Sorsuk. Van társadalmuk és társadalmi helyzetük is, mely gazdáik helyzetével azonos: a szegény ember kutyája szegény, a gazdag ember kutyája gazdag. Az utóbbi időkben vannak már hajléktalan kutyák is – melyek megkülönböztetendők a kóbor kutyáktól –; ott gubbasztanak a gazdáik mellett, pofájukon végtelen elkeseredés és szomorúság. Tökéletesen tisztában vannak a helyzetükkel. Csak fekszenek egész nap és várják az adományt. Sokan pedig éppen csak nekik adnak.

Kutya és ember közös élete évezredes. Vajon miért választottak minket? Mellettünk vannak, s akármi történjen is, elsősorban mindig ránk gondolnak. Egy eset van, amikor elfelejtik a gazdát, ez pedig a szerelem időszaka, amikor a természet ősi törvénye érvényesül.

Van kutya, amely egész életét boldog önfeledtségben éli le. Kölyökkorától egy szerető család része, együtt nő a gyerekekkel, semmiben sem szenved hiányt. És van kutya, amelyiknek „kutya élet” jut. Olyan is, amelyik egyenesen beleőrül. Nem gondoltam, hogy van ilyen, amíg nem találkoztam eggyel. Régen történt, de ma is emlékszem rá.

Anyámmal mentem rokonlátogatásra egy Pest környéki faluba. Az állomásról kanyargós utakon igyekeztünk célunk felé. Utunk egy hosszú kerítés mellett vezetett el. Hirtelen valami nyöszörgésfélét hallottam. Odanéztem és megláttam a kutyát. A kert túloldalán állt, egy fa mellett. Nyakán lánc, talán másfél méteres. Ránéztünk és mentünk tovább.

Néhány hét múlva megint erre volt dolgunk. Újra a kanyargós utak, megint a kerítés. Eszembe jutott a kutya. Megálltam és a tekintetemmel kerestem. Ott volt. Ült, nyakában a lánccal. Szemeiben zavarodottság, már-már őrület. Megláttuk a gazdát, a kert végében dolgozott. Anyám, aki nagy állatbarát volt, nem hagyhatta szó nélkül a látottakat. – Jöjjön már közelebb egy kicsit! – szólt a gazdának. Az ember odaballagott hozzánk, érdeklődött, mit szeretnénk. – Miért nem engedi el ezt a szerencsétlen állatot, nem látja, hogy mennyire szenved? – kérdezte anyám. – Legalább néha elengedi, ugye?

A gazda szeme elkerekedett: – Ezt a kutyát? Őrült ez, nem lehet a közelébe menni, dehogy engedem el! Mindenkit széttépne, az ételt is lapáton kell odatenni elé. A kertet összeugrálja. Nem azért dolgozunk. – Engedje el – kérte anyám –, neki is jó lenne egy kis szabadság. Hátha azzal jobban megnyugodna.

A gazda jól megnézett minket magának. – Na, menjenek dolgukra, nem érek rá ilyesmivel foglalkozni. A kutyámmal meg azt csinálok, amit akarok. Semmi közük hozzá. – Ezzel megfordult és elment.

Kissé megszégyenülten ültünk a vonatra aznap. Hazáig a kutyákról beszélgettünk.

A nyár végén megint arra jártunk. Időközben többször eszembe jutott a kutya. Kerestem most is, és megláttam. Természetesen kikötve. Szemében furcsa fény. Lihegett, támadni akart, de a lánc nem engedte. Anyám a látványra nagyon megdühödött. Nagyon szerette a kutyákat, nem viselte, ha rosszul bántak velük. Haragosan bekiabált a gazdának.

Aki jött is hamar. Amint megismert minket, rögtön támadóra fogta. – Menjenek innen, megmondtam már! Semmi közük hozzá, mit csinálok! – De a kutyájával csinálja! – kiabált vissza anyám. Nem hagyta magát. Jól összevesztek. – Vigyázzon, egyszer a maga nyakába is ilyen lánc fog szorulni! – vágta végül mérgesen a gazda szemébe.

Emberünk megdöbbent, elhallgatott. Így hagytuk ott, s hazafelé megint nem tudtunk másról beszélni, mint a kutyákról, s az olyan emberekről, akik meg sem érdemlik, hogy kutyájuk legyen.

Úgy hozta az élet, hogy nem kellett már olyan gyakorisággal megfordulnunk abban a Pest melletti faluban, mint abban az évben. Éltük az életünket, megfeledkeztünk a történtekről, a kutyáról. Egyszer váratlanul aztán ismét üzentek értünk a rokonok, s hamarosan ott gyalogoltunk megint az állomástól induló kanyargós utcákon. Feltűnt a kerítés, eszembe jutott a kutya. Ám mielőtt még keresni kezdtem volna a tekintetemmel, valaki utánunk kiáltott.

A gazda volt.

Megálltunk.

Odajött hozzánk. – Ne haragudjanak, de megismertem magukat – mondta. – Bocsánatot kérek a múltkori miatt.

Egy megtört ember állt előttünk. – Asszonyom – fordult anyámhoz –, be kell vallanom magának, hogy igaza volt. Most már az én nyakamon van a lánc.

A szeméből könnyek gördültek. A férfi sírt.

Most rajtunk volt a megdöbbenés sora. Mi történt?! – kérdeztük.

Zokogva válaszolt: – A fiam, a drága fiam öngyilkos lett. Pedig érte csináltam mindent. Miatta dolgoztam, neki küzdöttem itt mindenért.

Furcsa, ha az ember előtt váratlanul kiönti valaki a lelkét. Hát még ha így történik. Feledve a korábbiakat, beszélgettünk. Próbáltunk vigasztaló szavakat mondani arra, amire egyáltalán nincs vigasz.

Közben a kertre sandítottam. A kutyát kerestem.

Nem volt a fánál.

A gazda elengedte.

Néhány hónap múlva a falubeli rokonok meglátogattak minket. – Képzeljétek, szerencsétlen nem bírta elviselni a fia elvesztését – mesélték. – Utána ment.

A lánc, amit a nyakán érzett, egyre szorosabban fogta.

Jó, ha az ember nem tesz olyat, amiért később szégyenkeznie kell. És még jobb, ha nem tesz olyat, amit nagyon megbán.

Debrecenyi István

KALENDÁRIUM - MÁJUS

Az év ötödik hónapja, május Maia görög/római istennőről kapta. Maia Maiestast a római mitológia egy ősi termékenységistennővel, a tavasz istennőjével azonosította. A tiszteletére emelt templomokba csak nők léphettek be, kultusza így a nők között terjedt el.

Ez a szerelem hónapja, melyet a magyar néphit a májusfa-állítás szép szokásával ünnepelt egykor. És valljuk be, annak ellenére, hogy Szent Bálint a szerelmesek védőszentje, sokkal könnyebb a szerelmet a májushoz, a kikelet virágzásához, az élet sokféle módon megnyilvánuló ünnepléséhez kötnünk, mint a februári Valentin/Bálint naphoz.

Májusfát Európa-szerte állítottak. A természet újjászületésének, az ifjúság szépségének szimbóluma, melyet egy udvarlónak szinte kötelező volt állítania a lányos ház elé. A fát színes szalagokkal, étellel, itallal, egyéb ajándékokkal díszítették. A falu közössége is állíthatott májusfát, amelynek kidöntését mulatság követte.

A hónap egyéb elnevezései: asztrológiai jegyéről Ikrek hava, Pünkösd hava, Ígéret hava, Borjútor hava, Virágzó élet hava, Tavaszutó hava. A többi hónapnévhez hasonlóan beszédes nyelvújítás kori elnevezése: zöldönős. Azért nem olyan nagy baj, hogy ma végül mégsem ezt használjuk…

Azt tartják, május 1-én és november első napján a legkönnyebb az átjárás a valóságosból az illúziók világába. Ha a mindenfelé virágzó fák, bokrok és virágok illatát érezzük, ez nem is tűnhet annyira misztikus megállapításnak.

Szirom borzong a fán, lehull;
fehérlő illatokkal alkonyul.
A hegyről hűvös éj csorog,
lépkednek benne lombos fasorok.
Megbú a fázós kis meleg,
vadgesztenyék gyertyái fénylenek.
(Radnóti Miklós: Május)

Az ősi kelta évkör során ez az év világosabb felének a kezdete, melyet a beltane ünnepével ültek meg. Beltane magát a május hónapot és ennek kezdetét, május elsejét is jelöli. Samhain-tól, november elejétől, a sötét évféltől most vált az idő a világosságba, melyek örömére és tiszteletére hatalmas örömtüzeket gyújtottak.

A legtöbb madár májusban költ, melyre a 10-i madarak és fák napja hívja fel a figyelmet.

Az időjárásban az esőnek van nagyon nagy szerepe: a máig is ismert népi mondás szerint aranyat ér. És minden bizonnyal valóban ilyen hasznos is a mezőgazdaságban, a lassan teljesen beültetett kiskertekben. Ugyanilyen fontos a hőmérsékletek alakulása, mert a hónap közepi fagyosszentekkor – Szervác, Pongrác és Bonifác, május 12., 13., 14. – és a hónap végi Orbán napján – május 25. – még előfordulhat fagy. Az Orbán napja környéki lehűlés az éppen akkortájt virágzó szőlőnek árthat a legjobban. Minél később köszönt be a fagyos hajnal, a gyümölcsösökben, a kertekben annál nagyobb kárt okozhat.

Mint minden más időszakban, májusban is bekövetkeztek furcsa időjárási jelenségek. 1642. május végén a faggyal hó is érkezett: a Szepességben a szőlők több napig teljesen hó alatt voltak. De nem kell ilyen messzire visszanéznünk időjárásunk történetében: 1952. május 14-én az ország több pontján futó hózáporok okoztak meglepetést az embereknek. Ennél is komolyabb volt, ami tizennégy évvel később, 1966. május 30-án történt. Egy több napos esős időszak közepébe front hozott váratlan hidegbetörést, aminek következtében a magasabban fekvő területeken az esőt havazás váltotta fel, s reggelre a Mátrában összefüggő hóréteg alakult ki. Az utóbbi évtizedekben nem a hideg a leginkább jellemző a májusra, hanem az ellenkező véglet, a sokszor már ilyenkor ránk törő kánikula.

Május 22-én a Nap az Ikrek jegyébe lép, melynek névadója a Gemini csillagkép. Az asztrológiában ez az első kettős jegy, mely az e jegyben született emberek jellemében is gyakran kettősséget okoz, viselkedésük néha változékony. Uralkodó bolygójuk a Merkúr – tőle logikus gondolkodást és tudásvágyat kapnak. Ékesszólóak, szeretnek beszélni – nagyobb társaság előtti megszólalás sem okoz nekik gondot. Szeretik a társasági életet és a társaság is szereti őket. Vonzza őket minden, ami új. Fantáziájuk nagy, minden érdekli őket. Talpraesettek és meglehetősen sokoldalúak.

Öt napja, öt éje… Az orgona kezdte,
s azóta csupa fölszakadt
sajgás vagyok, álom és csupa zsenge
sóvárgás, néma indulat,
s az hangot követel, éneket,
zengőt, emberit, édeset,
mintha enélkül – így fenyeget –
nyomtalan halnék szét az egekbe,
ahogy a májusi orgonaszag.
(Szabó Lőrinc: Májusi orgonaszag – részlet)

Május 1.

A munka ünnepe. A chicagói munkások 1856. május 1-re hirdetettek sztrájkot, nyolc órás munkaidőt és elfogadhatóbb béreket követelve. Érdekes, hogy az Egyesült Államokban és Kanadában mégsem ezen a napon, hanem szeptember első hétfőjén tartják a munka ünnepét. – A katolikus egyház 1955 óta munkás Szent Józsefnek, a munkások védőszentjének ünnepét tartja ekkor.

Május 1-én született Zrínyi Miklós (1620-1664) költő, író, politikus és hadvezér, a Szigeti veszedelem szerzője, akinek egy vadászaton bekövetkezett halála máig az egyik legtöbb találgatásra okot adó rejtély a magyar történelemben. A nap szülötte továbbá Szerb Antal (1901-1945) író és irodalomtudós is, akinek sokak által kedvelt regényei – Utas és holdvilág, A királyné nyaklánca, A Pendragon legenda – mellett legfontosabb munkája a magyar és a világirodalom történetéről írott műve.

Május 2.

1887-ben Hannibal W. Goodwin tiszteletes, az episzkopális egyház papja szabadalmaztatta találmányát, a celluloid filmet.

A nap szülötte Benjamin Spock (Benjamin McLane Spock) (1903-1998) amerikai gyermekorvos, akinek 1946-os Csecsemő- és gyermekgodozás című könyve számtalan nyelven sok-sok kiadást megért és hallatlan sikert aratott.

E napon ünnepli 71. születésnapját David Suchet (1946) angol színész, aki – bár jelentős sikereket ért el Shakespeare művekben – népszerűségét világszerte az Agatha Christie regényeiből készült filmsorozat nyomozójának, Hercule Poirot-nak megformálásával szerezte.

Május 3.

A nemzetközi sajtószabadság napja. Az ENSZ a szabad véleménynyilvánítás fontosságára kívánta vele felhívni a kormányzatok és a világ valamennyi polgárának figyelmét.

Ezen a napon született Niccolo Machiavelli (1469-1527) olasz filozófus, politikus és író, a reneszánsz korszak és egyben a politikatudomány egyik legjelesebb képviselője.

Május 4.

Szent Flóriánnak, a tűzoltók védőszentjének ünnepe, így 1991 óta a tűzoltók napja Magyarországon.

Ezen a napon ünnepli születésnapját Huszti (Hendel) Péter (1944) Jászai Mari- és Kossuth-díjas színművész, rendező. 1974-ben kezdett tanítani a Színművészeti Főiskolán. 1994 és 2001 között a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora volt. 1999-ben DLA fokozatot szerzett, ma az egyetem professor emeritusa.

Május 5.

1764-ben Mária Terézia megalapította a Szent István lovagrendet.

A nap szülötte Radnóti (Glatter) Miklós (1909-1944) költő.

Május 6.

A jászok napja, annak emlékére, hogy 1745. május 6-án Mária Terézia a Német Lovagrend földesúri fennhatósága alól magukat kiváltó jászokat szabad parasztokká nyilvánította. A redempcióval a jászok visszakapták régi szabadságjogaikat is. 1991 óta Jászjákóhalmán az eseményről évente megemlékeznek.

1972. május 6-án volt az első táncház Budapesten, a Liszt Ferenc téri Könyvklubban. A házigazda a Bihari táncegyüttes volt, a muzsikát Sebő Ferenc és Halmos Béla duója szolgáltatta. A népzene és néptánc, mint

szórakozási forma – és sokkal több is volt ennél – hamarosan diadalútjára indult a városi fiatalok körében, egész mozgalom bontakozott ki belőle. 2012-ben, az esemény 40. évfordulóján megemlékezést tartottak, azóta ehhez az időponthoz közel, minden május elején megrendezik a táncház napját, néptáncos összejövetelekkel, táncházakkal, tánctanítással.

Ezen a napon született a pszichoanalitika megteremtője, Sigmund Freud (1856-1939) osztrák orvos, neurológus és pszichiáter.

Május 7.

1946-ban a háborúban győztes nagyhatalmak értekezlete kimondta Magyarország 1938-as határainak visszaállítását, így az első és a második bécsi döntés eredményeképp visszacsatolt területeit Magyarország újra elveszítette.

Több író, költő született ezen a napon: a magyarok közül Berzsenyi Dániel (1776-1836) költő, Vajda János (1827-1897) költő, akit szimbólumainak használata miatt Ady költészeti elődjének tekintenek, Szabédi László (1907-1959) erdélyi magyar költő, író, műfordító és újságíró. A külföldiek közül Robert Browning (1812-1889) angol költő, a viktoriánus kor egyik legnagyobb alakja, Rabindranath Tagore (1861-1941) indiai költő, író és polihisztor, az 1913-as irodalmi Nobel-díj tulajdonosa. De ezen a napon látta meg a napvilágot Johannes Brahms (1833-1897) német zeneszerző is, aki máig nagyon népszerű Magyar táncaival külön örömet szerzett nemzetünknek.

Május 8.

Az alapító, Jean Henry Dunant (1828-1910) svájci üzletember születése napján a Vöröskereszt napja.

1888. május 8-án adták el az első üveg Coca-Colát Atlantában, egy gyógyszertárban. 1885-ben Atlanta környékén alkoholtilalmat léptettek életbe, ezért John Stith Pembertpn gyógyszerész szénsavas üdítőital előállításával kezdett kísérletezni. A gyógyszerész, aki komoly morfinista volt, állította, hogy az új ital egy sor betegséget képes gyógyítani, így a migrént, az impotenciát és a morfinizmust is. Bár időközben kiderült, hogy a felsorolt problémákon az ital nem segít (igaz, fejfájásra városi legendaként a mai napig ajánlják), a Coca Cola a világ egyik legnagyobb óriáscégévé nőtte ki magát, s a népszerű üdítő receptje a mai napig titkos.

A nap szülötte Székely Bertalan (1835-1910) festőművész, a romantikus korszak egyik legnagyobb alkotója, aki a magyar történelem nagy alakjainak és fontos eseményeinek ábrázolásával hatalmas életművet hagyott maga után, s a festészetnek mind technikai, mind elméleti oktatásában is jeleskedett.

E napon született Robert Johnson (Robert Leroy Johnson) (1911-1938) amerikai bluesénekes, a Delta blues legjelesebb képviselője, aki életének mindössze huszonhét éve alatt páratlan dalszerzői képességről és zenészi tehetségről tett tanúbizonyságot. Nem sok dala maradt ránk, ám az életmű később számtalan blues- és rockzenészre volt hatással, alakja idővel legendává magasztosult.

Május 9.

1897-ben e napon volt az első hivatalos futballmérkőzés Magyarországon: a mérkőzést a Budapesti Torna Club (BTC) két csapata játszotta.

Ezen a napon született Batsányi János (1763-1845) költő, a felvilágosodás korának hazai képviselője, akinek nevéhez egyebek mellett az első magyar irodalmi társaság, a Kazinczy Ferenccel és Baróti Szabó Dávid-dal alapított Kassai Magyar Társaság, és az első magyar irodalmi folyóirat, a Magyar Museum indítása fűződik. Ez volt Ottlik Géza (1912-1990) József Attila- és Kossuth-díjas író születésnapja is, akit az Iskola a határon című regényéről ismernek a legtöbben. Kevesebben tudják róla, hogy nemzetközi szintű bridzsjátékos és szakíró is volt.

Május 10.

A madarak és fák napja, a természetvédelem, az ifjúság természetszeretetére nevelésének fontos dátuma. Amerikai mintára alakult ki, már a 20. század elején megemlékeztek róla.

Szintén ez a mentők napja is Magyarországon, mert Kresz Géza budapesti háziorvos kezdeményezésére 1887-ben ezen a napon alakult meg az Önkéntes Mentőegyesület. Ez volt az 1948-ban létrehozott Országos Mentőszolgálat elődje.

71. születésnapját ünnepli Donovan (Donovan Leitch) (1946) skót énekes, a 60-as évek folk-rock mozgalmának egyik legkiemelkedőbb énekese és zenésze, aki számtalan nagyszerű lemeze mellett az Assisi Szent Ferenc életét feldolgozó Zeffirelli film, a Napfivér, Holdnővér zenéjét is szerezte.

Május 11.

A 2006-ban boldoggá avatott Salkaházi Sára (Schalkház Sára) emléknapja. A Szociális Testvérek Társaságának nővére a második világháború idején számtalan üldözött életét mentette meg Budapesten; életét is ennek folytán vesztette, egy 1944-es razzia során több társával a Dunába lőtték.

A nap szülötte Pálóczi Horváth Ádám (1760-1820) költő, író, aki Ötödfélszáz énekek című művében irodalom- és zenetörténeti jelentőségű anyagot gyűjtött össze, megalapozva ezzel a szellemi népi értékek gyűjtésének hagyományát és bizonyítva ennek fontosságát.

Május 12.

Az ápolónők, ápolók nemzetközi napja, Florence Nightingale (1820-1910) emlékére, aki a krími háborúban végzett önkéntes munkája után ápolónőképzőt alapított. A modern betegápolás megalapozója volt, az egészségügyi reformok elősegítése érdekében még idős korában is kiállt.

1907-ben ezen a napon nyílt meg Budapesten az új Zeneakadémia épülete.

A nap szülötte Milloss Aurél (Miholy Milloss Aurél) (1906-1988) táncművész, koreográfus.

Május 13.

A bányászati egészség és biztonság napja, amely a bányászat áldozataira emlékszik. A Nemzetközi Bányász Szövetség 1993-ban megtartott kongresszusa nyilvánította emléknappá május 13-át, egyben felhívva a figyelmet a biztonságos munkavégzés körülményeire is a bányászok nehéz hivatásában.

Háromszáz éve született Mária Terézia (Maria Theresia Walburga Amalia Christina von Habsburg) (1717-1780) Ausztria uralkodó főhercegnője, német-római császárné, magyar és cseh királynő. Születésnapját ünnepelte Várkonyi Zoltán (1912-1979) kétszeres Kossuth-díjas színész, filmrendező és színházigazgató, többek között A kőszívű ember fiai, az Egy magyar nábob, a Kárpáti Zoltán és az Egri csillagok rendezője, valamint Juhász Jácint (1943-1999) Jászai Mari-díjas színész.

Május 14.

1951-ben első bemutatóját tartja a Városi színházban (a későbbi Erkel színház) a magyar népzenét és néptáncot népszerűsítő, máig igen kedvelt Magyar Állami Népi Együttes.

A nap szülötte Hegedüs Géza (1912-1999) író, költő, újságíró, többek között Az erdőntúli veszedelem, A milétoszi hajós és Az írnok és a fáraó című regények szerzője. Valamint Méhes György (Nagy Elek) (1916-2007) Kossuth-díjas erdélyi író, akinek regényei az utóbbi években nagy népszerűségnek örvendenek. Írói álnevét egy 18. században élt író, református főiskolai tanár tiszteletére vette föl. Ez volt a születésnapja Nemeskürthy István (1925-2015) Széchenyi-, József Attila-, Balázs Béla- és Kossuth-nagydíjas irodalom-és filmtörténész írónak, illetve Huszárik Zoltán (1931-1981) Balázs Béla- és posztumusz Kossuth-díjas filmrendezőnek is.

Május 15.

Az ENSZ 1994-es döntése nyomán a család nemzetközi napja.

A nap szülötte Mihail Afanaszjevics Bulgakov (1891-1940) orosz író, A Mester és Margarita szerzője.

Május 16.

A telefonos lelkisegély-szolgálatok napja.

Egy évvel a nemzetközi szervezet létrejötte után 1881-ben Esztergomban megalakul a Magyar Vöröskereszt.

Kilencvenedik születésnapját ünnepli Máthé Erzsi (Mertz Erzsébet) (1927) Jászai Mari- és Kossuth-díjas, a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével kitüntetett színésznő, a Nemzet Színésze.

Május 17.

1973-ban a távközlés világnapjává választották, mely 2005-ben az információs társadalom világnapjává vált.

Ugyancsak ez a hipertónia világnapja is: különböző rendezvényekkel, előadásokkal igyekeznek felhívni a figyelmet a magas vérnyomás veszélyeire, a betegség megelőzésének lehetőségeire.

110 éve született Dsida Jenő (Binder Jenő Emil) (1907-1938) erdélyi magyar költő.

Május 18.

1978 óta a múzeumok világnapja.

Ezen a napon született Karol Józef Wojtyla, Szent II. János Pál pápa (1920-2005).

Május 19.

A források napja. Magyar kezdeményezésre 2013-ban indult figyelemfelhívás a források fontosságára, tágabb értelemben természeti kincseink megőrzésére.

Ezen a napon született Bubik István (1958-2004) Jászai Mari-díjas színművész.

Május 20.

1927-ben Charles Lindbergh 33 és fél óra alatt elsőként repülte át az Atlanti-óceánt; az 5800 kilométeres utat ráadásul egyedül, másodpilóta nélkül tette meg.

A nap szülötte Honoré de Balzac (1799-1850) francia regényíró és James Stewart (James Maitland Stewart) (1908-1997) amerikai színész, aki több Hitchcock filmben – Hátsó ablak, Szédülés – is emlékezetes alakítást nyújtott.

Május 21.

A magyar honvédelem napja – az 1848-49-es szabadságharc tavaszi hadjárata során Görgey Artúr csapatai három hét ostrom után visszafoglalták Buda várát. 1992-ben a kormány úgy határozott, hogy szeptember 29., a pákozdi csata napja helyett ez lett a magyar honvédelem napja.

Ezen a napon született Albrecht Dürer (1471-1528) nagy hatású német festőművész. a reneszánsz egyik legjelesebb alkotója, aki könyvkiadó és könyvek illusztrátora is volt.

Május 22.

A biológiai sokféleség, vagyis a biodiverzitás nemzetközi napja. 1992-ben ezen a napon fogadta el az ENSZ a Biológiai Sokféleség Egyezményét. Biodiverzitáson nemcsak a fajok sokfélesége, hanem a fajon belül előforduló változatok, valamint az élőlények csoportjainak együttélését, változatosságát is értjük. Mindezzel az ökológia tudománya foglalkozik, mely az élőlények és környezetük kapcsolatát vizsgálja. A biodiverzitást a környezetkárosító folyamatok nagyban veszélyeztetik – ezekre hívja fel a figyelmet ez a nap.

A nap egyben Casciai Szent Rita ünnepe is, aki az anyák és a meddő asszonyok védőszentje, de hozzá imádkozhat mindenki, aki kilátástalan helyzetbe került.

Ezen a napon látta meg a napvilágot Sir Arthur Conan Doyle (Arthur Ignatius Conan Doyle) (1859-1930) skót orvos és író, a Sherlock Holmes-történetek szerzője, aki emellett drámákat, történelmi regényeket, de még sci-fi történeteket is írt.

Május 23.

1990-ben Antall József miniszterelnök a rendszerváltás utáni első szabad választásokat követően megalakította kormányát.

Ezen a napon született Rippl-Rónai József (1861-1927) posztimpresszionista felső- és grafikusművész.

Május 24.

1999 óta az európai nemzeti parkok napja, annak emlékére, hogy 1909-ben Svédországban kilenc nemzeti parkot alapítottak ezen a napon. Mint májusban sok más emléknap, így ez is a természetvédelem fontosságára hívja fel az emberek figyelmét.

Ezen a napon született Viktória (1819-1901), Nagy-Britannia és Írország királynője, India császárnője, aki hatvanhárom éven át tartó uralkodásával a leghosszabb ideig regnáló királynő volt, de előkelő helyen szerepel a leghosszabb ideig trónon levő uralkodók sorában is. Neve egész korszakot, Anglia fénykorának idejét fémjelezte, mely alatt a Brit Birodalom területe megháromszorozódott.

Május 25.

Törölközőnap – tisztelgés Douglas Adams sci-fi szerző és kultuszkönyve, a Galaxis útikalauz stopposoknak című írása előtt, mivel a „törölköző a lehető leghasznosabb dolog, amit csak magával vihet a csillagközi stoppos". A mű és szerzőjének rajongói ezen a napon lehetőleg mindenhová egy törölköző társaságában mennek.

A nap szülötte Ralph Waldo Emerson (1803-1882) amerikai filozófus, író, költő, a transzcendentalizmus vezető alakja.

Május 26.

1980-ban útjára indult a Szojuz-36 szovjet űrhajó, fedélzetén az első (és máig egyetlen) magyar űrhajóssal, Farkas Bertalannal. A nyolc napos küldetés során többek között orvosbiológiai és fizikai kísérleteket is végzett a Szaljut-6 űrállomáson.

Ezen a napon született Tóth Eszter (1920-2001) József Attila-díjas költő, író, műfordító, Tóth Árpád költő lánya, Hollós Korvin Lajos író, újságíró felesége, Hollós Máté zeneszerző édesanyja.

Május 27.

1937-ben átadták San Franciscóban a Golden Gate függőhidat, mely a Csendes-óceánt és a San Francisco-öblöt elválasztó szorost köti össze. A 2737 méter hosszú híd azóta a város jelképévé vált.

94. születésnapját ünnepli Henry Alfred Kissinger (Heinz Alfred Kissinger) (1923) német származású, Nobel-békedíjas amerikai politikus, a Nixon- és később a Ford-kormányzat külügyminisztere. A Nobel-békedíjat a vietnami háború befejezésére irányuló diplomáciai tevékenysége miatt kapta, 1973-ban.

Május 28.

1742-ben Londonban megnyílt a világ első fedett uszodája.

A nap szülötte Szécsi Margit (1928-1990) költő és illusztrátor, Nagy László költő felesége.

Május 29.

1953. május 29-én, helyi idő szerint 11.30-kor Edmund Hillary új-zélandi hegymászó és Tendzing Norgaj nepáli serpa a világon elsőként érte el a Föld legmagasabb hegycsúcsa, a 8848 méteres Csomolungma (Mount Everest) tetejét. Az esemény 50. évfordulóján, 2003-ban Peter Hillary és Jamling Norgaj, Edmund és Tendzing fiai sikeresen ismételték meg édesapáik teljesítményét.

A nap szülötte John Fitzgerald Kennedy (1917-1963), az USA 35. elnöke, aki megválasztása után két évvel máig rengeteg találgatásra okot adó merénylet áldozata lett.

Május 30.

1954-ben Balatonfüreden, fedélzetén száznyolcvan fővel balesetet szenvedett a Pajtás nevű gőzhajó. A tragédiát az okozta, hogy az utasok a Balatonon éppen zajló vitorlásversenyt figyelve szinte valamennyien a hajó bal oldalára gyűltek, melytől a jármű elvesztette az egyensúlyát és felborult. A balesetnek huszonkét – más források szerint huszonhét – halálos áldozata volt, s számtalan sérültje, zömében gyerekek, akik a gyermeknapi programok keretében szálltak a hajóra. Az akkori állapotokra jellemző módon a balesetről a lapokban beszámolni nem volt szabad; ami tudósítás mégis megjelent, az a történteket bagatellizálta, az áldozatok számát tizenkettőre csökkentette. A tragédia helyszínén, Balatonfüreden és Balatonakalin 1999-ben emlékművet állítottak. – A hajót kiemelték a Balatonból, s motorhajóvá alakítva egészen 1987-ig menetrend szerint közlekedett a Dunán.

Ezen a napon született Kocsis Zoltán (1952-2016) Liszt Ferenc- és kétszeres Kossuth-díjas zongoraművész, karmester és zeneszerző, a Budapesti Fesztiválzenekar egyik alapítója, aki 1997-től haláláig a Nemzeti Filharmonikus Zenekar főzeneigazgatója volt. Kivételes tehetségét példázza, hogy tizennyolc évesen nemzetközi Beethoven-versenyt nyert; a Liszt Ferenc-díjat huszonegy évesen, első Kossuth-díját huszonöt évesen kapta.

Május 31.

1987 óta ez a nemdohányzók világnapja.

1911-ben ezen a napon bocsátották vízre az alig egy évvel később, az első útján elsüllyedt Titanic luxus óceánjáró hajót.

Ezen a napon született Kemény János (1926-1992) Amerikában élő matematikus, számítástechnikus, aki munkatársával, Thomas Kurtz-cal kifejlesztette a BASIC programozási nyelvet.

Mozgó emlék- és világnapok is szép számmal esnek május hónapra. Május első vasárnapja anyák napja, és egyben a nevetés világnapja is. A mozgalom elindítói szerint a nevetés által nemcsak boldogabbak, egészségesebbek is lehetünk. Május első keddje az asztma világnapja. Május második szombatján a méltányos kereskedelem világnapja hívja föl a figyelmet a túlfogyasztás és a globális kereskedelemből fakadó károkra és a helyi kiskereskedelem előnyben részesítésére.

Május utolsó keddje a nemzetközi tejnap, míg a rákövetkező nap, május utolsó szerdája az 1990-es években igen népszerű Kihívás napja, azaz a Challenge Day, melynek célja az emberek figyelmét felhívni a rendszeres testmozgás fontosságára. Május utolsó vasárnapja a gyermekek napja, valamint a nemzetünk hősi halottaira emlékező magyar hősök napja is.

– nk –

Felelősen locsolkodtak a gépjárművezetők

A húsvéti ünnepek alatt sem szünetelt az országosan meghirdetett, ittas vezetők kiszűrésére szervezett ellenőrzés-sorozat. A Balatonalmádi Rendőrkapitányság illetékességi területén is folyamatos volt a közúton közlekedők ellenőrzése.

A **22 rendőr és 2 polgárőr által végrehajtott igazoltatások** kiterjedtek az iratok, a gépjárművek műszaki állapotának és a vezetők vezetésre alkalmasságának ellenőrzésére is.

Az ellenőrzött vezető közül azok, akik mindenben megfeleltek az előírásoknak, piros mézeskalácstojást kaptak, de a női vezetők POLICE parfümös locsolásban is részesültek.

A Balatonalmádiban, Balatonkenesén, Balatonfűzfőn, Balatonakarattyán, Balatonfőkajáron különböző időpontokban megszervezett akciók során **számos figyelmeztetés** mellett három közlekedési szabálysértési és két büntetőfeljelentés született, valamint egy közigazgatási bírság és három helyszíni bírság kiszabására került sor.

A 255 igazoltatott gépjárművezető között összesen 2 ittas vezető akadt.

A médiában történt folyamatos tájékoztatás, a rendőrök jelenléte az utak mentén a Balatonalmádi Járásban is hasznosnak minősíthető, ha a szankciók aránylag kis számát tekintjük az ellenőrzések számának tükrében.

Pünkösdkor Kenesén...

A Varjos zenekar 2003 őszén alakult Párkányban. A csapat tagjai a Kárpát-medence népi kultúrájának bemutatását tűzték ki célul, a XX. századi népzenei gyűjtések, illetve saját tapasztalataik alapján. Elsősorban a felvidéki magyarság népzenei anyagát játsszák, de előadásukban hallhatók a mai Magyarország és Erdély területéről származó dallamok is. Napjainkban több tánccsoportot is kísérnek. Koncertműsoraik mellett táncházakat is muzsikálnak. Aktív részesei a felvidéki és külföldi fesztiváloknak. Több alkalommal sikeresen mutatkoztak be rádiókban, televíziókban. Vendégszerepeltek már Ausztriában, Csehországban, Olaszországban, Németországban, Görögországban, Törökországban, Romániában, Dániában és Magyarországon is. Első hanghordozójuk 2013 őszén jelent meg, Varjos zenekar címmel.

A zenekar tagjai:
Varga Frida – ének, tánc
Szabó Gábor (Suvi) – hegedű
Madocsai Szilárd – klarinét, furulya
Madocsai Imre – brácsa, tánc
Mocsi Péter – bőgő

Varjos zenekar

Fellép a Varjos zenekar!

További fellépők, programok!

Információ:
Kultúra Háza
Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
88/594-500
www.facebook.com/KulturaHazaBalatonkenese

Néhány szó az ittas vezetésről

Az Európai Uniós statisztikák szerint a járművel közlekedők 2-3 %-a vezet alkoholos állapotban, és a halálos közlekedési balesetek kb. 30 %-a következik be ittas vezetés miatt.

Ezért is kezeli kiemelten az ellenőrzések során az alkoholos befolyásoltság vizsgálatát, illetve az ittas vezetők kiszűrését a Rendőrség. A tavaszi forgalom megnövekedésével a húsvéti ünnepekhez kötődően április 10. és 17. között a folyamatosan szervezett közúti ellenőrzések során minden gépjármű vezetőjét megszondáztatták, és 3 ittas vezetőt (megyei szinten 16 főt, ami duplája az előző hetinek) szűrtek ki a rendőrök a forgalomból.

A járművezetés lehetősége felelősség!
Ahogy az alkohol fogyasztása is!

A vezetői engedélylyel együtt felelősséget és döntési jogot is kap egy gépjármű vezetője! De a kerékpárost is terheli ez a felelősség! *Ön dönt, hogy vezet vagy alkoholt iszik, balesetmentesen közlekedik vagy veszélyezteti saját és mások életét!*

Kaphatók az alkoholt a szervezetben semlegesítő hatásúnak kikiáltott italok, és közszájon forognak egyéb praktikák, amelyek hatása erősen megkérdőjelezhető. Léteznek statisztikák az elfogyasztott alkohol hatásának elmúlásáról. Ezek egyike sem számol azzal, minden ember egy-egy biológiai lény, másképpen dolgozza fel a szervezete az alkoholt, ami függ a pillanatnyi fizikai és lelki állapottól, a fáradtságtól, az elfogyasztott ételektől, a gyógyszerszedéstől, a kialvatlanságtól, és még sorolhatnám a szervezet állapotát befolyásoló tényezőket.

Amiről a KRESZ nem rendelkezik, mert nem mérhető, az ***a másnapos állapot***. Egy esti buli, vagy egész napi munka után rendszeresen elfogyasztott alkohol következménye lehet/lesz a fejfájás és a rossz közérzet, a figyelem-összpontosítás hiánya, a reakcióidő csökkenése. Aki komolyan veszi a közlekedés biztonságát, a kezében levő vezetői engedély jelentőségét, az ilyen állapotban sem ül autóba.

Az egyetlen 100 %-os megoldás lehet, és ezt ajánlom mindenkinek, ***ha ivott, ne vezessen, ha vezetni akar, ne igyon!***

Sokkal egyszerűbb megtervezni, megszervezni egy-egy buli, ünnepség után a hazaszállítást, mint szembenézni az esetleges büntetéssel, a jogosítvány több hónapig tartó nélkülözésével, a munka elvesztésével, vagy egy életen át elkísérő sérüléses, halálos baleset okozásának következményeivel.

A közlekedés veszélyes üzemű „társasjáték”!
Amikor útra kelünk, nemcsak magunk, utasaink, hanem a „játék” többi résztvevőjének biztonsága is a kezünkben van!

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Gyermek utasok a gépkocsiban!

Nagyon gyakran látom, akár gyalog, akár gépkocsival közlekedve, hogy gyermekek ülnek az autók első ülésén, ***egyszerűen biztonsági övvel átkötve***. Baleset-megelőzéssel foglalkozó rendőrként ilyenkor legszívesebben megállítanám a gépkocsi vezetőjét, hogy figyelmeztessem, milyen veszélynek teszi ki a gyermeket. A 2015. évben 8 gyermek szenvedett halálos sérülést közlekedési balesetben. Egyiküket gyalogosként gázolták el, ketten közülük kerékpárral közlekedtek, öt gyermek pedig gépjármű vétlen utasa volt.

A KRESZ szerint **az első és hátsó ülésen egyaránt, a 150 cm-nél alacsonyabb gyermek** a három pontos biztonsági övvel történő rögzítéskor **csak korának és magasságának megfelelő gyermekbiztonsági rendszerben szállítható**! Annak számít az „ülésmagasító” is.

Első ülésen gyermekbiztonsági rendszerben, 1 éves kor alatti csecsemő, menetiránynak háttal, légzsák nélküli gépkocsiban, vagy kikapcsolt légzsákkal szállítható. A **három év alatti** gyermek egyébként biztonsági ülésben is **csak a hátsó ülésen** szállítható.

És mi van az olyan gépkocsikkal, ahol a hátsó ülést kivették, beépítették? Ezek a járművek tehergépkocsiként üzemelnek (akkor is, ha nem ez szerepel a forgalmiban), de ezekre is vonatkoznak a szabályok, vagyis ilyen gépjárművel is csak gyermekbiztonsági rendszerben szállíthatók a három évnél idősebb, 150 cm-nél alacsonyabb gyerekek!

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Kivonat Balatonkenese Város Önkormányzata Képviselő-testületének A környezetvédelemről szóló önkormányzati rendeletéből

3. A víz védelme

4. §

(1) **Az élővizek által a partra hordott**, a közvetlenül a vízparton található **hulladék**, uszadék összegyűjtéséről, **elszállításáról** és kijelölt lerakóhelyen történő elhelyezéséről **a partmenti ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni**.

(2) Ha a csapadékvíznek az árokban történő akadálytalan lefolyását hulladék vagy hordalék akadályozza, **az árok, vízfolyás kitisztítását az árokpart-menti ingatlan tulajdonosa köteles elvégezni**.

(3) A **csapadékvíz-elvezető árkok medrének**, és műtárgyainak karbantartása, **rendezése a tulajdonos**, vagy kezelő **feladata**.

(4) A föld alatti zárt és a föld feletti nyílt **csapadékelvezető rendszerbe szennyvizet vezetni vagy káros anyagot önteni tilos**.

(5) **Kútba szennyvizet vezetni vagy káros anyagot önteni tilos.**

(6) Az ingatlantulajdonos az ingatlanán keletkező, közüzemi csatornahálózatba vagy a helyben való, engedélyezett módon történő tisztítás után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvizet csak a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott módon gyűjtheti.

(7) Balatonkenese Város teljes területén **tilos minden fajta veszélyes hulladék és veszélyes anyag földbe, folyóvizekbe, Balatonba juttatása**, a talajnak és élővizeknek mindennemű szennyezése.

4. A levegő védelme

5. §

(1) Balatonkenese Város közigazgatási területén – az ingatlanokon keletkezett – avart és kerti hulladékot égetni szeptember 15. és május 15. között pénteki napokon 9:00 órától 16:00 óráig lehet.

(2) A belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék **szabadtéri égetése tilos**, az égetendő kerti hulladék **nem tartalmazhat** más kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot.

(3) E rendelet alkalmazása szempontjából avar és kerti hulladék a falomb, kaszálék, nyesedék, szár, levél, gyökér és egyéb biológiailag lebomló növényi maradvány.

(4) Az avar és kerti hulladékok kezelése – a levegőminőség veszélyeztetésének kizárása érdekében és a szerves anyag tartalom hasznosítása céljából – az alábbi módon ajánlott:

a) komposztálással,
b) beszántással/beásással a termőhelyen vagy
c) szelektív hulladékgyűjtés útján.

(5) **Égetni csak száraz kerti hulladékot lehet.** A füstképződés csökkentése érdekében az avart és a kerti hulladékot előzetesen **szikkasztani, szárítani kell**.

(6) A tűz begyújtásához légszennyezést okozó anyag (pl. benzin, olaj) nem használható.

(7) **Tilos az avar és kerti hulladék égetése párás, tartósan ködös, esős időben, füstriadó és erős szél esetében.**

(8) Az avar és kerti hulladék közterületen történő égetése tilos, azonban a polgármester a közterület tulajdonosa által megbízott szervezet részére felmentést adhat.

(9) A szabadban **a tüzet** és az üzemeltetett tüzelőberendezést **őrizetlenül hagyni tilos**, és veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

(10) A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának helyszínén olyan eszközöket kell készenlétbe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.

6. §

(1) Az egyedi fűtéssel rendelkező lakóingatlanokban a megfelelően karbantartott tüzelőberendezésekben csak az arra a berendezésre engedélyezett tüzelőanyagot szabad égetni.

(2) **A fűtőberendezésben** – a háztartásban keletkező papírhulladék és a veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék kivételével – **hulladékot, egészségre káros égésterméket kibocsátó anyagot, légszennyező anyagot** (különösen ipari hulladékot, műanyagot, gumit, vegyszert, festéket) **égetni tilos**.

8. §

(1) Az ingatlantulajdonos **köteles gondoskodni** az ingatlana **allergiát okozó gyomnövényektől** való **megtisztításáról**.

(2) A **parlagfű** irtásáról folyamatosan, de legkésőbb a virágzás előtt – az időjárástól függő gyakorisággal – kell gondoskodni.

(3) A területen található allergiás megbetegedést kiváltó növények irtását **mechanikus módon és vegyszeres készítmények felhasználásával** kell elvégezni.

(4) A Balatonkenesei-tátorjános természetvédelmi területen (balatonkenesei 444., 451., és 452. hrsz.) kizárólag mechanikus védekezés, vagy a természetvédelmi hatóság által engedélyezett irtószer alkalmazható.

6. Zaj és rezgés

12. §

(1) **Tilos** minden olyan **zajkeltő tevékenység**, amely

a) **a közösségi együttélés alapvető normáit sérti**, vagy
b) **mások üdülését, pihenését, nyugalmát** bármilyen módon indokolatlanul **zavarja**.

(2) A rendelet alkalmazása szempontjából **zajkeltő tevékenységnek minősül** különösen

a) a hangos rádiózás, magnózás, zenélés és éneklés,
b) a motoros kerti- és barkácsgépek üzemelése,
c) a gépjármű motorjának járatása, túráztatása,
d) ismételt dudálás, sípolás, fütyülés,
e) lármás játék és sport űzése,
f) az emberi hanggal vagy zajkeltő eszközökkel a közcsend és köznyugalom zavarása és
g) a mobil hangosító berendezés üzemeltetése.

(3) **Tilos minden zajkeltő tevékenység**

a) **egész évben 20:00 és 8:00 óra között**, és
b) **szombaton, vasárnap és ünnepnapon 12 és 15 óra közötti pihenőidőben**.

(4) A Városban a környék csendjét zavaró, **tartósan zajos munkát végezni 20:00 óra és 8:00 óra között csak akkor lehet**, ha azt nyomós **közérdek indokolja** és azt a környezetvédelmi hatósághoz előzetesen bejelentik.

(5) Felhatalmazást kap a polgármester, hogy kérelemre, kivételes esetekben a csendes időszak alól felmentést adjon.

(6) A polgármester az engedélyt visszavonja, ha az üzemeltető a kibocsátási határértéket 3 esetben túllépi.

(7) A (3) bekezdésben meghatározottakat nem kell alkalmazni, ha a közölt hirdetmény közérdekű, így különösen az állampolgárokat érintő veszélyhelyzet elhárítására irányuló célt szolgál.

(8) Egy család lakására, vagy üdülésére szolgáló létesítménynél nagyobb épület építése a nyári hónapokban nem folytatható. Az I. fokú építési hatóság felmentést adhat ez alól, indokolt esetben, ha a kivitelező a zajkibocsátási határértéket tartani tudja.

(9) Veszélyes mértékűnek minősül az a zaj is, amelyre – jellegéből adódóan – határértéket nem lehet előírni, vagy a zajkeltés azonos körülmények között nem ismételhető, de érzékszervi észleléssel megállapítható, hogy az emberek nyugalmát jelentős mértékben zavarja.

Hulladékszállítási tudnivalók

Május

Május hónapban településünkön a hulladékszállítás a következő napokon történik:

Szállítás napja	A hulladék típusa
Május 2. (kedd)	Kommunális
Május 9. (kedd)	Kommunális Zöld hulladék
Május 16. (kedd)	Kommunális
Május 22. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Május 23. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás
Május 30. (kedd)	Kommunális

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Május 7. (vasárnap)	Kommunális
Május 9. (kedd)	Zöld hulladék
Május 14. (vasárnap)	Kommunális
Május 21. (vasárnap)	Kommunális
Május 22. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Május 23. (kedd)	Lomtalanítás
Május 28. (vasárnap)	Kommunális

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – **díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított, emblémázott 60-110 literes gyűjtőzsák** vehető igénybe.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített **gyűjtőedényben** vagy – **külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft." feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házilag komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyesedéket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

Lomtalanítás

A házhoz menő lomtalanítást igénybe venni az alább felsorolt feltételek esetén lehet:

Házhoz menő lomtalanítási időpontot minden hónap 4. keddjére (március-október hónapok között) lehet egyeztetni, minden hónap 15-ik napjáig, a szolgáltató telefonszámán: 06-84/503-200 / szállítás**.** A lomok mennyisége a 2 m^3-t nem haladhatja meg.

Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet hátralékkal

Csak és kizárólag lom kerülhet kihelyezésre, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.

Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag a leegyeztetett elszállítási napon, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

Kommunális zsák: 508.- Ft/db

Biológiailag lebomló zsák: 100.- Ft/db

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Balatonkenese Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Nyitva:
Hétfő – csütörtök: 8.00 – 15.00
Péntek: 8.00 – 13.00

„Vegyeske" kereskedés
8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.
Nyitva:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
júniustól szeptemberig: 7.30 – 18.00
Szombat: 7.30 – 12.00
júniustól szeptemberig: 7.30 – 13.00
Vasárnap: zárva
júniustól szeptemberig: 7.30 – 12.00

VILLKER Bolt
8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.
Nyitva:
Hétfő – péntek: 8.00 – 17.00
Szombat: 8.00 – 13.00
Vasárnap: zárva

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papír, az üveg, továbbá a műanyag anyagú, újrahasznosítható hulladékokat, és a közszolgáltató által ingyenesen biztosított, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott gyűjtőzsákban adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papír hulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kilapítva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

Szép Kertek Bt.

Szép Kertek Bt. - Minden ami Kert!
Kertépítés Karbantartás Fűnyírás Fűkaszálás Gyepszellőztetés
Öntözőrendszer kiépítés Térkövezés
www.szepkertekbt.hu 06-30-8525-130 szepkertekbt@gmail.com

Állás!

Kalóz Pizzéria és Fagyizó
Balatonkenese

Munkatársakat keresünk az alábbi munkakörökbe:

- Konyhai dolgozó
- Pultos
- Főzőasszony
- Konyhai kisegítő
- Fagyipultos

Teljes munkaidőben és részmunkaidőben is végezhető állások, bejelentett munkaviszony. Akár csak hétvégén, akár csak hétköznap, akár csak délelőtt, akár délután, akár csak egy hónapot. Diákok, pályakezdők jelentkezését is várjuk!

Érdeklődni: +36 70 459 62 70; +36 30 2396 786

Tisztelt balatonkenesei lakosok, nyaraló- és üdülővendégek!

Kérjük Önöket, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával támogassák a településünk közbiztonságáért végzett önkéntes munkánkat!

Név:
Balatonkenesei Polgárőr Egyesület
Adószám:
18930744-1-19

Köszönettel:
a Balatonkenesei Polgárőr Egyesület tagsága

Kérjük, adója 1%-ával támogassa munkánkat!

Adószámunk: 19380946-1-19

Balatonkenesei Állatvédő Egyesület 8174 Balatonkenese, Vak Bottyán u. 97.

KIA CHEVROLET DAEWOO mazda
HONDA SUZUKI SUBARU MITSUBISHI
NISSAN HYUNDRI TOYOTA

JA-KO PARTS

Autóalkatrészek japán, koreai és európai típusokhoz.

Motorolajok, fék és kuplung alkatrészek, lengéscsillapítók, kipufogók 6-12 órán belül.

Vass Károly
06 20/962 06 15
jakoautoparts@gmail.com

Legyen ez az Ön hirdetésének helye a *Balatonkenesei Hírlap*ban!

Várjuk megrendelését!

balatonkenesehirlap@gmail.com

30/837-18-53

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm x 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,5 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft
Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

Bevásárolunk Ön helyett
és házhoz is visszük!
www.bevásárolunk.hu
06-30/216-12-07
Zuba Péter

Friss, L-es tojás: 35.- Ft/db

ELADÓ
ingatlanokat
KERESEK, KÍNÁLOK
ügyfeleim részére.

20 éves ingatlanpiaci tapasztalattal!

KÁDÁR & TÁRSA INGATLANIRODA
Csopak, Veszprémi út 33.

Érdeklődjön a következő számon:
06-30/986-37-83
vagy Balatonkenesén:
06-30/423-55-55

Fotó: Fazekas Andrásné

Tír de Flanc

Tavaszi kabátok, nadrágok, szoknyák, ingek, blúzok!

Folyamatosan megújuló árukészlettel
várom kedves vásárlóimat!
És amit még megtalál:

- női és férfi ruházat
- gyermekruha
- bébi ruha
- nadrágok, blúzok
- alkalmi ruhák
- hétről hétre bővülő árukészlet

Nyitva tartás: Kedd - Péntek: 10 - 17 Szombat: 9 - 12
Vasárnap - Hétfő: Zárva

Cím: Balatonkenese, Táncsics Mihály utca 2.,
a szökőkútnál

Legyen az Ön fotója a
Balatonkenesei Hírlap
borítóján vagy lapjain!

Várjuk képeit!
balatonkenesehirlap@gmail.com

Zöldség- és dísznövénypalánták
termelői áron,
kiültetésre!

FLORA VIRÁGBOLT
Balatonkenese, Balatoni út 35.
(a stranddal szemben)
30/939-50-95

Most
palántázzon!
Növények
nagy választékban!

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁST KERES / ÁLLÁST KÍNÁL

- **Balatonkenesére** Hotelba szobalányokat és konyhalányokat keresünk!
  Érdeklődni: 06 70/322-32-47
- **A Mozdonyvezetők Üdülője** – Balatonkenese, Széchenyi utca 106. – takarítónőt keres, heti egy alkalomra, keddi napokon.
  Tel.: 20/315-05-46

CSALÁDI HÁZ, NYARALÓ, TELEK, ÜZLET ELADÓ/KIADÓ

- **Balatonakarattyán**, a Bezerédi strandon pizzéria-lángossütő eladó.
  Érdeklődni: 06 30/603-60-69
- **Koktélbár kiadó!** Balatonakarattyán, a Bercsényi strandon mobil koktélbár szezonálisan kiadó. Érdeklődni: 06 30/834-74-91
- **Balatonkenesén** csendes környezetben albérlet hosszú távra kiadó! 20/213-96-30

ADÁS / VÉTEL

- **Ingyen** elvihető 30 m² bontott hullámpala. Tel.: 20/573-53-15
- **Eladó** 3 kw-os és 6 kw-os vegyes tüzelésű kályha jó állapotban. 2 db heverő, 2 égős camping gázfőző, palackkal, felújított antik szekrények, valamint 15-20 m² járólap, valamint hordozható MP3-as és DVD lejátszó hordtáskában, újszerű állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni: Balatonkenese, Kossuth u. 38/A

SZOLGÁLTATÁS / VÁLLALKOZÁS

- **Adóbevallások** készítését vállalom Pércsi Valéria, Balatonkenese, Fő u. 6.
  Tel: 06 88/482-608, 06 30/392-0952.
- **Németországból** nemrég hazatért német nyelvtanár nyelvórákat ad Balatonkenesén gyerekeknek, de felnőtteknek is.
  Tel.: 06 70/622-74-36
- **Gyermekfelügyeletet** a nap bármely szakában vállalok! Érdeklődni az esti órákban a következő telefonszámon: 06 88/491-165
- **Talabér Károly** – kulcsmásolás, zárjavítás, zárcsere, késélezés! 8174 Balatonkenese, Mikes Kelemen u. 20/1.
  Nyitva: H-P: 8.00-18.00, Sz: 8.00-14.00
  Tel.: 06-88/491-153; 06 30/323-10-74
- **Matematikából**, kémiából, biológiából korrepetálást, felkészítést vállalok! Előzetes egyeztetés alapján más tantárgyból is.
  Tel.: 06 30 680-25-40
  E-mail: lucraetia@gmail.com
- **Zimmermann Szilvia** férfi, női, gyermek fodrászat. Melegollós hajvágás. Pedikűr, manikűr, géllak. Hotel Marina Port. Igény szerint házhoz megyek.
  Tel.: 06 20/363-57-80, 20/241-54-95

A zsákos szemétszállításban érintett ingatlantulajdonosok

a kommunális hulladék elszállításához szükséges zsákokat Balatonkenese Városgondnokságán vehetik át.

Balatonkenese Város Városgondnoksága
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Nyitva:
Hétfő – csütörtök: 8.00 – 15.00
Péntek: 8.00 – 13.00

Zsákos szemétszállítással érintett területek:

Soós-hegy:
447/3 hrsz. úttól és a Szép Juhászné utcától északra

Tikervölgy:
Schédl utca – Margit utca – Erdőalja utca közötti terület, a Tiker utcával határolva

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00-15.30
Péntek: 8.00-12.00
Pénztári órák időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30-12.00 és 13.00-15.00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00-12.00
Szerda: 8.00-15.30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00-12.00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00-12.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-12.00
Csütörtök: 8.00-18.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő:7.00-17.00
Kedd, szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-18.00
Péntek: 8.00-13.00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8.00-16.30
Péntek: 8.00-13.00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7.00 órától 22.00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Gajdos Béla: 8.00-18.00 óráig
Telefon: 06 30/849-07-92
E-mail: gajdos.bela@balatonkenese.hu
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30-16.00
Szerda-péntek: 8.30-12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30-12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30-12.00
Kedd: 8.00-10.30
Szerda: 14.00-16.00
Csütörtök: 12.00-14.00
Péntek: 10.30-12.00

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10.00-12.00
Kedd, csütörtök: 13.00-15.00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12.00-13.00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyürüs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
06 70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18.00-19.00
Kedd-péntek: 17.00-19.00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8.00-19.00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8.00-18.00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 3.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István

Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
www.balatonkenese.hu
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Szerkesztő: Vasváry-Tóth Tibor
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN: GYURICA BENCE FOTÓJA

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: MÁJUS 15.
Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők cikkeikért díjazásban nem részesülnek.
A cikkek tartalmáért a szerzők felelnek.
Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8.00-12.00 – 12.30-16.00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés:
06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés:
06 80/301-301

DRV Zrt.
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7.30-20.00: 06 40/240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8.00-15.00
Kedd, péntek: 8.00-14.00
Csütörtök: 8.00-20.00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás: Hétfő-péntek: 7.30-16.00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő, kedd, csütörtök: 10.00-16.00
Péntek: 10.00-17.00
Szombat: 9.00-11.00

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: 88/594-500
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Kedd-szombat: 10.00-16.00

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9.00-16.00

Olvasóink képeiből

Gyurica Bence

Zsákai Szilvia – A képen Simon

Pápp Katalin

Fazekas Andrásné Piroska

Marjovszky István

Aliz

GYERMEKNAP

2017. május 28. vasárnap
Balatonkenese

Tátorján Játékvár előtt
9:00-10:30
Újszülöttek köszöntése és hagyományos faültetés

Városháza előtti tér

10:30 – 17:00

Egész napos programok:

Mesetarisznya Játszóház, kézműveskedés, arcfestés, csillámtetoválás, ugrálóvár, palacsintázás, zsonglőriskola és lufihajtogatás (15:30-ig), valamint katonai, rendőrségi és tűzoltó járművek bemutatója, továbbá rövid rendőrkutya-bemutató (a tervek szerint 13-16 óra között)

10:30 Zsonglőrbemutató és zsonglőriskola
+ Bodza Bohóc lufihajtogató műsora

11:00 GRYLLUS VILMOS, a kortárs hazai gyerekzene legtekintélyesebb zeneszerzőjének szólókoncertje

(**12:00-13:30 ebédszünet**, de az egész napos programok tovább folytatódnak!)

13:30 Nihon Tai Jitsu-bemutató, rövid oktatással

14:00 „Gyereknek lenni jó!" – helyszíni mini rajzverseny: közös családi alkotás 30 percben (papírt, színes ceruzát biztosítunk)

14:30 „A varázskard" – bábműsor

15:00 Ovisok kismotorversenye SAJÁT kismotorral*
(5 fő/futam – a futamgyőztesek a végén döntöt gurulnak)

15:30 Az öskü Magic Dance tánccsoport műsora

15:45 Eredményhirdetés és díjazás: „Gyereknek lenni jó!" rajzverseny
+ Ovisok kismotorversenye

16:00 Galagonya Bohóc és az Elveszett Barát – interaktív mesekoncert

(17:00 zárás)

**Kérjük a kedves szülőket, ha gyermekükkel részt kívánnak venni a kismotorversenyen, hozzák magukkal a gyermek saját járművét! Köszönjük.*

Közművelődési Intézmény: 06 88 594 500 és 06 88 594 645 ***www.facebook.com/KulturaHazaBalatonkenese***
A programváltozás jogát fenntartjuk!